

Haaga-Helia
ammattikorkeakoulu Oy

Perheluistelukonseptin tuotteistaminen

Ida Kivisilta

Opinnäytetyö

Liikunnan ja vapaa-ajan

koulutusohjelma

Syksy 2017

Tekijä Ida Kivisilta	
Koulutusohjelma Liikunnan- ja vapaa-ajan koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Perheluistelukonseptin tuotteistaminen	Sivu- ja liitesivumäärä 50+31
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia Suomen Taitoluisteluliiton Koko Suomi Luistele 2017 -projektin sisältämän Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuomaa näkyvyyttä talvikaudella 2016-2017 tapahtumissa mukana olleille Taitoluisteluliiton jäsenseuroille, sekä konseptin tuotteistamista sitä ohjanneiden ohjaajien seuroihin. Kolmantena tutkimuskohteena on jatkokehittää ja muokata konseptia kyselyn kautta saadun palautteen avulla talvikaudelle 2017-2018.</p> <p>Työn tarve lähti Suomen Taitoluisteluliiton jatkaessa yhteistyötä Suomen Luisteluliiton kanssa Ice Skating Tour -tapahtumakiertueella talvikauden 2016-2017 jälkeen talvikaudelle 2017-2018. Perheille suunnattu Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti tuli saada jatko-kehitettyä yhteistyön jatkumista varten.</p> <p>Tutkimuksen kohderyhmänä olivat kaudella 2016-2017 Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistele -tapahtumakiertueella ja Koko Suomi Luistele Helsingissä -tapahtumissa Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia ohjanneet ohjaajat, sekä seuran puolelta tapahtumaa organisoineet seuratoimijat. Tutkimusmenetelmiksi valikoituivat kyselytutkimus ja sitä tukevaksi menetelmäksi strukturoitu haastattelu. Aineisto kerättiin kesän 2017 aikana sähköpostitse ja puhelimitse.</p> <p>Ohjaajien ja seuratoimijoiden palautteen perusteella konseptia kehitettiin muun muassa lisäämällä leikkejä konseptin sisältöön, ohjaamiseen varattua aikaa pidentämällä ja erittäin lyhyen palautekyselyn tekemisellä. Palautekyselyn avulla konseptia on mahdollista kehittää edelleen opinnäytetyöprosessin jälkeen. Uudistettu konsepti otettiin käyttöön heti talvikaudella 2017-2018.</p>	
Asiasanat Suomen Taitoluisteluliitto, perheliikunta, palvelumuotoilu, kyselytutkimus, kehittäminen	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Liikunta osana arkea.....	3
2.1	Motoriset perustaidot.....	3
2.2	Varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset	5
2.3	Liikunnan vaikutukset alle kouluikäisillä	6
2.4	Perheliikunnan vaikutukset lapsen fyysiseen aktiivisuuteen	8
3	Tuotteistaminen	10
3.1	Palvelu.....	10
3.2	Tuotteistamisen käsite.....	11
3.3	Osallistavan tuotteistamisen prosessi	13
3.4	Palvelumuotoilu	15
3.5	Palvelumuotoiluprosessi.....	16
4	Tutkimusongelma, -tavoitteet ja sitä tukevat tutkimusmenetelmät	20
4.1	Tutkimuksen toimeksiantaja ja tausta.....	20
4.2	Tutkimusongelma ja -tavoitteet.....	22
4.3	Tutkimusmenetelmät	24
4.3.1	Tutkimuksen otanta ja perusjoukko.....	25
4.3.2	Testiryhmä.....	26
4.3.3	Kyselylomakkeen laatiminen ennen lähetystä.....	26
4.3.4	Valmiin kyselylomakkeen lähetys.....	27
4.3.5	Strukturoitu haastattelu	28
5	Tutkimuksen prosessi	29
6	Tutkimuksen tulokset	32
6.1	Koko Suomi Luistelee -kiertue.....	33
6.2	Luistele Mun kaa! -perheluistelukonsepti	35
6.3	Perheluistelukonseptin sisältö	36
6.4	Ohjaaminen	39
7	Pohdinta.....	42
7.1	Kyselytutkimuksen tutkimustulosten pohdinta	42
7.2	Jatkokehitysehdotukset Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptiin	46
7.3	Kehittämissprosessin luotettavuus ja arviointi.....	48
	Lähteet	51
	Liitteet.....	57
	Liite 1. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuntisuunnitelma	57
	Liite 2. Kyselylomake	60

Liite 3. Saatekirje	72
Liite 4. Ohjevideot	74
Liite 5. Toinen sähköpostiviesti	75
Liite 6. Tutkimuksen toteutus	80
Liite 7. Uudistettu Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuntisuunnitelma.....	82
Liite 8. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin palautelomake 2017-2018.....	88

1 Johdanto

”Kuperkeikat ja kärrynpyörät eivät ole enää itsestään selviä nykyajan lapsille” Suomea luokisissa taitoluistelun arvokilpailuissa edustanut Laura Lepistö (Helsingin Sanomat 2017) toteaa. Hänen mukaansa lapset eivät ole motorisesti enää niin hyviä, kuin aikaisemmin. Lasten liikunnan määrä onkin laskenut viime vuosina huomattavasti. Nykyään vain murtoosa lapsista liikkuu edes sen verran, että siitä olisi terveyden ylläpitämisen tai liikunnallisten elämäntapojen omaksumisen kannalta hyötyä. (Pirainen 2015.)

Suomen Taitoluisteluliiton Koko Suomi Luistelee 2017 -projekti yhteistyössä Suomen Luisteluliiton Ice Skating Tour -tapahtumakiertueen kanssa aktivoi kaikenikäisiä ja -taustaisia ihmisiä nauttimaan jäällä liikkumisesta yhdessä. Kiertue samalla edesauttaa lasten liikunnan määrän kasvattamista ja liikunnallisen aikuisiän mahdollistamista perheille suunnatun Luistele mun kaa! -jäähäikkailu konseptin myötä. Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti antaa uusia virikkeitä ja vinkkejä perheiden yhteisiin luisteluhetkiin. Konsepti pyrkii antamaan eväitä luistelun alkeisiin hauskojen ratojen ja leikkien kautta sekä samalla tarjoamaan aikuisille vinkkejä siihen, miten tukea ja kannustaa omaa lasta liikkumaan jäällä. Perheen kanssa yhdessä liikkuminen ja touhuaminen ovat valintoja, joiden avulla lapset oppivat pienestä pitäen liikunnan merkityksen päivittäiseen elämään (Opetus- ja kulttuuri-ministeriö 2016, 6-17).

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuotteistamisprosessin onnistumista sekä kehittää konseptia kaudelle 2017-2018 saadun palautteen avulla. Opinnäytetyön tekijä työskenteli lähes koko tuotteistamis- ja jatkokehittämisvaiheen aikana Suomen Taitoluisteluliitossa tapahtumatuottajajarjoittelijana ja toimi konseptin ohjaajana talvikausilla 2016-2017 ja 2017-2018. Opinnäytetyö pyrkii vastaamaan kysymyksiin: mitkä ovat liikunnan ja motoristen taitojen hallinnan vaikutukset lapsiin, miten perhe voi vaikuttaa lapsen liikunnalliseen käyttäytymiseen tulevaisuudessa, miten tuotteistetaan palveluita, miten perheluistelukonsepti on tuotteistunut talvikaudella 2016-2017 ja miten sisällöstä saisi paremman, lapsia vanhempineen enemmän aktivoivan kokonaisuuden?

Luvussa kaksi on perusteltu Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin taustalla olevia ajatuksia lasten liikuntakäyttämisen edistämiseksi. Konsepti pyrkii kehittämään motorisia taitoja jo pienestä pitäen, lisäämään varhaiskasvatuksen liikuntasuosittelun mukaista reippaan liikunnan määrää, tuomaan esille liikunnan positiivisia vaikutuksia, erityisesti leikin kautta, sekä korostamaan perheen merkitystä lapsen liikuntakäyttämisen elinikäistämiseksi.

Luvussa neljä esitellään vertailun vuoksi osallistavan tuotteistamisen prosessi sekä palvelumuotoilun prosessi. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuotteistamisessa noudatettiin suhteellisen tarkasti palvelumuotoilun prosessin kulkua. Luvussa kuitenkin todetaan, että osallistava tuotteistaminen sekä palvelumuotoilu ovat lähestulkoon sama asia, eri termein kerrottuna. Luvuissa viisi ja kuusi esitellään tutkimuksen ongelmat, -tavoitteet sekä niitä tukevat tutkimusmenetelmät ja tutkimusprosessi. Luvussa seitsemän on esitelty tarkemmin tutkimuksesta saadut tulokset.

2 Liikunta osana arkea

2.1 Motoriset perustaidot

Motorinen kehitys on jatkuva, ikään liitettävä, elinikäinen prosessi. Normaalit oppimisedellytykset omaavat lapset, joille tarjotaan oppimisen kannalta virikkeellisiä ympäristöjä, omaksuvat motorisia taitoja. (Jaakkola, Liukkonen & Sääkslahti 2013, 174; Haywood & Getchell 2005, 5.) Motoristen perustaitojen oppiminen ja hallitseminen jo nuoruusiässä auttaa selviytymään elämän fyysistä haasteista sekä edesauttaa positiivisten pätevyyden kokemusten syntymistä. Mikäli lapset eivät opi motoristen perustaitojen kirjoa, vähenevät heidän mahdollisuutensa osallistua monianisiin liikunta- ja urheilumuotoihin myöhemmällä iällä. (Jaakkola 2014, 14; Jaakkola ym. 2013, 176; Valtion liikuntaneuvosto 2014, 1.)

Lapsi oppii suurimman osan motorisista perustaidoista keskimäärin kolmannen ikävuoden alusta seitsemännen ikävuoden loppuun. Nämä motoriset taidot ovat pohjana myöhempien lajitaitojen oppimiselle. Perustaitoihin luetaan tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot. (Gallahue & Donnelly 2003, 54; Haywood & Getchell 2005, 175; Jaakkola 2010, 77; Numminen 2005, 114.) Magillin (2007, 3–5) ja Jaakkolan (2014, 13) mukaan tahdosta riippumattomia liikkeitä ei lasketa motorisiksi taidoiksi, sillä kehon ja raajojen vapaaehtoisella liikkuvuudella pyritään aina saavuttamaan jokin tietty tavoite.

Tasapainotaito on liikkumis- ja välineenkäsittelytaitojen perusta sekä merkittävä luistelun perusta. Se on kykyä aistia kehon eri osien välisiä tasapainoon vaikuttava muutoksia sekä kykyä sopeuttaa keho uuteen asentoon tarkkojen ja nopeiden vastaliikkeiden avulla. (Gallahue & Donnelly 2003, 53, 417; Jaakkola 2014, 14; Liukkonen & Sääkslahti 2002, 8.) Niin luistelutaitojen kuin perusliikuntataitojen opettelussa tärkeitä tasapainotaitoja ovat muun muassa kääntyminen, pyörähtäminen ja heiluminen (Jaakkola ym. 2013, 175). Perinteisesti tasapaino jaetaan staattiseen ja dynaamiseen tasapainoon (Magill 2007, 48–49; Jaakkola 2014, 13; Numminen 2005, 115). Staattinen tasapaino määritellään liikkumattomaksi asennoksi, jossa tasapaino ja asento säilyvät kehon kohdistuessa tukipisteeseen ja ollessa täysin paikallaan (Jaakkola 2014, 13; Gallahue & Donnelly 2003, 420). Yhdellä jalalla seisomaan opettelu on merkittävä staattista tasapainoa vaativa liike. Luistelun alkeita, kuten esimerkiksi luistelupotkua harjoiteltaessa, harjoitetaan merkittävästi staattista tasapainoa. Myös käsillä seisominen vaatii hyvin paljon staattisen tasapainon hallintaa. (Gallahue & Donnelly 2003, 420.)

Tasapainon ylläpitäminen liikkeen aikana on dynaamisen tasapainon määritelmä (Magill 2007, 48-49; Jaakkola 2014, 13; Numminen 2005, 115). Kehon painopisteen muuttuessa

vaaditaan perusteellista kokonaisvaltaista kehonhallintaa verrattuna staattiseen tasapainoon. Dynaamista tasapainoa hyödynnetään paljon kontrolloiduissa liikkeissä ja luistelutaidon kehittyessä alkeista vaikeampiin liikkeisiin. (Gallahue & Donolley 2003, 420–421; Jaakkola 2014, 13.) Dynaamiset tasapainotaidot, kuten esimerkiksi jalan nostaminen liikkeessä luistellessa vaativat staattisten tasapainotaitojen, kuten esimerkiksi jalan nostaminen maalla, aikaisempaa omaksumista. Staattiset tasapainotaidot kehittyvätkin lapsilla ennen dynaamisia tasapainotaitoja. (Numminen 2005, 115.)

Liikkumistaidoilla tarkoitetaan kokonaisvaltaista kykyä liikkua pystyasennossa pisteestä toiseen horisontaali- tai vertikaalitasossa. Esimerkiksi juokseminen, liukuminen ja hyppäminen ovat liikkumistaitoja. (Gallahue & Donnelly 2003, 447; Jaakkola 2014, 13–14.) Gallahue & Donnelly (2003, 447) jakavat liikkumistaidot passiivisen liikkumisen taitoihin, joissa liikkuminen tapahtuu eri tasoilla. Tällaista liikkumista voi olla esimerkiksi taivuttaminen, kiertäminen ja venyttäminen. Pankrazin (2001, 313) ja Nummisen (1996, 26) mukaan lapsen tasapainotaidolla on suora yhteys liikuntataitojen kehittymiseen, sillä lapsen tulee hallita tasapaino yhdellä jalalla seistessä, jotta kävelemisen taidot kehittyvät.

Välineenkäsittelytaidot vaativat motoristen- ja havaitsemistaitojen yhteistoimintaa. Tällöin voima pyritään kohdentamaan kehon liikkeillä ulkoiselle välineelle (heitto) tai pysäyttämään välineen liikesuunta (kiinniotto). (Gallahue & Donnelly 2003, 505–506.) Välineenkäsittelytaidon voidaan jakaa hienomotorisiin taitoihin ja karkeamotorisiin taitoihin (Jaakkola 2014, 13; Numminen 1996, 26). Hienomotoriset taidot ovat kontrolloituja ja tarkkoja liikkeitä. Niiden tuottamiseen vaaditaan pienien lihasten ja lihasryhmien taitoja. Esimerkiksi luistinten sitominen ja saksilla leikkaaminen ovat hienomotoriikkaa vaativia taitoja. (Jaakkola 2014, 13-14; Numminen 1996,31.) Karkeamotoristen taitojen avulla voidaan tuottaa voimaa erilaisiin välineisiin tai pysäyttää välineiden liikkuminen. Ne ovat suurimpien lihasten tai useiden lihasryhmien ohjaamia taitoja. Esimerkiksi heittäminen, kiinniottaminen ja potkiminen ovat karkeamotorisia taitoja vaativia liikkeitä. (Jaakkola 2014, 13–14; Gallahue ym. 2012, 49.)

On hyvin tärkeää, että vanhemmat ja varhaiskasvatuksen henkilökunta huolehtivat, että jokainen lapsi saa harjoitella ja oppia motoristen perustaitojen lisäksi erilaisia ydintaitoja. Ydintaitojen hallitseminen luo pohjan pätevyyden kokemuksille vertaisryhmissä läpi elämän. Osaamattomuus johtaa liikuntatilanteista vetäytymiseen. Vähäininkin harjoittelu syventää taitoeroa vertaisiin. Jo varhaiskasvatuksen aikana liikunnallisuudesta huolehtiminen vahvistaa lapsen liikunnallisen oppimisen ja kehittymisen. Esimerkiksi luistelutaitojen

opetteleminen 4–6 vuotiaana on kaikkein potentiaalisinta aikaa, sillä kehonhallinta ja tasapainokyky ovat kehittyneet riittävästi jäällä liikkumista varten. (Autio 1997, 235.) Myönteiset kokemukset säilyttävät merkityksensä myöhemmässäkin elämässä (Kari 2016, 24).

2.2 Varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset

Suomi on ollut ensimmäisten maiden joukossa julkaisemassa kansallisia suosituksia alle kouluikäisten liikuntaan. Vuonna 2005 julkaistiin ensimmäiset suomalaiset alle kahdeksan vuotiaiden liikuntaan tarkoitetut suositukset – ”Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset 2005”. Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö julkaisivat uudet ”Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset” vuonna 2016. Suositukset valmisteltiin osana ministeriöiden yhdessä koordinoiman ja asettaman ”Terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan” (TEHYLI) -ohjausryhmän työtä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016.)

Uusien vuoden 2016 varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten taustalla on YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus. Suositukset perustuvat tutkimustietoon siitä, miten alle kahdeksan vuotiaiden lasten kanssa toimivat aikuiset voivat tukea lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia liikunnan avulla sekä mahdollistaa lasten oikeuksien toteutumisen. Suositukset antavat ohjeita alle 8 -vuotiaiden lasten fyysisen, psyykkiseen ja sosiaalisen ympäristön rooleista, lasten fyysisen aktiivisuuden määrästä ja laadusta sekä ohjatun liikunnan ja liikuntakasvatuksen suunnittelusta ja toteuttamisesta osana varhaiskasvatusta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016.)

Vuoden 2005 varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksen mukaan lapsi tarvitsee reipasta liikuntaa vähintään kaksi tuntia joka päivä (Sosiaali- ja terveysministeriö ym. 2005). Uusien vuoden 2016 varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten mukaan lapsen tulisi liikua päivittäin vähintään tunti enemmän kuin aikaisempien suositusten mukaan, eli vähintään kolme tuntia päivässä. Tarpeellinen liikunnan saanti tulisi taata kotona ja varhaiskasvatuksen puolella. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 8.)

Uusien vuoden 2016 varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten mukaan lapsen päivittäinen vähintään kolme tunnin fyysinen aktiivisuus tulisi koostua kuormittavuudeltaan monipuolisesta liikkumisesta: vauhdikkaasta fyysisestä aktiivisuudesta, reippaasta ulkoilusta ja kevyestä liikunnasta (Kuva 1). (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016,13-14.) Päivässä tulisi olla tunti vauhdikkaasti fyysisesti aktiivista liikuntaa, kuten esimerkiksi hippaleikkejä, trampoliinilla hyppelyä, kiipeilyä, uintia, hiihtoa tai luistelua. (Laukkanen, Finni, Pesola & Sääkslahti 2013, 13.)

Reipasta ulkoilua ja kevyttä liikuntaa tulisi olla kaksi tuntia päivästä, jota voivat olla esimerkiksi metsäretkeily, polkupyöräily tai luistelu. Kävely, pallonheitto, keinuminen ja tasapainoilu katsotaan myös kevyeksi liikunnaksi. (Laukkanen ym. 2013, 13.) Laukkasen ym. (2013, 14) tutkimuksen mukaan hyvin kevyeksi luokiteltava fyysinen aktiivisuus voi sisältää motoristen perustaitojen kehityksen kannalta olennaisia liikkumismuotoja. Kolmen tunnin lisäksi arjen touhuilun tulisi olla aktiivista. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 14.)

Kuva 1. Vauhti virkistää (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 14)

2.3 Liikunnan vaikutukset alle kouluikäisillä

Liikunta tukee lasten kasvua ja kehitystä monella tavalla (Tammelin, Iljukov & Pakkari 2015). Sen merkitys lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle on sitä suurempi, mitä pienemmästä lapsesta on kyse (Kirppanat 2017). Vauhdikkaat leikit kotipihalla, pyöräileminen tai arkiset askareet mahdollistavat kolmen tunnin liikuntasuosituksen täyttymisen. Lapsen luontaisella liikkumisella on monia vaikutuksia: lihaskunnan ja liikkuvuuden paraneminen, hermoverkoston kehittyminen, sydämen vahvistuminen, luuston vahvistuminen, sydän- ja verisuonitautien ennaltaehkäisy, energian kulutus, onnistumisen kokemusten kautta saadut kokemukset ja terveen itsetunnon kehittyminen. Lapsi liikkuu ilosta, uteliaisuudesta sekä halusta kokeilla taitojaan ja testata rajojaan. (Suomen sydänliitto ry 2017; Kirppanat 2017.)

Fyysiset vaikutukset liikunnalla kohdistuvat hermostoon, lihaksistoon, luustoon, jänteisiin, nivelsiteisiin, hengitys- ja verenkiertoelimistöön sekä hormonaaliseen kypsyymiseen (Tammelin ym. 2015, 12). Lihaksiston avulla ihminen pystyy liikkumaan ja hallitsemaan kehon eri osien liikkeitä. Liikunnalla on monia eri vaikutuksia lihasten toimintaan. Liikunta vaikuttaa lihasten rakenteeseen ja lisää niiden kestävyttä, tehoa ja voimaa. Vaikutukset riippuvat lihastyön laadusta ja kestosta. Eri liikuntamuodot vaikuttavat eri tavoin lihasten rakenteeseen ja aineenvaihduntaan. (Terveysverkko 2017.)

Eri tavoin luustoa vahvistava, kuormittava, ja säännöllinen liikunta on erityisen tärkeää luuston kehittymisen kannalta. Monipuolinen päivittäinen liikunta lisää luiden tiheyttä ja paksuutta jarruttamatta pituuskasvua. (Ojanen 2013, 11.) Runsaasti hyppyjä, pyörähdyksiä ja suunnanmuutoksia sisältävät, kehon painoa kannattavat liikuntamuodot ja monipuolisesti harjoittavat urheilulajit, kuten luistelu, juoksu, voimistelu, uinti, hiihto, pallopelit tai aerobic ovat luuston kehityksen kannalta ideaalisia. (UKK – instituutti 2014; Ojanen 2013, 11.)

Lapsen **psykkisen** kehityksen rakentumiseen kuuluvat autonomian, pätevyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tunteet. Lapsuuden kehitystehtävien tavoitteina on vahvistaa myönteistä minäkuvaa, vahvaa itsetuntoa, fyysistä-, sosiaalista ja psyykkistä turvallisuuden tunnetta, todellisuuden ymmärtämisen tunnetta ja hyvää motivaatiota. Lisäksi lapsen psyykkisiin tavoitteisiin voidaan katsoa kuuluvan lapsen itsearvostus eli lapsen eri voimavarojen avulla syntyvä reaktio negatiivisissa liikuntakokemuksissa. (Sääkslahti 2015, 105.) Lapsen psyykkistä hyvinvointia edistävät sosiaalinen tuki, sitoutuminen, hallinnan tunne sekä mielekkyyden ja normaaliuden kokeminen eri liikuntatilanteissa. Esimerkiksi leikeissä ja pallopeleissä on mahdollisuus saada myönteistä minäkuvaa rakentavia kokemuksia. (Valo 2015, 20.)

Liikuntaleikkien ja -pelien kautta lapsen sosiaalinen yhteenkuuluvuuden tunne paranee, mikä on psyykkisen hyvinvoinnin kannalta hyvin merkittävää (Sääkslahti 2015, 109.) Hyvässä ja turvallisessa tunneilmapiirissä lapsella on mahdollisuus kehittyä tekemisiin syventymisessä ja keskittymisessä (Karvonen, Siren-Tiusanen & Vuorinen 2003, 85). Yhdessäolon, yhdessä tekemisen ja niiden kautta onnistumisen sekä ilon kokemukset ovat liikunnan tuomia välittömiä vaikutuksia. Niitä tuottavilla kokemuksilla ja elämyksillä voi olla suuri merkitys päivittäisen elämän rikastuttajana sekä sen kokonaisuuden parantajana. Ne voivat lisätä tai ylläpitää elämänhalua ja edistää terveellistä elämäntapaa ja terveyttä myös myöhemmin aikuisiällä. (Arvonen 2004, 53.)

Liikunta tarjoaa eri muodoissaan runsaasti mahdollisuuksia **sosiaaliseen** ja eettisen kasvuun: vuorovaikutukseen, toisten kanssa työskentelyyn ja uusien sosiaalisten suhteiden luomiseen (UKK-instituutti 2008, 64). Liikuntakasvatuksessa sosioemotionaalista kehitystä on tutkittu tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen kehittymisen kannalta. Niillä tarkoitetaan lapsen oman tasapainoisen tunne-elämän tarkoituksenmukaisen toiminnan ja sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista sekä ihmisten välisen vuorovaikutuksen parantamista. Näiden osa-alueiden kannalta on tärkeää, että lapsi oppii kuuntelemaan toisia, tekemään yhteistyötä pari- ja ryhmätehtävissä, ottamaan kontaktia, odottamaan vuoroaan ja sietämään häviämistä. (Sääkslahti 2015, 113.)

Leikki on yhdistävää toimintaa, mikä vaikuttaa lapsen kognitiiviseen-, sosiaaliseen-, emotionaaliseen- ja psykomotoriseen kehitykseen. Leikillä on tärkeä rooli vuorovaikutuksessa, kun lapset sitovat yhteen tietojaan. (Karvonen ym. 2003, 66.) Zimmerin (2001, 28) mukaan liikunnalliset leikit tarjoavat monia tilanteita, joissa lapselta vaaditaan kanssakäymistä leikkitovereidensä kanssa. Leikeissä vaaditaan konfliktien selvittämistä, roolien omaksumista, pelisäännöistä sopimista ja niiden hyväksymistä (Zimmer 2001, 28).

Leikeissä tulee hyvin usein vastaan konkreettisia tilanteita, jotka harjoittavat lapsen sosiaalisia perustaitoja ja niiden kehittymistä. Esimerkiksi leikin aiheesta, sisällöstä ja säännöistä sovittaessa lapsi oppii hyväksymään toisten mielipiteet, tekemään kompromisseja, hyväksymään ne ja hyväksymään heikommat sekä vahvemmat leikkitoverit. Tällöin lapsi usein toimii esimerkiksi kotoa ja varhaiskasvatuksen aikuisilta opittujen käyttäytymistapojen ja -mallien mukaisesti, samalla sisäistäen ne. (Zimmer 2001, 28.)

2.4 Perheliikunnan vaikutukset lapsen fyysiseen aktiivisuuteen

Fyysisesti aktiivinen elämäntapa alkaa syntyä jo varhaislapsuudessa. Kodin tärkeänä tehtävänä on olla esimerkillisenä mallina siitä, että liikkuminen kuuluu arjen rutiineihin. Perheen kanssa liikkuminen, touhuaminen ja ulkoileminen ovat valintoja, joiden avulla lapset oppivat jo nuorena liikunnan kuuluvan päivittäiseen elämään. Erityisen tärkeää on kannustaa kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja iloita onnistumisista. Nämä auttavat lasta muodostamaan myönteisen minäkuvan, mikä on tärkeä askel kohti liikunnallista ja terveellistä elämäntapaa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016a, 6–17.)

Karvosen, Nikanderin ja Piiraisen (2016) tutkimuksen tulosten mukaan lapsuuden liikuntakokemuksissa korostuu perheen asenteiden ja arvojen merkitys, sillä ne ohjaavat lasten mieltymyksiä ja haluja jopa elämää kohtaan. Lasten liikunnan tulisi olla lapsilähtöistä, monipuolista ja onnistumisen kokemuksia mahdollistavaa. Ympäristöllä ja vuorovaikutuksella

on merkitystä myöhempään liikuntakäyttäytymiseen. Lapsena koetut pystyvyyden ja pätevyyden tunteet edesauttavat lasta innostumaan liikunnasta. Erityisen tärkeitä ovat vuorovaikutuksen ja vuorovaikutussuhteiden kehittyminen sekä yhdessä tekeminen. (Karvonen ym. 2016.)

Vanhempien vaikutus lapsen ajatusmalleihin, asenteisiin ja arvoihin perustuu erittäin vahvaan biologiseen siteeseen. Tämän siteen myötä vanhemmat voivat epäsuorasti ja huomaamattaan vaikuttaa lapsen käyttäytymiseen mallinsa kautta. Esimerkiksi vapaa-ajanviihtomallit opitaan hyvin pitkälti kotoa varhaislapsuuden aikana. Tässä tapauksessa hyvin liikunnalliset vanhemmat mahdollistavat lapsen liikunnallisten mallien syntyminen ja liikunnallisten elämäntapojen omaksumisen jo hyvin varhaisessa iässä. (Lyytinen, Korhonen & Lytinen, 1995, 148-149.)

Perhe muokkaa lapsen asennoitumista urheiluun ja liikuntaan. Lapsen kasvaessa liikunnallisiin elämäntapoihin ja omaksuessaan vanhempien liikunnalliset tavat, voidaan olla melko varmoja, että lapsesta kasvaa liikkuva aikuinen. Lapsuudessa hankitut liikunnalliset perusvalmiudet säilyvät parhaimmassa tapauksessa koko aikuisiän. (Määttä, Nuutinen, Ray, Eriksson, Weiderpass & Roos 2014, 72; Zimmer 2001, 88; Arvonen 2004; 57.)

3 Tuotteistaminen

Tässä luvussa tarkastellaan käsitteitä ja teorioita palveluiden tuotteistamiseen. Keskeisiä käsitteitä ovat palvelu, tuotteistaminen ja palvelumuotoilu. Lisäksi tarkastellaan tuotteistamisen ja palvelumuotoilun prosesseja.

Palvelujen johdonmukaisen ja loogisen kehittämisen tavoitteena on luoda kilpailukykyistä, innovatiivista ja kannattavaa liiketoimintaa. Palveluja kehittävien yritysten kilpailukyvyille ja menestykselle olennaista on tutkimusten mukaan hyvin suunniteltu ja johdettu tuotekehitysohjelma, kustannustehokkuus, jatkuva innovointi ja asiakaslähtöisyys. Jotta nämä tavoitteet toteutuvat, tuotteistaminen on merkittävä tapa systematisoida palvelujen toteuttamista ja kehittämistä. (Jaakkola, Orava & Varjonen 2009, 3-11.)

3.1 Palvelu

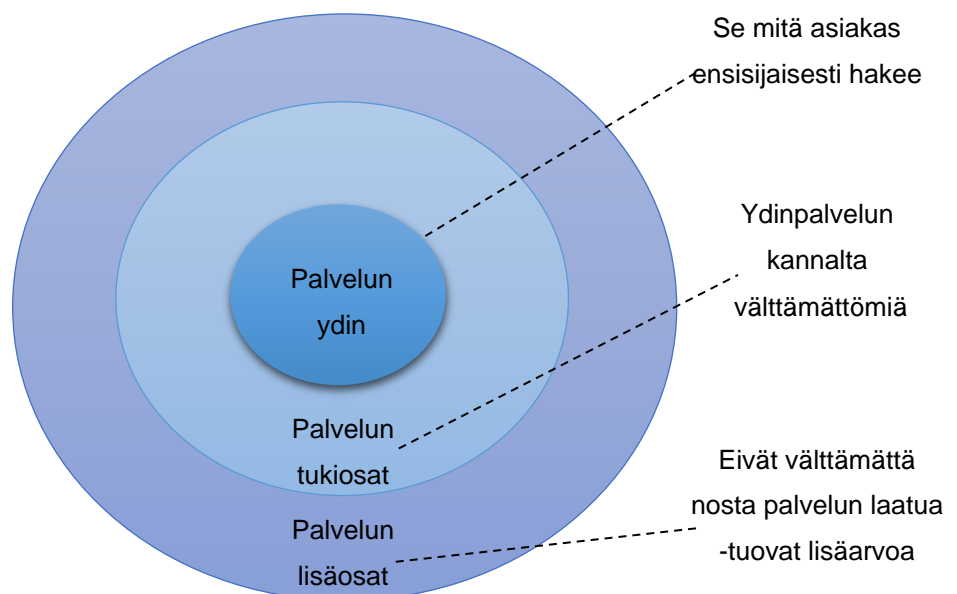
Palvelu on monimutkainen ilmiö, jota ei voi pudottaa varpailleen. Se syntyy palvelun tuottajan ja asiakkaan vuorovaikutuksesta (Grönroos 2009, 78; Sipilä 1996, 24). Tavallisesti palveluita verrataan fyysisiin tavaroihin tai tuotteisiin. Esineiden tuotannossa tuote on täysin valmiina jo ennen kuin se on myyty. Ostopäätös ja tuotteen hyödyllisyys ovat täysin asiakkaan vastuulla ja myyjän kiinnostus ulottuu vain ostopäätökseen asti. Palvelutuotannon prosessissa taas asiakas on hyvin keskeisessä roolissa ja vuorovaikutuksessa palvelun tuottajan kanssa. Palvelujen johtamisen ja markkinoinnin mallit perustuvatkin siihen, että asiakas on edes jonkin verran läsnä palveluprosessissa. (Sipilä 1996, 24-25; Grönroos 2009, 79.)

Grönroosin (2009, 79) mukaan palvelulla on kolme yleisluonteista peruspiirrettä:

1. toiminnoista koostuva prosessi
2. samanaikainen kulutus
3. asiakkaan osallistuminen tuotantoprosessiin.

Tärkeimpänä piirteenä on palvelun prosessiluonne. Palvelut koostuvat erilaisista toiminnoista, joissa käytetään monia eri resursseja. Näitä ovat esimerkiksi tieto, järjestelmät ja ihmiset tai niiden fyysiset resurssit. Resursseja käytetään asiakkaan ongelman ratkaisemisen keinona. (Grönroos 2009, 79.) Toisena peruspiirteenä on se, että asiakas kuluttaa tarjottua palvelua samanaikaisesti, kuin sitä tuotetaan. Tästä esimerkkinä vaikkapa kampaamopalvelut. Kampaajalla ollessaan asiakas kuluttaa kampaamon palveluita niiden tuotantohetkellä. Grönroos (2009, 80.) Kolmannen peruspiirteen mukaisesti asiakas on mukana koko tuotantoprosessin aikana. (Grönroos 2009, 79–80.)

Palvelun suunnittelussa tulee huomioida palvelun sisällön jakaminen palvelutuotteen perusosiin: ydinpalveluun ja sen lisäksi tarjottuihin tuki- ja lisäpalveluihin (Kuvio 1) (Jaakkola ym. 2009, 11; Toivonen 2012, 19). Ydinpalvelu on palvelun tärkein ominaisuus ja syy siihen, miksi asiakas haluaa ostaa palvelun. Muista kilpailijoista erottumiseen tarvitaan ydinpalvelun lisäksi tukipalveluita. Tukipalvelut mahdollistavat ydinpalvelun käytön tai ovat asiakkaalle enemmän valinnan varaa antavia lisäpalveluita. (Jaakkola ym. 2009, 11; Sipilä 1996, 64.) Tuki- ja lisäpalvelut myös lisäävät asiakkaan tyytyväisyyttä tai tämän kokemaa lisäarvoa sekä ovat rahanarvoisia. Nämä palvelut on hyvä tunnistaa suunnittelu- ja kehittämisvaiheessa, jotta palvelun tuotteistamiseen tarvittavat työvaiheet ja resurssit saadaan selville. (Jaakkola ym. 2009, 11.) Hyvän tuotteistuksen kautta palveluista tai hyödykkeistä pystytään jalostamaan oikea ja konkreettinen ratkaisu asiakkaan ongelmaan (Parantainen 2013, 114).

Kuvio 1. Palvelutuotteen perusosat (mukailtu Sipilä 1996, 64; Toivonen 2012, 19)

3.2 Tuotteistamisen käsite

Sipilän (1996, 12) mukaan tuotteistus on monivaiheinen tuotteen tuotekehityksen käytännön toteutuksen suunnitelma. Tuotteistus voi edetä eri vaiheiden kautta, jolloin prosessin palvelun sisällön eri vaiheet vakioidaan (Sipilä 1996, 12; Villanen 2016, 221). Tämän jälkeen palveluista voidaan kehittää selkeitä ja myytäviä palvelukokonaisuuksia. Nämä palvelukokonaisuudet ovat räätälöitävissä asiakkaiden toiveiden mukaisiksi, jolloin voidaan puhua täysin puhtaasti tuotteistamisesta. (Sipilä 1996, 12.)

Jaakkolan ym. (2009,1) mukaan tuotteistaminen on palvelujen konseptointia, systematisointia tai standardisoimista täysin vakioiduksi hyödykkeen kaltaiseksi tuotteeksi. Tuotteistamista voidaan hyödyntää myös jo olemassa olevien palvelujen jatkokehittämistyössä. Sen tavoitteena on saada aikaan palvelu, joka on helposti myytävä, kuvattu, toistettava, tasalaatuinen ja jatkokehittävissä oleva eli elävä. (Tuominen ym. 2015, 9.) Sen avulla muunnetaan abstrakti konkreettiseksi ja helpommin ostettavaksi. Jos palvelulle tai tuotteelle halutaan parempi hinta kuin kilpailijalla, on siitä Villasen (2016, 222) mukaan kehitettävä ja tuotteistettava ”vertailukelvoton” eli uniikki.

Tuotteistamisessa voidaan Tuomisen ym. (2015, 5) ja Sipilän (1996, 47) mukaan erottaa kaksi tasoa: sisäinen- ja ulkoinen tuotteistaminen. Sisäiseksi tuotteistamiseksi voidaan kutsua asiakkaalle näkymätöntä sisäistä toiminnan kehittämistä (Sipilä 1996, 67). Palveluprosessin, eri toimintatapojen ja vastuiden määrittäminen sekä kuvaaminen kuuluvat sisäisen tuotteistamisen perustehtäviin, asiakkaan näkökulmaa unohtamatta. (Tuominen ym. 2015, 5.) Sisäisen tuotteistamisen ajattelua voidaan soveltaa esimerkiksi oman osaamisen kehittämisessä, tuotekehitysprojektin toteutuksessa, laadunohjauksessa tai johtamisessa. Sisäinen tuotteistaminen ja palvelun sisäisen toiminnan systematisointi ovat edellytyksiä ulkoiselle tuotteistamiselle. (Sipilä 1996, 47–48.)

Ulkoisessa tuotteistamisessa kuvataan ja kiteytetään asiakkaalle näkyvät palveluelementit. Tarkoituksena on synnyttää yhteinen näkemys asiakkaalle tärkeistä palvelun sisältämisistä elementeistä. Nämä elementit tiivistetään tyypillisesti myyntimateriaaleihin ja palvelukuvauksiin. (Tuominen ym. 2015, 5.)

Tuomisen ym. (2015, 7) sekä Toivosen (2012, 3) mukaan tuotteistamisella voidaan:

- saada palvelusta tasalaatuisempi
- luoda palvelusta toistettava
- tehostaa sisäistä tiedonjakoa ja yhteistyötä
- helpottaa palvelun markkinointia ja myyntiä
- luoda ymmärrys konseptin roolista ja sen linkittymisestä
- lisätä asiakaslähtöisyyttä
- helpottaa konseptin jatkokehittämistä ja uudistamista.

Palvelun ollessa tasalaatuinen ymmärrys ja osaaminen sekä sitä kautta palvelun laatu eivät ole riippuvaisia esimerkiksi kouluttajista tai konseptin kehittäjistä. Yhteisen toimintatavan luominen ja palvelun osion vakioiminen mahdollistavat palveluprosessin monistettavuuden. Tällöin palvelua ei tarvitse keksiä aina uudelleen. (Tuominen ym. 2015, 7.) Mahdollisuus monistaa vaikeitakin taitoja ja ammattitaitoa mahdollistavat sen, että monet muutkin kuin huippuammattilaiset, eli kouluttajat, saavat aikaan merkittäviä tuloksia. Ammattitaidon monistaminen tarkoittaa sitä, että osaaminen voidaan siirtää ohjaajalta toiselle, ilman että kou-

luttajan täytyy henkilökohtaisesti kouluttaa jokainen uusi ohjaaja. Osaamisen monistamiseen on lukuisia keinoja, kuten esimerkiksi käsikirjat, videot, seminaarit, kurssit tai työharjoittelu. (Partanen 2014, 15–17.)

Sisäistä tiedonjakoa ja yhteistyötä voidaan tehostaa osallistamalla ohjaajat tuotteistamisprosessiin. Palvelun markkinointi ja myynti helpottuvat huomattavasti, kun liiton sisäinen ymmärrys palvelusta on yhtenäinen. Myös palvelusta viestiminen helpottuu merkittävästi, kun tuotteistamisen myötä syntyneet konseptikuvaukset ja muu markkinointimateriaali ovat kaikille osapuolille selkeitä. Tällöin on myös helppo kontaktoida seuroja, eli asiakkaita ja sitä kautta saada tapahtumiin osallistujia. (Tuominen ym. 2015, 7.) Asiakaslähtöisyys, asiakastiedon ja asiakasyhteistyön lisääminen ja hyödyntäminen palvelun kehittämisessä on erityisen tärkeää (Toivonen 2012, 3). Ymmärrys konseptin roolista ja sen linkittymisestä liiton strategiaan ja muihin projekteihin selkeytyy tuotteistamisen avulla. Konseptin jatkokehittäminen helpottuu, kun tuotteistamisen myötä syntynyt yhteinen ymmärrys ja kieli takaavat konseptin seuraavien kehitysaskelten sujuvamman etenemisen. (Tuominen ym. 2015, 7.)

Tuomisen ym. (2015, 9) mukaan tuotteistamiskelpoisen palvelun tai konseptin tuntomerkkejä ovat:

1. palveluun tai konseptiin liittyvä asiakastarve
2. toteutuksesta tulee löytyä toistuvia osia
3. palvelu tai konsepti on yrityksen tai liiton strategiaan sopiva
4. palvelu tai konsepti voi olla taloudellisesti kannattava
5. palvelun tai konseptin totuttamiseen ja tuotteistamiseen löytyy kokemusta ja osaamista.

3.3 Osallistavan tuotteistamisen prosessi

Osallistavassa tuotteistamisessa kiinnitetään huomiota siihen, miten palveluun osallistuvien toimijoiden kesken pystytään luomaan yhteinen ymmärrys palvelusta tuotteistamisen avulla. Sen tarkoituksena on täydentää jo olemassa oleva tuotteistamisen malleja eri näkökulmasta. (Tuominen ym. 2015, 1.)

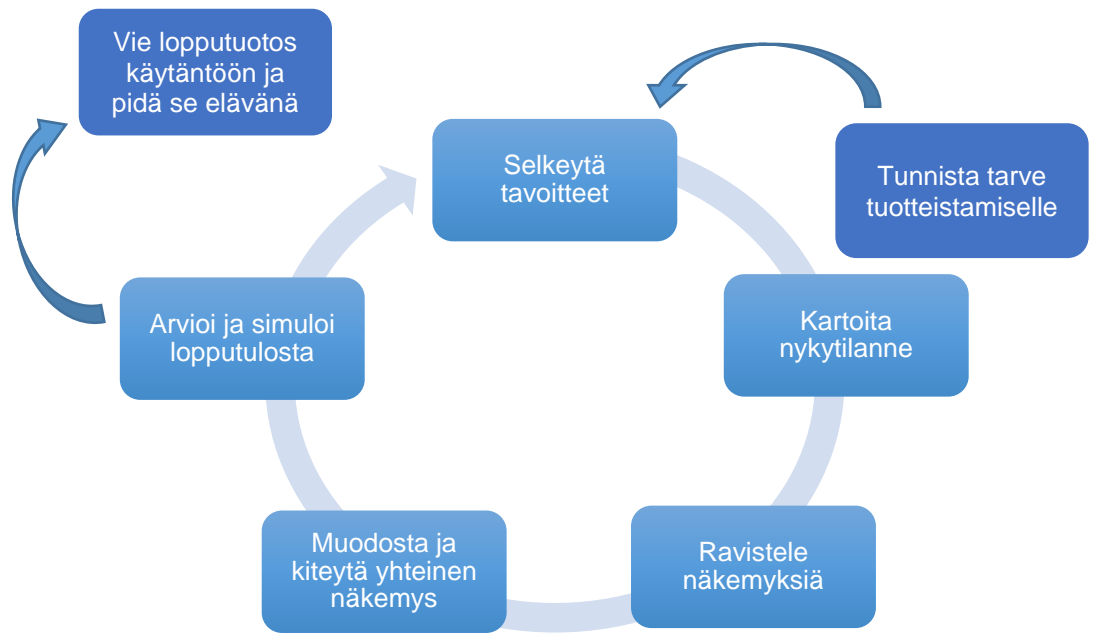
Osallistava tuotteistaminen vaatii henkilöstön, asiakkaiden ja sidosryhmien osallistamisen tuotteistamisprosessiin, jotta kehityksen kohteena olevassa tuotteessa tai palvelussa yhdistyy ja tiivistyy koko ajan paras ymmärrys sen tuomasta arvosta. Osallistavan tuotteistamisen kautta innovointi eli uuden keksiminen ja ideoiminen pääsevät vauhtiin. (Tuominen ym. 2015, 5.)

Tuotteistamisprosessin etenemiselle on monia eri vaihtoehtoja, kuten esimerkiksi perinteinen-, ketterä- tai iteratiivinen tuotteistamisprosessi. Perinteisessä, vaiheittaisessa tuotteistamisprosessissa edetään check list -tyyppisesti vaiheesta toiseen. Tuotteistaminen on kertaluontoinen ponnistus, jonka valmistuttua palvelua tuotetaan ja myydään. Ketterässä tuotteistamisprosessissa ajatuksena on saada palvelu mahdollisimman nopeasti markkinoille, jolloin ensin keskitytään ulkoisiin eli näkyviin palveluelementteihin. Palvelua lähdetään usein myymään jo tuotteistamisprosessin aikana, jolloin jatkokehittäminen ja -tuotteistaminen saatetaan loppuun ensimmäisten asiakkaiden kanssa. (Tuominen ym. 2015, 10–11.)

Iteratiivisessa tuotteistamisprosessissa tuotteistetaan vaiheittain, esimerkiksi palvelun sisällön perusteella. Tällöin voidaan painottaa ensin joko sisäistä tai ulkoista tuotteistamista. Vaiheistuksessa palvelu voidaan myös suunnitella jatkuvasti kehittyväksi kokonaisuudeksi, jolloin tuotteistetaan systemaattisesti uusia ja parempia versioita. Tuotteistettava palvelu ja sen tuotteistamisprosessi suunnitellaan sisällöllisesti joustavaksi. Tällaisessa tuotteistamisprosessissa myös tavoitteet tarkistetaan vaiheittain. (Tuominen ym. 2015, 10–11.)

Tuominen ym. (2015, 10) suosittelevat käyttämään osallistavan tuotteistamisen mallia (kuvio 2) missä tahansa päämuodossa suunnittelun ja osallistamisen apuna. Ennen tuotteistamisen prosessia tulee tunnistaa tuotteistamisen tarve. Kun tarve on saatu selville, tulee selkeyttää yhteisesti, mitä tuotteistamisella tavoitellaan. Tavoitteiden ollessa selkeitä kaikille toimijoille, voidaan aloittaa nykytilanteen kartoittaminen. Kartoittamisen vaiheessa kerätään ja analysoidaan seuraavien työvaiheiden kannalta tärkeää pohjatietoa yhteistyössä asiakkaiden, työntekijöiden ja eri sidosryhmien kanssa. Kolmannen vaiheen ”ravistele näkemyksiä” avulla pyritään katsomaan palvelua uusista näkökulmista, minkä avulla voidaan luoda uusia tehokkaampia toimintatapoja. (Tuominen ym. 2015, 10.)

Mallin neljännessä vaiheessa muodostetaan ja kiteytetään lopullinen näkemys palvelusta. Tässä vaiheessa on tärkeää huomioida kaikki henkilöt, jotka ovat palvelun kanssa tekemisissä. Viimeisen vaiheen tavoitteena on tunnistaa jatkokehitystarpeita ja arvioida lopputuloksia. Henkilöt, joiden työnkuvaan tuotteistaminen vaikuttaa ovat pääasiassa etusijalla arvioinnissa. Tuotteistamisen prosessiin kuuluu myös tuotteistetun palvelun jatkuva kehittäminen ja elävänä pitäminen. (Tuominen ym. 2015, 10.) Tuotteistamisen ei tarvitse tuottaa jatkuvasti uutta, vaan hakea relevantteja kehittämisen kohteita (Villanen 2016, 260).

Kuvio 2. Tuotteistamisen malli (mukailtu Tuominen ym. 2015, 10)

3.4 Palvelumuotoilu

Tuulaniemen (2011, 12) mukaan palvelumuotoilun määrittely on haastavaa. Sen tarkoituksena on tuoda jokapäiväiseen palvelukulttuuriin ja sen kehittämiseen uusia ajatuksia ja näkökulmia (Tuulaniemi 2011, 12). Parantainen (2012) taas luonnehtii palvelumuotoilua käänkövirheeksi, sillä alkuperäisen käsitteen, Service Design, oikea käänkö on palvelusuunnittelu. Arantolan (2008, 27) ja Kaufmanin (2012, 9–10) mukaan palvelumuotoilu on palvelutapahtumien suunnittelu- ja toteutusprosessi. Sen lähtökohtana on, osallistavan tuotteistamisen mukaisesti, asiakkaan tarpeiden tunnistaminen tämän toiveiden, tavoitteiden ja arvomaailman kautta (Arantola 2008, 27; Kaufman 2012, 9-10).

Asiakastuntemus ja käyttäjäkeskeinen suunnittelu ovat palvelumuotoilun ydinajatuksia. Palvelun sujuvuuden lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaan ja palveluntarjoajan väliseen vuorovaikutukseen sekä palvelun elämyksellisyyteen. Palvelumuotoilun tavoitteena on sataprosenttinen asiakastyytyväisyys, johon haetaan ymmärrystä empatian muodostamisen kautta: kokeiluiden ja prototyyppien avulla pyritään hahmottamaan asiakkaan kokemus aistittavasta palveluympäristöstä ja palvelusta, aivan kuten osallistavan muotoilun prosessissa. (Kinnunen 2004, 42; Tuominen ym. 2015,13; Tuulaniemi 2011, 67.) Pa-

rantainen (2012) on kuitenkin vahvasti sitä mieltä, että muotoilu-käsite yhdistetään vahvasti tuotteiden ulkomuotoon, jolloin käsite palvelumuotoilu johtaa ajatukset täysin harhaan.

Palveluilla on kuitenkin valtavasti enemmän etuja (Taulukko 1) tuotteisiin verrattuna. Resurssien kuluttamisesta voidaan siirtyä niiden jakamiseen, tavarasta prosessin hyödyntämiseen sekä vaihdannasta vuorovaikutukseen. Energian kulutusta voidaan myös vähentää, sillä palvelut kuluttavat yleensä vähemmän energiaa kuin tavaroiden valmistaminen tai hävittäminen. (Tuulaniemi 2011, 17.)

Taulukko 1. (mukailtu Tuulaniemi 2011, 17)

Fyysinen tuote/ tavara	vs.	Palvelu
Tuotantotila, varastot, myymälä	><	Palveluympäristö
Merkittävät pääomasijoitukset	><	Ei suuria sidottuja määriä
Merkittävä luonnonvarojen kulutus	><	Ei merkittävää luonnonvarojen kulutusta
Suuri energian kulutus	><	Vähänenergistä
Omistaminen	><	Vuokraus, lainaus, leasing
Tavara	><	Vuorovaikutus
Käsin kosketeltava	><	Kokemus
Staattinen	><	Dynaaminen

3.5 Palvelumuotoiluprosessi

Tuulaniemen (2011, 127) mukaan palvelujen tuotteistaminen muotoiluin keinoin on palvelumuotoiluprosessi (Kuvio 3). Palvelumuotoiluprosessin vaiheita ovat: määrittely, tutkimus, suunnittelu, tuotanto ja arviointi. Jokainen näistä vaiheista on jaettu kahteen pienempään vaiheeseen, jotka käsittelen seuraavaksi.

Kuvio 3. Palvelumuotoiluprosessi (mukailtu Tuulaniemi 2011, 130-131)

Määrittelyvaihe, eli palvelumuotoilun prosessin ensimmäinen vaihe, jaetaan aloittamisen- ja esitutkimuksen vaiheisiin. **Aloittamisen** vaiheessa määritellään organisaation tarpeet ja tavoitteet kehitystyölle. Vaihe sisältää organisaation strategisten tavoitteiden, budjetin, aikataulun, kohderyhmän ja resurssien määrittelyn, joiden kautta pyritään saavuttamaan tavoitteet. Aloittamisvaiheen tavoitteena on kuvaus ja määrittely suunnitteluhaasteelle.

Esitutkimusvaiheessa kartoitetaan ja analysoidaan palvelua tuottavan organisaation toimintaympäristö eli nykytilanne ja tavoitteet. Analyysissä tarkastellaan organisaation visiota, strategiaa, markkina- ja kilpailutilannetta, toimintaympäristöä, tavoitteita, liiketoimintamalleja, kohderyhmän määrittelyä sekä rakennetaan asiakastutkimushypoteesi. Esitutkimusvaiheen tavoitteena on luoda ymmärrystä organisaatiosta ja selkeyttää konkreettisesti sen tavoitteet. (Tuulaniemi 2011, 127, 132–136.)

Tutkimusvaihe jaetaan asiakasymmärryksen vaiheeseen ja strategisen suunnittelun vaiheeseen. **Asiakasymmärrysvaiheessa** muodostetaan kuva ja määritellään asiakkaan toiveet sekä tiedostetut ja tiedostamattomat tarpeet. Kohderyhmää tutkimalla saadaan tarvittavat tiedot asiakkaista. Asiakkaan tarpeiden lisäksi otetaan huomioon palvelua tuottavien henkilöiden tarpeet ja tavoitteet. Tavoitteena on kasvattaa ymmärrystä niin palvelun tarjoajan kuin asiakkaan tarpeista, odotuksista, tavoitteista, arvoista ja toiminnan motiiveista. Asiakasymmärryksen vaiheessa käytetään laadullista ja/tai määrällistä tutkimusta tilanteen mukaan. Hyvin jäsenneilty ja analysoitu tieto asiakkaiden käyttäytymisestä ja arvoista mahdollistaa tuottoisan palvelukonseptin kehittämisen. Asiakas onkin nykyään todella useasti mukana valmistajan prosesseissa, kuten tuotteiden suunnittelussa, tuotannossa, toimituksessa, ylläpidossa ja monissa muissa kilpailullisen edun kannalta tärkeissä prosesseissa. (Sipilä 1996, 24–25; Grönroos 2009, 79.)

Palveluiden kanssa tekemisissä on siis aina ihminen, asiakas eli palvelun käyttäjä. Ilman kuluttajaa palvelua eikä sen osa-alueita ei ole olemassa. Palvelun toisena tärkeänä osapuolena on asiakaspalvelija. He muodostavat yhdessä palvelukokemuksen, jonka keskeinen asia on vuorovaikutus. Palvelun osapuolien tarpeet, odotukset, motivaatiotekijät ja arvot ovat tärkeitä ymmärtää. Asiakaspalvelijat ja asiakkaat vaikuttavat palveluiden tuottamiseen yhtä olennaisesti kuin palveluun liittyvät fyysiset tai virtuaaliset esineet ja ympäristöt (Tuulaniemi 2011, 74–75.) Kehittämisen keskiöön on laitettava ihminen tarpeineen. Palveluiden ja tuotteiden kehityksessä erityisen tärkeää on ymmärtää ja kehittää tuotteita tai palveluita, joita asiakkaat haluavat, ja joista he kokevat saavansa lisäarvoa (Villanen 2016, 37).

Tuulaniemen (2011, 74) mukaan asiakaskokemuksen ymmärtäminen on erittäin keskeinen osa palvelumuotoilua, sillä sen avulla tuotetta tai palvelua kehitetään uudelle tasolle. Asiakaskokemusten, eli palvelun käyttäjien käyttöä analysoiva tiedonkeruu on palveluiden ja tuotekehityksen merkityksellinen perusta, sillä se antaa viitteitä siitä, mitä asiakkaat haluavat (Hyysalo 2009, 12). Asiakaskokemus kattaa kaiken mainonnasta asiakaspalvelun laatuun ja palveluominaisuuksiin sekä niiden luotettavuuteen. Suuri syy palvelun tappioon ja huonoon menestykseen on erittäin usein asiakkaiden ja käyttäjien mielipiteiden ja tarpeiden huomiotta jättäminen. Asiakaskokemuksen ymmärtäminen on valtava kilpailuetu. (Hyysalo, 2009.)

Strategisen suunnittelun vaiheessa määritellään palveluntarjoajan markkinaposition ja erottautumistekijät. Liiketoiminta- ja ansaintamalli suunnitellaan tarkastelemalla asiakasstrategioita, miettimällä strategisia valintoja ja kartoittamalla eri mahdollisuuksia. Strategisen suunnittelun tavoitteena on tarkentaa organisaation tavoitteita strategiselta kannalta. (Tuulaniemi 2011, 130, 142–179.)

Suunnitteluvaihe palvelumuotoilun prosessissa sisältää ideoinnin ja konseptoinnin, sekä prototypoinnin vaiheet. **Ideointi ja konseptointi -vaiheessa** keksitään, kokeillaan ja kehitetään ratkaisuja kerrytettyyn ymmärrykseen ja sen myötä syntyviin ideoihin yhdessä kohderyhmän kanssa. Toimiviksi koetut ideat jatkokehitetään ja palvelulle määritellään mittarit. Asiakkaan ja organisaation tarpeiden mukaisesti pyritään kehittämään vaihtoehtoisia ratkaisuja suunnitteluhaasteeseen. **Prototypoinnin** vaiheessa pyritään tunnistamaan palvelun kriittiset osat, määrittelemään palvelukanavat sekä kanavastrategiat kohderyhmän kanssa yhteistyössä. Tavoitteena on testata ideoita ja konsepteja eri vuorovaikutustilanteissa ja sen kautta suunnitella kehitettävää palvelua. (Tuulaniemi 2011, 131, 180–193.)

Palvelutuotannon vaihe jaetaan pilotointi- ja lanseerausvaiheisiin. **Pilotointivaiheessa** testataan ja kehitetään palvelua saadun palautteen mukaan. Tavoitteena on viedä palvelukonseptit markkinoille asiakkaiden arvioitavaksi ja hioa sieltä saadun palautteen perusteella palvelu asiakkaiden toiveita ja tarpeita vastaavaksi tuotteeksi. **Lanseerauksen** vaiheessa tuotetaan palvelukuvaus, joka sisältää muun muassa dokumentoinnin sekä henkilökunnan roolituksen, tehtävät ja vastuut. Palvelu lanseerataan niin, että se voidaan ottaa sisäisesti käyttöön valmennusten jälkeen ja sen kautta lanseerata julkisesti. Lanseerausvaiheen tavoitteena on viedä tietoisuus palvelun vaatimista resursseista siihen liittyville osapuolille. (Tuulaniemi 2011, 131, 228–242.)

Arviointivaihe sisältää **jatkuvan kehittämisen -vaiheen**. Palvelua kehitetään jatkuvasti saadun palautteen avulla. Palvelun kehittämisen vaikuttavuutta mitataan ja arvioidaan jatkuvasti asiakaskokemusten ja liiketoiminta-arvon näkökulmasta. On hyvin tärkeää tarkastella muuttuvia markkinoita, heikkoja- ja vahvoja signaaleja sekä ihmisten kulutustottumuksia, jotta pystytään parhaimmalla mahdollisella tavalla vastata asiakastarpeisiin. Jatkuvan kehittämisen vaiheessa palvelu pyritään siirtämään ja vakioimaan kehitystilasta tuotantotilaan, jolloin sen kehittäminen säilyy jatkuvana. (Tuulaniemi 2011, 131, 243–249.)

Parantainen (2014, 12–15) luonnehtii palvelun tuotteistamisen olevan huippuluokkaa, jos sen vaiheet etenevät seuraavassa järjestyksessä:

1. osa toimintamalleista erottuu joukosta
2. palvelu alkaa hahmottua
3. toimitussisältö vakiintuu
4. palvelu alkaa monistua perimätietona
5. palvelu alkaa monistua yrityksen ulkopuolella
6. palvelu muuttuu jälleen myytäväksi.

4 Tutkimusongelma, -tavoitteet ja sitä tukevat tutkimusmenetelmät

4.1 Tutkimuksen toimeksiantaja ja tausta

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Suomen Taitoluisteluliitto ry. Liiton visio on: ”Koko Suomi Luistelee ja parhaat maailman huipulla.” Missiona on luoda yhdessä jäsenseurojen kanssa edellytykset monipuoliselle harrastus- ja kilpailutoiminnalle ja sen myötä tavoitteena tukea elämänmittaista liikuntaharrastusta. (Suomen Taitoluisteluliitto 2017a.) Liiton strategiset tavoitteet on jaettu neljään osa-alueeseen: 1) taitoluistelusta vetovoimainen harrastus, 2) taitoluistelu on merkittävä urheilulaji, 3) lajissa menestyään kansainvälisesti, 4) liiton toiminnan resurssien vahvistus. Tavoitteet sisältävät alatavoitteita, joissa mainitaan muun muassa lajin harrastuspohjan laajentaminen, elinvoimaisen seuraverkoston rakentaminen ja pyrkiminen vaikuttamaan paikallisesti lajin harrastamisen olosuhteiden parantamiseksi sekä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi työn huolellinen projektointi.

Vuoden 2017 painopistealueiden joukkoon lukeutuu harrastajamäärän kasvattaminen, jonka alle on listattu muun muassa Koko Suomi Luistelee -kiertue. Kiertueen tarkoituksena on edistää strategioiden tavoitteita madaltamalla kynnystä lajin pariin yhteistyössä seurojen ja Luisteluliiton kanssa, sekä lisätä lajin tunnettavuutta kaikilla Suomen paikkakunnilla. (Suomen Taitoluisteluliitto 2017b.)

Koko Suomi Luistelee -kiertue ja sen sisältämä Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti (liite 1.) on luotu perheitä liikuttavaksi ja yhdessä jälle innostavaksi konseptiksi. Lasten liikkuminen ja liikuntasuosituksen täytyminen lähtevät varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuksen työntekijöiden, lasten huoltajien sekä perheen merkitys on erittäin ratkaiseva lapsen liikunnallisten elämäntapojen elinikäisen säilymisen kannalta. Elinikäiset liikunnalliset elämäntavat edesauttavat myös terveyden ylläpidossa ja ehkäisevät sairauksia. Kun lapset saadaan innostettua jo ennen kouluikää pitämään hauskaa yhdessä perheen kanssa, taataan hyvät mahdollisuudet liikunnallisesta elämäntavasta innostumiseen.

Suomen Taitoluisteluliitto toteutti Koko Suomi Luistelee -projektin yhdessä Suomen Luisteluliiton kanssa, mikä mahdollisti liittojen strategioiden täyttymisen talvikaudella 2016–2017. Nämä strategiat olivat: lajin harrastuspohjan laajentaminen, elinvoimaisen seuraverkoston rakentaminen ja pyrkiminen vaikuttamaan paikallisesti lajin harrastamisen olosuhteiden parantamiseksi sekä töiden projektointi.

Koko Suomi Luistelee -projekti oli osa Valtioneuvoston ”Suomi 100” -hanketta. Suomi 100 -hankkeessa rakennetaan elävää ohjelmaa Suomen itsenäisyyden juhlavuodelle 2017 eri

toimijoiden yhteistyössä. Koko Suomi Luistelee -valtakunnallisella kampanjalla juhlistettiin liikunnan monipuolisuuden lisäksi Suomi 100 -juhlavuotta ja sen kahta huipentumaa urheilussa keväällä 2017: taitoluistelun MM-kisoja sekä pikaluistelun junioreiden MM-kisoja Helsingissä. Koko Suomi Luistelee -projekti oli osa Suomen Taitoluisteluliiton Taitoluistelun MM 2017 -kilpailut -hanketta.

Koko Suomi Luistelee -konsepti yhdistettiin Luisteluliiton Ice Skating Touriin, joka järjestettiin talvella 2016–2017 19. kerran. Kiertue lanseerattiin talvikaudelle 2016-2017 ”Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistelee” -tapahtumakiertueeksi. Kiertueen tapahtumat järjestettiin yhteistyössä paikallisten taito- ja pikaluisteluuseurojen, kuntien ja koulujen kanssa. Tapahtumat olivat täysin maksuttomia osallistujille.

Ice Skating Tour -konsepti oli Suomen Luisteluliiton operoima kokonaisuus, jossa järjestettiin yli 70 luistelutapahtumaa ympäri Suomen. Kiertueen konseptiin kuuluivat vauhdikkaat koululaisluistelut ja koko perheen luisteluillat. Tapahtumakiertuetta tehtiin yhteistyössä kuntien liikunta- ja vapaa-aikatoimen sekä koulujen kanssa. Ice Skating Tour -tapahtumakiertue on liikuttanut koululaisia jo vuodesta 1998 alkaen (Suomen Luisteluliitto ry 2017).

Ice Skating Tour -tapahtumakiertuekonseptin takana on ajatus jokaisen suomalaisen perinteisen liikkumistaidon – luistelun – säilyttämisestä kansakunnassa. Ennen 2000-lukua liikunnan hauskuutta ja mielekkyyttä ei nähty tärkeänä. Hyvää mieltä tuottavaa liikuntaa ja sen mukaisesti ohjattua liikuntaa ei tarjottu esimerkiksi kouluissa. Ice Skating Tour -konsepti lähti levittämään niin sanotun fiilispohjaisen liikunnan ja sen tuoman ilon merkitystä ja sanomaa. Liikunnan tärkeyttä ja pysyvyyttä haluttiin korostaa hauskuuden ja mielekkyyden näkökulmasta. Jokaisen kansalaisen luistelutaitoja haluttiin lähteä parantamaan ympäri Suomen, fiilispohjaisen liikunnan ja sen tuottaman pätevyyden kokemusten kautta. (Paalasmaa 5.6.2017.)

2000-luvulla on ymmärretty liikunnan positiivisten kokemusten vaikutukset myöhemmän iän liikuntatottumuksiin. Fiilispohjainen liikunta on yleistynyt paljon ja sen merkitys nähdään nykyään tärkeänä liikuntaa suunniteltaessa ja toteutettaessa. Liikunnan vaikutuksissa ja tärkeydessä pätee edelleen samat arvot, mutta toteutus on muuttunut paljon oppilaslähtöisempään suuntaan (Paalasmaa 5.6.2017).

Suomen Luisteluliiton ja Suomen Taitoluisteluliiton järjestämän Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistelee -kiertueen yksittäiset tapahtumat jakautuivat koululais- ja iltatapahtumiin. Koululaisluistelut olivat viiden tunnin pituisia noin 100 oppilasta tunnissa, eli noin

500 oppilasta päivässä, liikuttavia tapahtumia. Koko perheen luisteluillat olivat kahden tunnin mittaisia, runsaasti erilaisia aktiviteetteja sisältäviä kokonaisuuksia. Iltatapahtumassa toteutettiin muun ohjelman ohella Suomen Taitoluisteluliiton kiertueelle suunnittelemaa ja tuomaa Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptiosuutta. Paikallisilla taitoluisteluseuroilla oli mahdollisuus olla mukana tapahtumassa ohjaamassa perheluistelukonseptia ja markkinoimassa omaa seuraa.

Luistele mun kaa! -jääseikkailu rakennettiin osaksi Koko Suomi Luistele -projektia ”Matka Suomen ympäri” -teemaan pohjalta. Perheluistelukonsepti tarjosi koko perheelle mahdollisuuden matalankynnyksen tutustumiseen luistelun alkeisiin hauskojen leikkien ja seikkailujen kautta. Lajin alkeisiin tutustuminen vahingossa leikin kautta ja yhdessäolon merkitys pyrittiin yhdistämään konseptiin lasten sekä aikuisten yhteisten tehtävien muodossa. Konseptissa neuvottiin ja rohkaistiin aikuisia tukemaan lastensa luistelemaan oppimista antamalla vinkkejä lapsen luistelemaan oppimisen alkeisiin. Kohderyhmänä olivat pienet, noin 2-4 -vuotiaat lapset, jotka eivät itse kykene etenemään jäällä. Tapahtumissa, joissa paikallinen seura ei päässyt paikalle, perheluistelukonseptin osuuden ohjasi Suomen Taitoluisteluliiton projektitiimin työntekijä. (Sunnari 3.6.2017.)

Tämän opinnäytetyön tekijä työskenteli Suomen Taitoluisteluliitossa projektiharjoittelijana elokuusta 2016 toukokuuhun 2017. Opinnäytetyön kirjoitushetkellä työnimikkeenä oli tapahtumatuottajaharjoittelija. Tekijä on ollut Ice Skating Tour -tapahtumakiertueella töissä talvikaudella 2016–2017 ja jatkaa tehtäväänsä tapahtumakiertueella myös talvikaudella 2017–2018. Tutkimuksen toimeksiantajana toimi Suomen Taitoluisteluliitto ry ja pääsääntöisesti yhteyshenkilönä kehityspäällikkö Eeva. Opinnäytetyön kyselylomakkeen (liite 2) sisällön sparrauksessa autoivat Suomen Taitoluisteluliiton toiminnanjohtaja Outi Wuoreneimo ja 10 henkinen Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin kehittänyt, kauden 2016-2017 seuraverkoston työryhmä.

4.2 Tutkimusongelma ja -tavoitteet

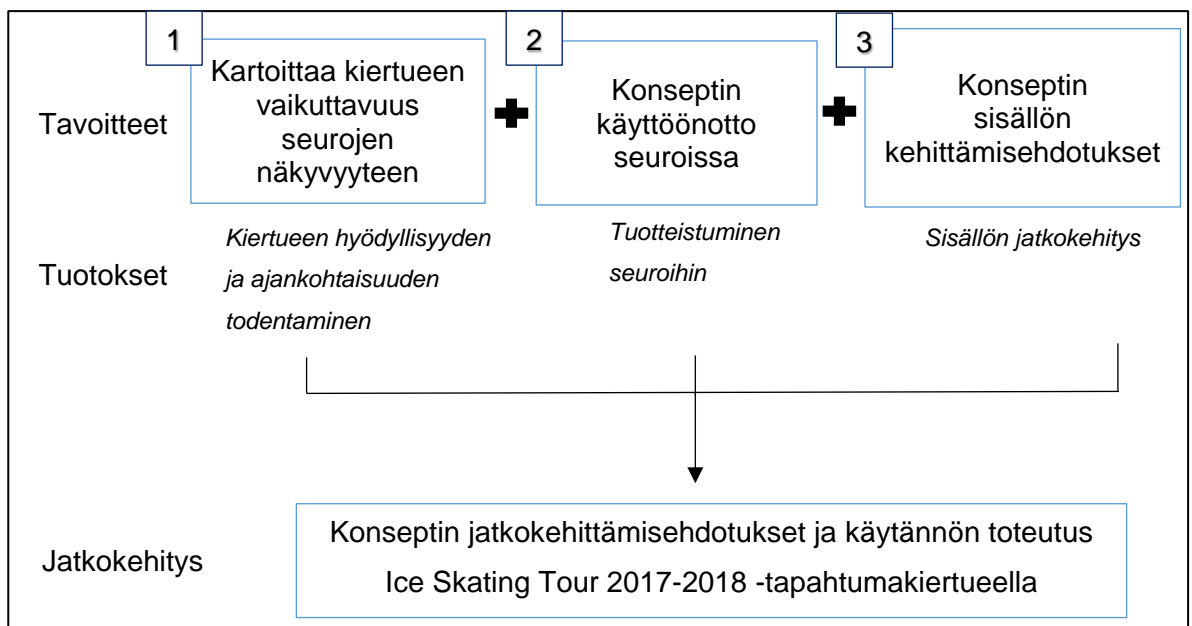
Tutkimuksella pyritään aina saamaan ratkaisu pohdittavaan asiaan. Tutkimusongelmat ratkaisevat ja selvittävät, miksi juuri näihin ongelmiin päädyttiin sekä sen, miksi ongelmat täsmennettiin ja rajattiin tietyllä tavalla. Tutkimusongelmat laaditaan ja esitetään kysymysmuotoisesti. Itse kysymykset määräytyvät tutkimuksen tarkoituksen mukaan eli sen mukaan onko tutkimus tyyppinä kuvaileva vai selitettävä tutkimus. (Heikkilä 2008, 14; Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 128.) Tutkimus on laadukas ja onnistunut, jos sen avulla saadaan hyviä ja luotettavia vastauksia tutkimusongelmiin. (Heikkilä 2008.)

Tämän tutkimuksen tutkimusongelmia ovat:

1. Miten Koko Suomi Luistelee -tapahtumat ja Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistelee -tapahtumakiertueen tapahtumat vaikuttivat mukana olleiden taitoluisteluseurojen näkyvyyteen?
2. Onko Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti tuotetta otettu käyttöön tapahtumissa mukana olleissa seuroissa?
3. Millaisia kehittämissuhteita tapahtumissa mukana olleilla seuroilla on Luistele mun kaa! perheluistelukonsepti tuotteen sisällön eri osa-alueiden kehittämiseen?

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tavoitteet (Kuvio 4) voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen tutkimusongelmien pohjalta: kiertueen tapahtumien vaikutus mukana olleiden seurojen näkyvyyteen, kartoitus siitä kuinka moni seura otti konseptin käyttöön kiertueen jälkeen ja tapahtumissa ohjanneiden ohjaajien kehittämissuhteet konseptin sisällöstä. Näiden tavoitteiden avulla pystytään saamaan ja luomaan tietoa, joka kehittää ja uudistaa työelämän eli Suomen Taitoluisteluliiton osaamis- ja tietopohjaa Koko Suomi Luistelee -kiertueesta ja Luistele mun kaa! -perheluistelusta. (Ojasalo ym. 2009, 13.)

Kiertueen tapahtumien vaikutus mukana olleiden seurojen näkyvyyden asettaminen ensimmäiseksi tavoitteeksi mahdollistaa kiertueen ajankohtaisuuden ja hyödyllisyyden kartoittamisen nykyhetken näkökulmasta. Kartoitus siitä kuinka moni seura otti konseptin käyttöönsä, on tärkeä tavoite tuotteen tuotteistumisen analysoinnin kannalta. Jatkokehitysmahdollisuuksissa voidaan ottaa huomioon seikkoja, jotka mahdollisesti vaikuttivat siihen, miten tuotteen käyttöönottoa voisi edesauttaa. Tapahtumissa ohjanneiden ohjaajien kehittämissuhteet konseptin sisällöstä -tavoite on erittäin selkeä ja itsestään selvä konseptin jatkokehittämisen kannalta. Tutkimuksen avulla pyritään saamaan mahdollisimman monipuolisesti kehitysehdotuksia konseptin sisältöön.

Kuvio 4. Tutkimuksen tavoitteet

4.3 Tutkimusmenetelmät

Tutkimustyössä pyritään löytämään uutta tietoa tai selvittämään ja varmentamaan jo olemassa olevia tietoja, käsityksiä tai totuuksia (Likitalo & Rissanen 1998, 6). Heikkilän (2008, 13) mukaan tieteellinen tutkimus on luova prosessi, joka pyrkii selvittämään tutkimuskohteensa toimintaperiaatteita ja lainalaisuuksia. Se voi olla jo olemassa olevan tietomateriaalin käyttämistä, eli teoreettista kirjoituspöytä tutkimusta tai havainnoivaa eli empiristä tutkimusta, joka perustuu teoreettisen tutkimuksen avulla kehitettyihin menetelmiin. (Heikkilä 2008, 13.)

Tutkimuksen menetelmien ja ratkaisujen kokonaisuutta kutsutaan tutkimusstrategiaksi ja sen menettelytapoja tutkimusmetodeiksi. Strategian valintaan vaikuttavat tutkimusongelmat tai tutkimustehtävät. Metodin eli sääntöjä ohjaavan menettelytavan avulla pyritään tiedeessä ratkaisemaan jokin käytännön ongelma tai tavoitellaan ja etsitään tietoa. (Likitalo ym. 1998, 8; Hirsjärvi ym. 2009, 132, 183.)

Robsonin (1995, 40) mukaan tutkimusstrategiat voidaan jaotella kolmeen ryhmään: kokeelliseen-, survey-, ja tapaustutkimukseen. Kokeellisessa tutkimuksessa selvitetään yhden muuttujan vaikutusta toiseen muuttajaan, erilaisten olosuhteiden ja muuttujien muutosten avulla. Survey-tutkimuksessa tietoa kerätään joukosta valitusta otoksesta standardoidussa muodossa. Aineisto kerätään strukturoidulla eli lomakehaastattelulla tai kyselylomakkeella, minkä avulla pyritään selittämään, kuvailemaan ja vertailemaan ilmiöitä tai asioita. Tapaustutkimusta käytetään, kun halutaan tietoa yksittäisestä tapauksesta tai pienestä joukosta, jotka ovat toisiinsa yhteydessä. Aineisto kerätään monin eri keinon muun muassa haastatteluiden, havaintojen ja dokumenttien avulla.

Ojasalon ym. (2009, 95) mukaan kehittämistyön ja tutkimusstrategian ollessa selvillä, tulee valita kehittämisen tukena käytettävät menetelmät. Tutkimusmenetelmät on jaettu määrällisiin eli kvantitatiivisiin ja laadullisiin eli kvalitatiivisiin menetelmiin. Kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimuksella voidaan selvittää vastauksia kysymyksiin: Mikä? Missä? Paljonko? Teoria antaa tarkat lähtökohdat ongelmille ja hypoteeseille. Aineistonkeruun menetelmänä käytetään strukturoituja eli tarkkaan rakennettuja tutkimuslomakkeita valmiine vastausvaihtoehtoineen, haastatteluista ja mittareista. Tutkimuksella saadaan tietoa isosta joukosta henkilöitä, mutta asioiden perimmäiset syyt jäävät monesti selvittämättä. (Likitalo 1997, 10; Heikkilä 2008, 16.)

Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen avulla voidaan ymmärtää ja selittää esimerkiksi asiakkaan tai yrityksen päätösten ja käyttäytymisen syyt. Se vastaa kysymyksiin: Miksi?

Miten? Millainen? Tutkittavat valitaan harkitsevasti pyrkimättä tilastollisiin yleistyksiin. Tutkimusmenetelminä käytetään muun muassa osallistuvaa havainnointia, kirjoitettujen materiaalien sisältöanalyyskejä tai strukturoimattomia haastatteluita. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa selvitetään kohderyhmän arvoja, tarpeita, asenteita ja odotuksia. Näin saadaan merkittävää tietoa esimerkiksi tuotekehittelyn tai markkinoinnin pohjaksi, toiminnan kehittämiseen tai sosiaalisten ongelmien tulkitsemiseen. (Likitalo 1997, 12; Heikkilä 2008, 16.)

Hirsjärven ym. (2009, 135) mukaan kvantitatiivista, eli määrällistä, ja kvalitatiivista, eli laadullista, tutkimusta on pyritty erottamaan monin keinoin toisistaan. Hän korostaa, että monet tutkijat haluaisivat poistaa niiden keskinäisen vastakkainasettelun. Niiden aineistonkeruumenetelmille ei voida tehdä selvää rajaa. (Heikkilä 2008, 17.) Likitalo (1997, 10) perustelee, että näitä kahta tutkimusstrategiaa voidaan käyttää myös rinnakkain toisiaan täydentävinä lähestymistapoina.

Kvalitatiivista tutkimusta voidaan käyttää esimerkiksi kvantitatiivisen tutkimuksen esiko-keena. Näin voidaan testata tutkimuksen seikkojen merkittävyyttä ja tutkimusongelmien tarkoituksenmukaisuutta tutkijalle. Laaja kvantitatiivinen tutkimus voi myös luoda perusteet kvalitatiivisen tutkimuksen haastatteluille. (Hirsjärvi ym. 2009, 136–137; Likitalo 1997, 17.)

Tämä Suomen Taitoluisteluliiton jäsenseuroille tehty kysely onkin toteutettu kvantitatiivisen eli määrällisen ja kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen yhdistelmänä eli niin sanottu mixed methods -teorian avulla. Tällöin kvantitatiivisella tutkimuksella eli survey -lomakkeella on pyritty luomaan selkeyttä siihen, miten pystytään muodostamaan toisiinsa vertailukykyisiä ryhmiä, joille voidaan kohdentaa kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän mukaisesti strukturoitu haastattelurunko. Käytettävän strategian ratkaisee tutkittavan ilmiön luonne sekä se, miten hyvin kyseinen strategia tuo selvyyttä käsiteltäviin ongelmiin. (Hirsjärvi ym. 2009, 136-137; Likitalo 1997, 17.) Tämän kyselytutkimuksen tutkimusstrategiaksi valittiin Robsonin (1995, 40) määrittelemä survey-tutkimusstrategia. Lisäaineiston keräämiseen käytettiin kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Aineistonkeruumenetelmäksi valittiin tapaus-tutkimukselle ominainen menetelmä, strukturoitu haastattelu.

4.3.1 Tutkimuksen otanta ja perusjoukko

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa otannan onnistuminen on yksi merkittävimmistä tekijöistä. Otannan avulla pyritään saamaan isosta joukosta niin sanottu pienoismalli, joka kuvastaa mahdollisimman paljon perusjoukkoa. Systemaattisessa otantamenetelmässä perusjoukon otanta tehdään jotakin sääntöä noudattaen. (Valli 2001, 102.)

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen perusjoukkona olivat Koko Suomi Luistele -tapahtumissa ja Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistele -tapahtumakiertueella mukana olleet ohjaajat ja heitä organisoineet seuraohjaajat. Perusjoukko valittiin systemaattisella otannalla, jolloin kaikki kiertueella mukana olleet seuratoimijat ja ohjaajat kuuluivat otokseen. Kyselytutkimus lähetettiin 50 seuran seuratoimijoille ja ohjaajille. Jokaisesta seurasta tuli olla tapahtumassa paikan päällä ohjaamassa 2–4 ohjaajaa. Kyselyn tavoite oli saavuttaa noin 100 ohjaajaa ja 68 seuratyöntekijää. Kyselyyn vastasi 20:stä seurasta 15 ohjaajaa ja 18 seuratyöntekijää. Vastausprosentti oli siis 15% ohjaajien kohdalla ja 26% seuratoimijoiden osalta.

4.3.2 Testiryhmä

Ennen varsinaisen kyselylomakkeen lähettämistä oikealle kohderyhmälle kysely testattiin Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin konseptin ja sen sisällönkehittäneillä henkilöillä. Alustava kysely lähetettiin 10 henkilön koeryhmälle 11.5.2017. Vastausten deadlineksi asetettiin 31.5.2017. Koeryhmältä saatiin 6 vastausta. Vastaukset sisälsivät hyviä muokausehdotuksia. Lopulta tutkimus muokattiin koeryhmän palautteiden mukaisesti ja viimeisteltiin kohderyhmälle lähetettäväksi.

4.3.3 Kyselylomakkeen laatiminen ennen lähetystä

Kyselytutkimuksella voidaan kerätä ja tarkastella tietoa muun muassa yhteiskunnan eri ilmiöistä, ihmisten toiminnasta, ihmisten asenteista, arvoista ja mielipiteistä. Kyselytutkimus on mittausväline, jolla tutkija voi esittää vastaajalle kysymyksiä aina yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellisestä tutkimuksesta mielipidetiedusteluihin, soveltuvuustesteihin ja palautemittauksiin. (Vehkalahti 2008.)

Kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen toteuttaminen kyselylomakkeella sisältää hyviä ja huonoja puolia. Lomakkeen laatimisvaiheessa tulee kiinnittää tarkasti huomiota kysymysten asetteluun ja niiden yksiselitteisyyteen, jotta vastaaja ymmärtäisi kysymykset juuri niin kuin kyselyn laatija on ne tarkoittanut. Virheitä tutkimustulokseen aiheuttavat monesti kysymysten epäselkeä muotoilu. Kysymysten määrään ja kyselyn pituuteen tulee kiinnittää huomiota kyselyn rakentamisvaiheessa. Lomakkeen selkeys, ulkoasu ja kysymysten looginen eteneminen sekä vastausohjeiden tarpeellisuus tulee olla mietittynä ennen lomakkeen lähettämistä. Kysymykset eivät saa olla johdattelevia, vaan ne tulee muotoilla vastaajalle henkilökohtaisiksi. (Valli 2001, 100–101.)

Tutkimuksen aineistosta suurin osa kerättiin kyselylomakkeella. Kysely toteutettiin Suomen Taitoluisteluliiton käyttämän LYYTI -palvelun avulla. Kyselytutkimus oli helppo vaihtoehto, sillä se on tehokas ja aikaa säästävä keino tutkia. Kyselyn avulla pystyi tavoittamaan monia henkilöitä, kysyä heiltä monia asioita ja saamaan kattavan tutkimusaineiston (Hirsjärvi ym. 2009, 195). Kysely pohjautui testiryhmälle lähetettyyn verkkokyselyyn, joka oli muokattu testiryhmän palautteiden mukaisesti. Kyselyssä pyrittiin välttämään asenteiden tietoista istutusta ja johdattelevuutta täysin. (Valli 2001, 101.)

Kyselytutkimuksessa tutkijan mielipiteillä ja läsnäololla ei ole minkäänlaista vaikutusta vastaajan vastauksiin. Kysely on siis luotettavampi tiedonkeruu-menetelmä verrattuna moinen metodeihin. (Valli 2001, 101.) Kysymykset jaoteltiin neljän pääotsikon alle: 1) Koko Suomi Luistelee -kiertue, 2) Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti, 3) sisältö ja sen alaosiot; eteneminen radan muodossa ja leikit, sekä 4) ohjaaminen. Koko Suomi Luistelee -kiertueen otsikon alla pyrittiin selvittämään vastaajien yleisiä mielipiteitä liittyen kiertueeseen ja sen vaikutuksiin seurojen näkyvyydessä. Alussa täytettävien taustatietojen perusteella saatiin tietoa siitä, minkälaisessa roolissa vastaajat olivat olleet tapahtumissa; ohjaajana taiuratoimijana. Ohjaajan roolissa olleilta henkilöiltä kysyttiin puolet enemmän kysymyksiä kuinuratoimijoina olleilta.

Kyselylomakkeeseen valittiin suoraa-, avoimia-, sekä monivalintakysymyksiä. Monivalintakysymyksissä käytettiin aina tarkoituksella viisiportaista valikkoa, jossa vastausvaihtoehdot olivat tilanteen mukaan esimerkiksi: "Epäsopivat", "Jotenkin sopivat", "En osaa sanoa", "Melko sopivat" ja "Täysin sopivat". Avoimilla kysymyksillä pyrittiin täydentämään aikaisempia kysymyksiä tai saamaan perusteluita aiemmin kysytyille. Jotta tulokset saataisiin halutussa muodossa, voidaan vastaamista ohjata muun muassa sallimalla monivalintakysymysten yhteydessä vain yhden vastauksen antamisen. (Tilastokeskus 2004.)

4.3.4 Valmiin kyselylomakkeen lähetys

Sähköisen kyselyssä vastaaja usein lähettää vastauksensa saman tien. Verkkokyselyn etuna on se, että siinä on mahdollista sallia myös kyselyn keskeyttämisen, tallentamisen ja jatkamisen myöhemmin. Kyselyn etuna on myös se, että se voidaan lähettää heti, vastaukset saadaan todella nopeasti ja vastausten kertymistä voi seurata reaaliaikaisesti. (Tilastokeskus 2004.) Saatekirje (liite 3) ja aihe mietittiin tarkasti kohderyhmää houkuttelevaksi. Aiheeksi tuli lopulta: Luistele Mun kaa! -palautekysely / Vaikuta ja voita liput Finlandia Trophyyn 2017!

Valmis kysely lähetettiin 8.6.2017 kohderyhmälle LYYTI -palvelun kautta. Ensimmäinen deadline oli 2.7.2017, jolloin vastauksia oli saatu 23 kpl. Kysely avattiin uudelleen 2.7.2017 ja deadlineksi asetettiin 16.7.2017, jolloin vastauksia oli tullut lisää 3 kpl. Kysely päätettiin avata uudelleen vielä kerran, sillä kohderyhmän henkilöt olivat varmasti olleet kesälomalla kyselyn vastaanottohetkellä. Viimeisen kerran kysely lähetettiin koeryhmälle 16.8.2017 ja deadlineksi asetettiin 31.8.2017, jonka jälkeen vastauksia oli saatu 6 kpl lisää. Yhteensä vastauksia saatiin 33 kappaletta. Kyselyn avaaminen viimeisen kerran auttoi vastausten määrän nousussa.

4.3.5 Strukturoitu haastattelu

Kvalitatiivista tutkimusmenetelmää käytettiin strukturoidun haastattelun muodossa ja sen kohderyhmä valittiin harkitusti (Hirsjärvi ym. 2009, 164). Haastattelulla saadaan kerättyä nopeasti jopa syvällistäkin tietoa kehittämisen kohteesta. Haastattelujen tehtävänä voi olla Ojasalon ym. (2009, 95) mielestä muun muassa asioiden syventäminen ja selventäminen. Tämän opinnäytetyön tutkimuksen aineistoon tuli saada lisää tietoa erityisesti tapahtumissa ohjanneiden ohjaajien näkökulmasta. Tutkimusmenetelmäksi valittiin strukturoitu eli lomakehaastattelu, sillä sen tarkoituksena oli tarkentaa aiemmin tehtyä määrällistä aineistonkeruuta. (Ojasalo ym. 2009, 95–96.)

Haastattelun kysymykset muotoiltiin valmiiksi, mutta ne esitettiin satunnaisessa järjestyksessä, puolistrukturoidun haastattelumallin mukaan, neljälle ohjaajalle puhelimitse. Rakenteeksi valittiin puolistrukturoitu, koska haastattelun tarkoituksena oli vahvistaa kvantitatiivisen tutkimuksen tuloksia. Haastattelut toteutettiin syyskuussa 2017. Tulokset analysoitiin heti, kun kaikki neljä haastattelua oli toteutettu, jolloin tieto oli vielä hyvin haastattelijan muistissa. (Ojasalo ym. 2009, 100.) Ohjaajilta kysyttiin tutkimuksen tavoitteiden mukaisesti: kiertueen tapahtumien vaikutus ohjaajien edustamien seurojen näkyvyyteen, ottiko ohjaajan seura konseptia käyttöön kiertueen jälkeen, sekä ohjaajien kehittämis ehdotukset konseptin sisällöstä. Haastattelun etuna oli se, että sen aikana pystyi helposti pyytämään perusteluita ja esittää lisäkysymyksiä sekä se, että kieltäytymisprosentti jää selvästi pienemmäksi kuin kyselylomakkeessa. Kohderyhmä on myös jatkossa helppo tavoittaa jatkokehittämis ehdotuksia varten. (Hirsjärvi & Hurme 2015, 205-206.)

5 Tutkimuksen prosessi

Luistele mun kaa! -perheluistelukospetin kehittämisprosessi eteni palvelumuotoilun prosessia mukaillen (Kuvio 3). Konseptin kehittäminen aloitettiin Taitoluisteluliiton seuraverkostotyöryhmässä keväällä 2016. Liiton strategiset tavoitteet ja visio, sekä niiden täyttymisen projektin myötä, otettiin huomioon Koko suomi Luistele -projektia suunniteltaessa. Aikataulu, budjetti, kohderyhmät ja resurssit huomioitiin tarkasti. Projektiin palkattiin lisäresursseiksi kaksi projektiharjoittelijaa. Tutkimusvaiheessa eli elokuussa 2016 lähdettiin kilpailuttamaan ja hankkimaan erilaisia konseptin erottautumista mahdollistavia markkinointimateriaaleja: kuvausseinä ja Koko suomi Luistele -logolla varustetut pipot.

Suunnitteluvaihe alkoi todella nopeasti ja jo syyskuussa 2016 tuotteen tuntisuunnitelma ja sisältö saatiin valmiiksi. Tämän jälkeen kuvattiin ohjevideot (Liite 4) helpottamaan Koko Suomi Luistele -tapahtumissa ja Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistele -tapahtumakiertueella jääseikkailua ohjanneita ohjaajia. Syyskuussa 2016 aloitettiin myös tapahtumakiertueeseen ja muihin Koko Suomi Luistele -tapahtumiin osallistuvien seurojen kontaktointi. Seuroihin otettiin ensin yhteyttä sähköpostitse. Ensimmäisen sähköpostiviestin jälkeen jokaiseen seuraan oltiin yhteydessä puhelimitse. Kun kaikki mukaan lähteneet seurat saatiin vahvistettua, lähetettiin toinen sähköpostiviesti (Liite 6). Tämän viestin liitteenä oli tapahtumien tuotteiden tuntisuunnitelmat ja linkit ohjevideoihin.

Palvelumuotoilun palvelutuotannon vaiheet: pilotointi ja lanseeraus kääntyivät päinvastaisesti. Koko suomi Luistele -projekti lanseerattiin Espoon Metro Arenalla 6.–9.2016 kansainvälisessä luistelukilpailussa Finlandia Trophyssä. Pilotointi eli ensimmäinen Koko Suomi Luistele -tapahtumakiertue yhdistettynä Ice Skating Touriin: Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistele -tapahtumakiertue ajoittui viikoille 43–51 (2016) ja 1–11 (2017). Viikko ennen jokaista tapahtumaa kiertueella mukana olleet projektiharjoittelijat soittivat seuran yhteyshenkilölle varmistaakseen, että kaikki seurat olivat tulossa paikanpäälle. Päivä ennen tapahtumaa otettiin vielä kerran yhteyttä jokaiseen seuraan, jotta heillä oli kaikki tapahtumaan liittyvät asiat selvänä. Koko Suomi Luistele 2017 -projekti huipentui Helsingissä 29.3-2.4.2017 järjestettyihin taitoluistelun MM-kilpailuihin.

Kuva 2. Koko Suomi Luistelee 2016-2017 kiertueen toteutus

Palvelumuotoilun arviointi -vaihe eli konseptin jatkuva kehittäminen aloitettiin elokuussa 2016. Perheluistelukonseptin sisällön kehittämisen jälkeen aloitettiin ideoimaan, miten tuote saataisiin talvikauden 2016–2017 päätyttyä käyttöön liiton jäsenseuroihin. Jatkuvan kehittämisen vaihe, eli tutkimusprosessi eteni liitteen 7:n mukaisesti. Syksyllä 2016 tutkimuksen aihetta ja tavoitteita lähdettiin ideoimaan ja rajaamaan ensin Taitoluisteluliitossa. Tämän jälkeen tutkimuksen aiheesta keskusteltiin Haaga-Helian Vierumäen yksikössä. Aiheen rajaus ja teoriapohjaan tutustuminen aloitettiin syyskuussa 2016.

Joulukuussa 2016 palautettiin opinnäytetyön suunnitelma ja aikataulutettiin tarkemmin tutkimuksen kulku. Tammikuusta huhtikuuhun 2017 koottiin tutkimukseen liittyvää kirjallisuutta ja teoriapohjaa kyselytutkimusta varten ja sen avulla luonnosteltiin kyselyä. Huhtikuussa 2017 tutustuttiin Taitoluisteluliiton käyttämään LYYTI -palveluun, jonka avulla tutkimus toteutettiin. Tutkimuksen tutkimusongelmat ja tarkempi kyselyn aihepiiri esiteltiin perheluistelukonseptin kehittäneelle Seuraverkosto työryhmälle. Kokouksessa karsittiin turhia aiheita pois ja lisättiin tutkimuksen ja tuotekehityksen kannalta relevantteja asioita.

Kyselyn ensimmäistä versiota kehiteltiin Taitoluisteluliiton kanssa yhteistyössä huhti-toukokuussa 2017, ja saatekirje luotiin toukokuussa 2017. Kysely lähetettiin 10 henkilön koeryhmälle 11.5.2017. Vastausten deadlineksi asetettiin 31.5.2017. Koeryhmältä saatiin 6 vastausta. Tutkimus muokattiin koeryhmän palautteiden mukaisesti ja viimeisteltiin kohde-ryhmälle lähetettäväksi. Kesä-elokuussa 2017 kerättiin tutkimusaineisto kyselylomakkeen avulla.

Syyskuussa 2017 toteutettiin kyselytutkimusta täydentävä strukturoitu haastattelu. Tutkimuksen tulokset analysoitiin syys-lokakuussa 2017. Tutkimuksen tulosten perusteella 4.10.2017 Suomen Taitoluisteluliiton ja Seuraverkoston työryhmän 2017-2018, kokouksessa sparrattiin konseptin jatkokehityksen kohteita. Seuraverkoston työryhmän ja testiryhmän palautteen avulla Luistele mun kaa! perheluistelukonsepti päivitettiin ja otettiin käyttöön marraskuussa 2017.

6 Tutkimuksen tulokset

Tässä luvussa on esitelty kyselylomakkeen tutkimuksen tulokset. Kyselystä tehtiin laaja ja siitä saatiin hyvin paljon dataa, mutta tässä opinnäytetyössä keskitytään tuloksiin, jotka vastaavat tutkimuksen kolmeen päätavoitteeseen: 1) kiertueen tapahtumien vaikutus mukana olleiden seurojen näkyvyyteen, 2) kartoitus siitä, kuinka moni seura otti konseptin käyttöön kiertueen jälkeen 3) tapahtumissa ohjanneiden ohjaajien kehittämisehdotukset konseptin sisällöstä. Tutkimustuloksissa ei esitellä kaikkia kyselyn vastauksia, vaan tavoitteiden mukaisia, jatkokehityksen kannalta tärkeimpiä tuloksia. Tutkimuksen tulokset esitellään graafisin kuvioin tutkimuskysymysten mukaisesti.

Asetettujen tutkimustavoitteiden ja tutkimustulosten avulla muodostettiin jatkokehitysehdotelma Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin sisällöstä ja sen uudelleen kehittämisestä, joita toteutettiin Ice Skating Tourilla talvikaudella 2017-2018.

Alla olevassa taulukossa (Taulukko 2) on esitelty yhteenveto tutkittavista ilmiöistä, joiden avulla perheluistelukonsepti uudistettiin, samalla tuoden laadukasta ja hyödyllistä tietoa Suomen Taitoluisteliitolle perheluistelukonseptin jatkosta ja tarpeesta.

Taulukko 2. Konseptin tutkittavat ilmiöt

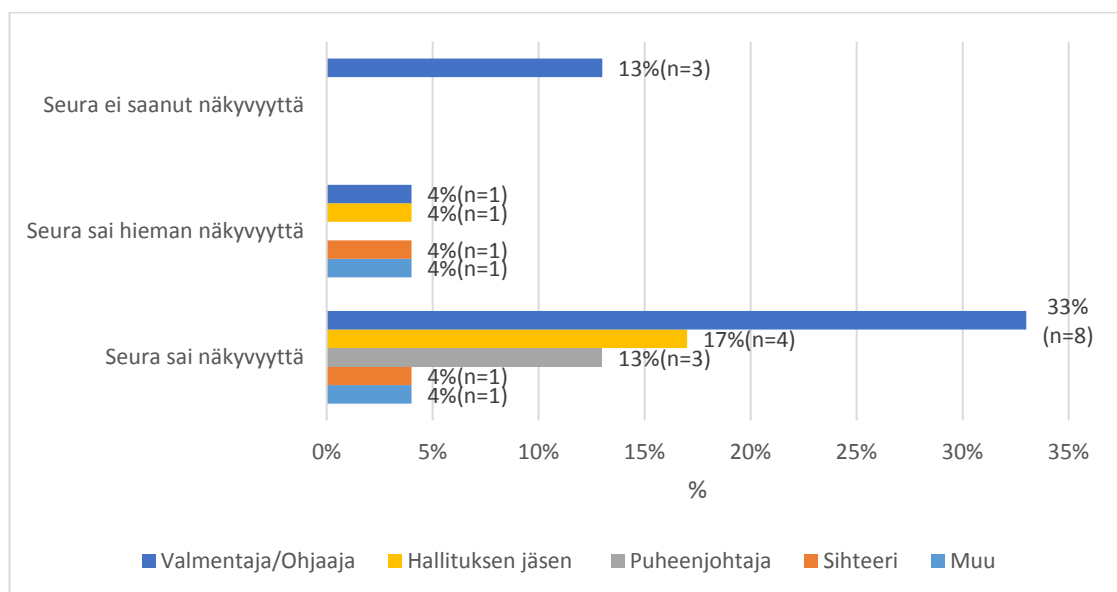
Osakokonaisuus	Selite	Analysointimenetelmä
Koko Suomi Luistele – kiertue	Seuran näkyvyyden kasvu tapahtuman myötä	
Koko Suomi Luistele – kiertue	Näkyvyyden lisääminen	Taulukko
Koko Suomi Luistele – kiertue	Asiakkaiden kommentit	Taulukko
Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti	Perheluistelukonseptin tilanne seuroissa ja käyttöönotto	Prosentuaalinen jakauma ja ristiintaulukointi
Konseptin sisältö	Sisältö yleisesti	Prosentuaalinen jakauma
Konseptin sisältö	Kehittämiskohteet	Taulukko
Konseptin sisältö (Eteneminen radan muodossa)	Radan toimivuus tapahtumassa	Prosentuaalinen jakauma
Konseptin sisältö (Eteneminen radan muodossa)	Kehittämiskohteet	Taulukko
Konseptin sisältö (Leikit)	Toimivin leikki	Prosentuaalinen jakauma
Konseptin sisältö (Leikit)	Kehittämisehdotukset	Ristiintaulukointi
Ohjaaminen	Tuntisuunnitelman selkeys	Prosentuaalinen jakauma
Ohjaaminen	Ohjevideon selkeys	Prosentuaalinen jakauma
Ohjaaminen	Varattu aika	Prosentuaalinen jakauma
Strukturoitu haastattelu	Kehitysehdotukset	Taulukko

Tutkimuksen perusjoukkoon kuului 50 seuraa, joiden 50:lle yhteyshenkilöille eli seuratoimijoille lähetettiin kyselylomake. Yhteyshenkilöitä pyydettiin lähettämään kyselylomake eteenpäin tapahtumassa perheluistelukonseptia ohjanneille ohjaajille, eli noin 100:lle ohjaajalle. Kyselyn saaneista 33 henkilöä vastasi 20:stä eri seurasta. Kuten jo aikaisemmin todettiin, seurahenkilöiden vastausprosentti oli 26 ja ohjaajien 15. Esitietojen perusteella seurahenkilöitä vastasi enemmän kuin ohjaajia: 18 kyselyyn vastanneista olivat seurahenkilöitä ja 15 kyselyyn vastanneista oli konseptia ohjanneita ohjaajia. Vastanneista puheenjohtajia oli 12 %, hallituksen jäseniä 18 % ja sihteerejä 6%. Hieman yli puolet 55% vastanneista oli valmentajia tai ohjaajia ja seurassa muun roolin omaavia 9%. Kyselytutkimukseen vastanneet henkilöt edustivat eri seuroja ympäri Suomen.

6.1 Koko Suomi Luistelee -kiertue

Tässä kappaleessa esitellään ensimmäiseen tutkimusongelmaan saatuja vastauksia. Ensimmäisen tutkimusongelman tehtävänä oli selvittää, miten hyvin seurat saivat näkyvyyttä Koko Suomi Luistelee -kiertueella.

Kyselylomakkeessa pyydettiin arvioimaan seurojen saamaa näkyvyyttä tapahtumien avulla. Kahdeksan valmentajan/ohjaajan, neljän hallituksen jäsenen, kolmen puheenjohtajan, yhden sihteerin ja yhden muun seuratoimijan vastausten mukaan heidän edustamansa seura sai näkyvyyttä tapahtuman myötä. Yksi valmentaja/ohjaaja, yksi hallituksen jäsen, yksi sihteeri ja yksi muu seuratoimija ovat vastanneet seuransa saaneen hieman näkyvyyttä tapahtuman myötä. Kolme vastannutta ohjaajaa ovat kokeneet, että tapahtuma ei tuonut seuralle näkyvyyttä (Kuvio 5).

Kuvio 5. Arvioi, saiko seuranne näkyvyyttä tapahtuman myötä? (N=24)

Kysymykseen numero yhdeksän selvitettiin, miten seuran näkyvyyttä voisi lisätä tapahtumissa entisestään. Kysymykseen saatiin vastauksia 14:sta henkilöltä. Heistä 8 oli ohjaajia, 4 oli hallituksen jäseniä tai toiminnanjohtajia, yksi oli sihteeri ja yksi luistelija. Yli puolet vastaajista olivat sitä mieltä, että seuran ja Taitoluisteluliiton tulisi panostaa vielä enemmän tapahtuman ja konseptin markkinointiin. Vastauksissa ehdotettiin myös, että seuran luistelijat pääsisivät esiintymään tapahtumissa. Näin voitaisiin lisätä seuran, seuran luistelijoiden sekä taitoluistelun näkyvyyttä. Seuran näkyvyyden lisäämiseksi ehdotettiin myös, että Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptin ohjaamiseen varattaisiin enemmän aikaa. (Taulukko 3.)

Taulukko 3. Miten seuran näkyvyyttä voidaan lisätä tapahtumissa? (N=14)

Seuran näkyvyyden lisäämisen keinoja tapahtumissa:
Sosiaalisen median markkinoinnin lisääminen (Seurat ja Taitoluisteluliitto)
Paikallismedioiden tiedottaminen
Seuran luistelijoiden esitykset
Enemmän aikaa Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptin ohjaamiseen

Kyselylomakkeen kysymyksessä numero 10 pyydettiin listaamaan asiakkaiden kommentteja, niin kuultuja kuin suoria, palautteita. Tähän kysymykseen vastasi 13 henkilöä koko kyselyyn vastanneista. (Taulukko 4.)

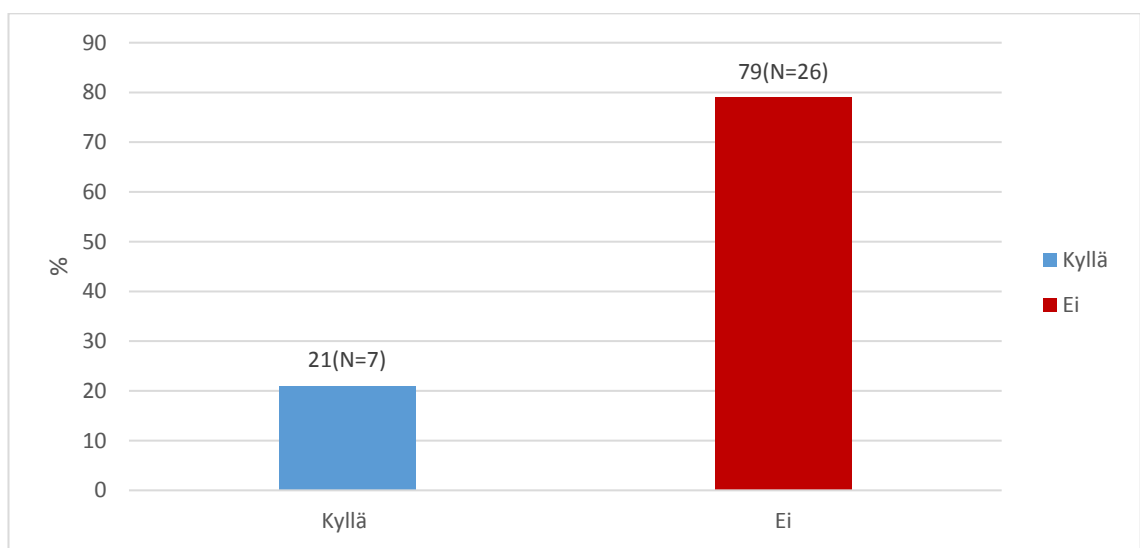
Taulukko 4. Tapahtumaan osallistuneiden asiakkaiden kommentteja (kuultuja ja suoria lainauksia) (N=13)

Asiakkaiden kommentit ja suorat lainaukset
"Kivaa että lapseni saa alkeet tähän lajiin ilmaiseksi"
" Mukava päivä!"
"Huikea tapahtuma luistinten ympärille! Miksi tällaisia ei järjestetä useammin talven aikana! ---siitäpä seurana saimme ideoita:) Mukavaa yhdessäoloa! Suomen kartta tehtävä huikea! Discoa, jee! Yes, nyt mennään eka kertaa luistimilla! Hyvä, että on luistimia mukana lainattavaksi. Makkaraa ulkona paistettuna, maistuu!"
" Mukavaa kun saa oikeaa opetusta!"
"Hyvin meni."
Kaikki paikalla olleet olivat tyytyväisiä antiin, Jälkeenpäin jutellessa monet eivät olleet kuulleetkaan tapahtumasta eli markkinointia ei havaittu. Levitimme tietoa somessa ja suoraan esim päiväkoteihin ja kouluihin, mutta jäikö tieto sitten puolitiehen? Suurin osa Luistele mun kaa-osallistujista oli jo entuudestaan meidän luisteluperheitä.
"Olipa hauskaa!"
"Hieno tapahtuma ja monipuolinen ohjelma!"
Kivaa oli, Sai vinkkejä miten opetaa omaa lasta luistelemaan!
"Todella kiva kun oikeita taitoluistimia kokeiltavana ja asiantuntijoita sovituksessa mukana. Mukaansa tempaavaa musiikkia!"

6.2 Luistele Mun kaa! -perheluistelukonsepti

Tässä luvussa tutkitaan toisen tutkimusongelman perusteella Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptin tuotteistumista seuroihin eli sitä, ovatko seurat ottaneet konseptia käyttöönsä toiminnassa. Luvussa käsitellään myös kolmatta tutkimusongelmaa, eli perheluistelukonseptin sisältöä ja sen kehittämiskohteita kyselytutkimuksesta saatujen vastausten avulla.

Kyselytutkimuksen vastauksista selviää, että seitsemän kyselyyn vastanneen henkilön seurassa on otettu käyttöön Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti. 26:n vastanneen seura taas ei ole ottanut konseptia käyttöön ollenkaan. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Otettiinko Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti käyttöön seuroissa (N=33)

Taulukossa 5. tutkittiin ristiintaulukoinnin avulla konseptin käyttöönoton yhteyttä siihen, onko seurassa perheluistelua, eli kahden muuttujan välistä yhteyttä toisiinsa (Heikkilä 2014). Viiden vastaajan seurassa, joissa oli ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiviteettia, Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti oli otettu käyttöön seuran luistelukoulussa. 18:sta vastaajan seurassa oli ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiviteettia, mutta Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia ei oltu otettu käyttöön seuran luistelukoulussa. Yksi vastaaja osannut sanoa. Yhden vastaajan edustamassa seurassa ei ole ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiviteettia, mutta Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti oli otettu käyttöön seuran luistelukoulussa. Kahdeksan kyselyyn vastanneen henkilön seurassa ei ole ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiviteettia, eikä Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia oltu otettu käyttöön seuran luistelukoulussa.

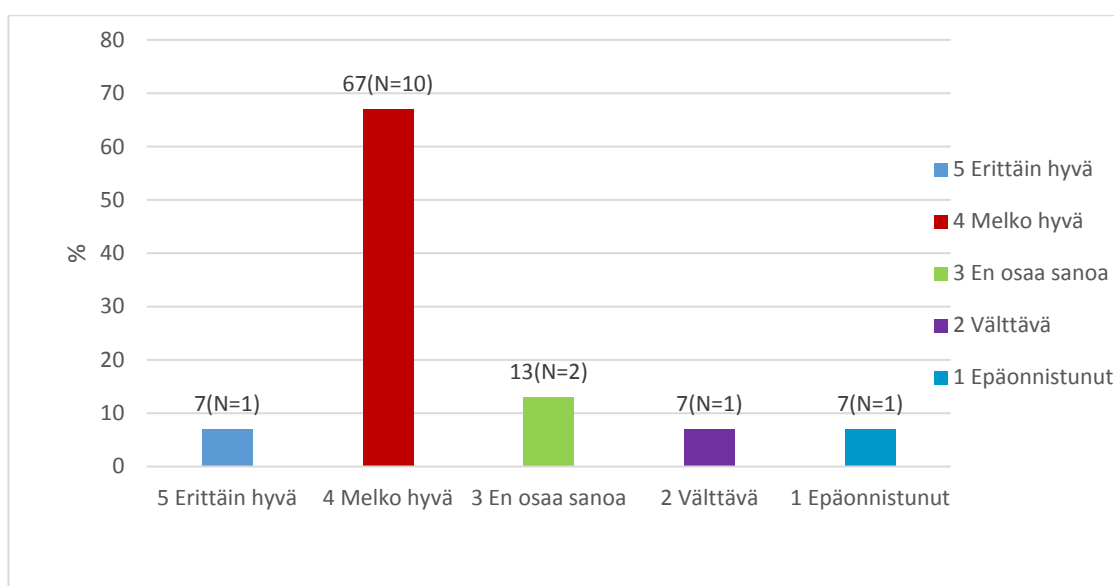
Taulukko 5. Onko seurassanne ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiiviteettia? Onko Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti otettu käyttöön seuranne luistelukoulussa? (N=33).

	Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti on otettu käyttöön seuran luistelukoulussa.	Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia ei ole otettu käyttöön seuran luistelukoulussa.
Seurassa on ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiiviteettia	15%(N=5)	55%(N=18)
En osaa sanoa	3%(N=1)	0%(N=0)
Seurassa ei ole ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiiviteettia	3%(N=1)	24%(N=8)

6.3 Perheluistelukonseptin sisältö

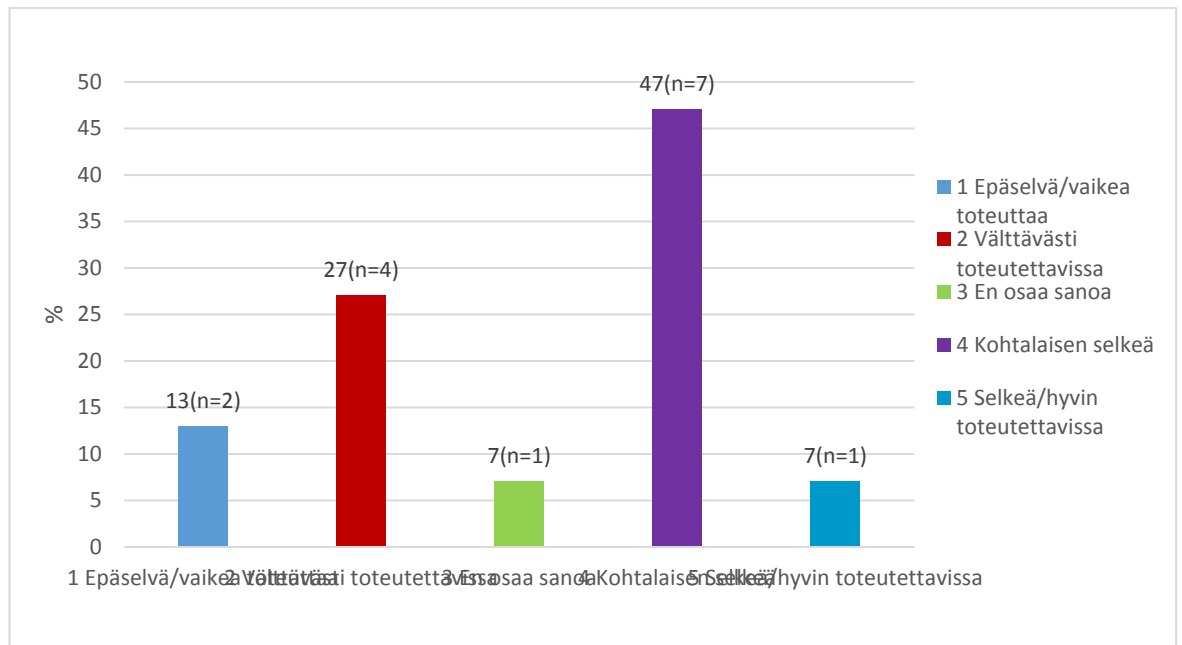
Seuratoimijoille oli suunnattu kysymykset 1-14. Ohjaajilla oli mahdollisuus vastata kaikkiin lomakkeen kysymyksiin. Kysymyksestä 15 eteenpäin kyselyyn ovatkin vastanneet vain ohjaajiksi ilmoittautuneet. Heitä oli 15 henkilöä, eli 45% kokovastajamäärästä.

Kyselyyn vastanneista ohjaajista yksi oli ollut sitä mieltä, että Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin sisältö on erittäin hyvä. Yli puolet eli kymmenen henkilöä pitivät sisältöä melko hyvänä. Kaksi ohjaajaa ei ole osannut sanoa ja yksi koki sisällön välttäväksi. Yhden vastaajan mielestä konseptin sisältö oli epäonnistunut. (Kuvio 7.)

Kuvio 7. Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptin sisältö (N=15)

Kahden ohjaajan mielestä rata oli epäselvä/vaikea toteuttaa, mutta neljän ohjaajan mielestä se oli välttävästi toteutettavissa. Eniten vastauksia tuli kohtaan neljä: kohtalaisen selkeä. Tämän vaihtoehdon valitsivat seitsemän ohjaajaa, eli melkein puolet kyselyyn vastanneista ohjaajista. Yksi ohjaaja oli sitä mieltä, että rata oli selkeä ja hyvin toteutettavissa. Yksi valitsi kohdan: en osaa sanoa. (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Radan toimivuus tapahtumassa (N=15)

Radan toimivuuteen liittyviä kommentteja saatiin kuudelta kyselyyn vastanneelta ohjaajalta. Heidän vastaustensa perusteella toimivuuden hyvät asiat voitiin jakaa neljään pääpointtiin. Ensimmäisenä pääpointtina mainittiin radan hauska idea siitä, miten hauskan tarinan myötä voidaan oppia luistelun alkeita täysin huomaamatta. Toisena pääpointtina keuhuttiin radan aikana suoritettavia tehtäviä ja harjoitteita. Kolmantena esiin nousi radan innostavuus kaikenikäisten näkökulmasta ja se, että kaikkia kannustettiin luistelemaan yhdessä. (Taulukko 6.)

Taulukko 6. Radan toimivuuden hyvät asiat (N=7)

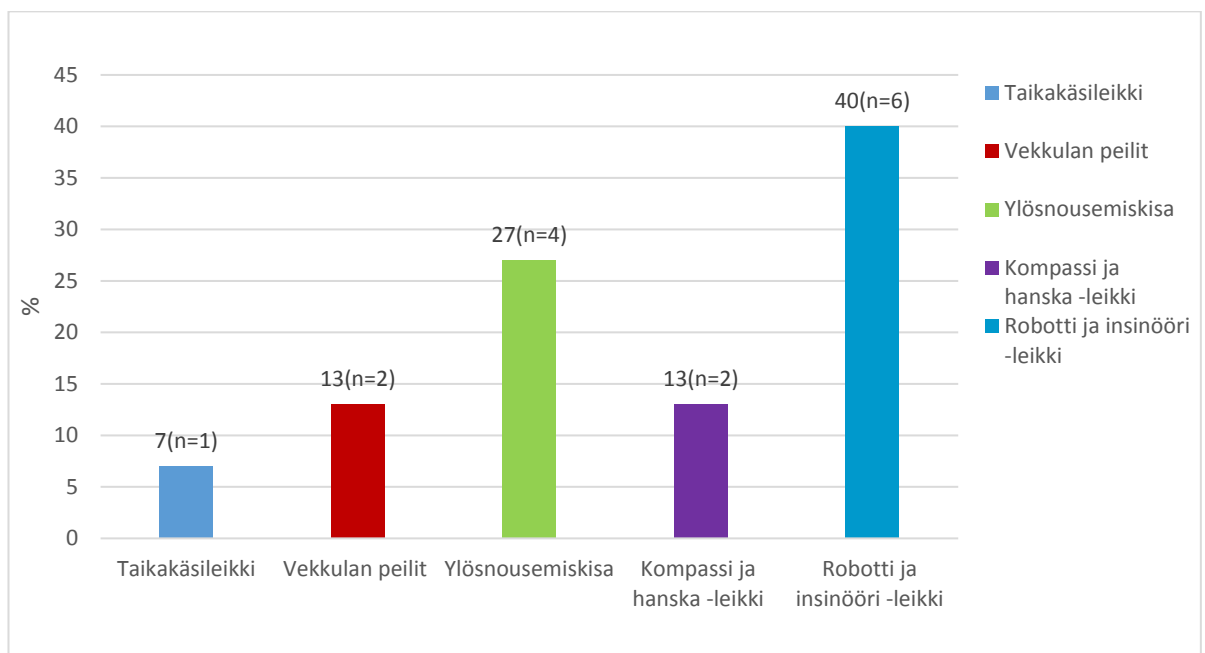
Radassa toimi hyvin:
Radan idea ja samalla kerrottava tarina yhdistettynä kokonaisuudeksi
Haastavat ja mielenkiintoiset tehtävät ja harjoitteet, leikin kautta
Rata innosti kaikki luistelemaan yhdessä

Radan kehittämiskohteita koskevaan avoimeen kysymykseen saatiin vastauksia kuudelta ohjaajalta. Kehittämiskohteiksi muodostuivat: radan ja sen tapahtuma-alueen selkeämpi rajaus sekä mahdollisuus eriyttää radan tehtäviä. (Taulukko 7.)

Taulukko 7. Radan kehittämisen kohteet (N=7)

Radassa kehitettävää:
Radan selkeä rajaus
Eriyttämällä helppokulkuisempi rata kaiken tasoille

Kyselytutkimuksen avulla haluttiin myös selvittää, mikä leikki toimi parhaiten tapahtumissa. Vain yhden ohjaajan mielestä Taikakäsileikki oli ollut toimivin leikki. Kaksi ohjaajaa olivat valinneet Vekkulan peilit-, sekä Kompassi ja hanska -leikin onnistuneimmiksi leikkeiksi. Ylösnousemiskisa oli neljän ohjaajan mielestä toiminut parhaiten, mutta kuusi ohjaajaa, eli suurin osa vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että Robotti ja insinööri -leikki toimi kaikista leikeistä parhaiten. (Kuvio 9.)

Kuvio 9. Mikä leikki toimi parhaiten? (N=15)

Taulukossa 8. on esitetty kolmen kysymyksen tulokset ristintaulukoinnin avulla. Ristiintaulukoinnin tavoitteena on kuvata havainnollisesti kolmen muuttujan välistä yhteisvaihtelua (Virtuaaliammattikorkeakoulu 2017). 33% ohjaajista olivat sitä mieltä, että leikkejä tulisi olla enemmän. Leikkien lukumäärän ehdotuksen keskiarvoksi saatiin neljä. Leikkejä tulisi olla neljä kappaletta lisää jo olemassa olevien viiden leikin lisäksi. Uusien leikkien toivottiin olevan nopeutta ja liikettä edistäviä leikkejä, kuten liikennepoliisi -leikki, erilaiset hippaleikit ja nopeuskilpailut. Myös matkimisleikit mainittiin uuden leikin ideana. 67% ohjaajista oli sitä mieltä, että leikkejä ei tulisi olla enempää.

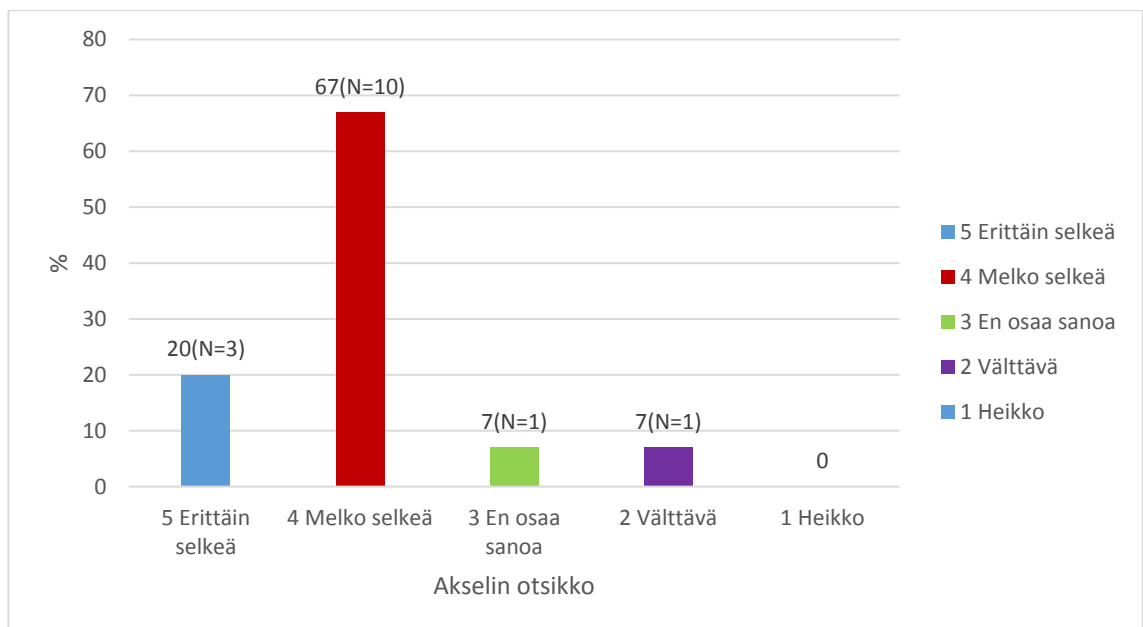
Taulukko 8. Tulisiko leikkejä olla enemmän? Kuinka monta? Millaisia? (N=15)

Tulisiko leikkejä olla enemmän?	%	Kuinka monta?	Millaisia?
Kyllä	33 (N=5)	Leikkejä tulisi olla keskimäärin 4 kappaletta	- Hippaleikkejä, matkimisleikkejä, nopeuskilpailuja - Liikennepoliisi -leikki -Luonteeltaan liikettä lisääviä ja monipuolisia leikkejä
Ei	67 (N=10)		

6.4 Ohjaaminen

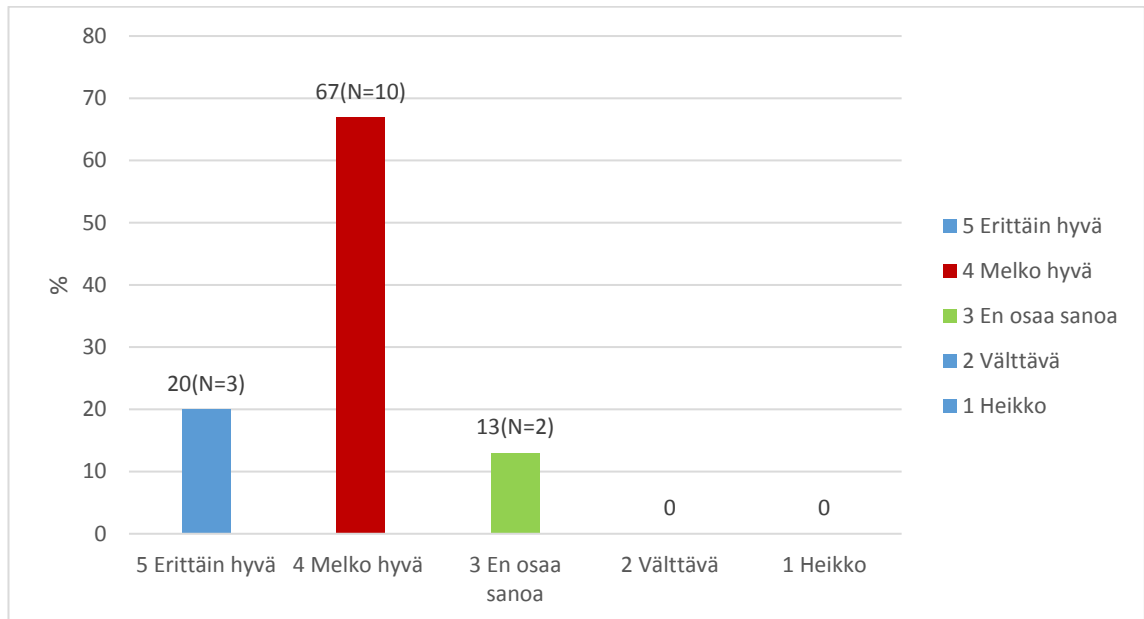
Tässä luvussa käsitellään Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuntisuunnitelman ja ohjevideon selkeyttä ja hyödyllisyyttä, sekä konseptin ohjaukseen varatun ajan sopivuutta. Luvun lopussa käydään läpi haastatteluista saatuja, opinnäytetyön kannalta tärkeitä vastauksia.

Tuntisuunnitelman selkeyttä arvioitaessa, yksi ohjaaja oli sitä mieltä, että konseptin tuntisuunnitelma oli välttävä. Kymmenen ohjaajaa oli kuitenkin kokenut tuntisuunnitelman melko selkeäksi ja kolme ohjaajaa, jopa erittäin selkeäksi. Yksi kyselyyn vastanneista ohjaajista ei ollut osannut sanoa. (Kuvio 10.)

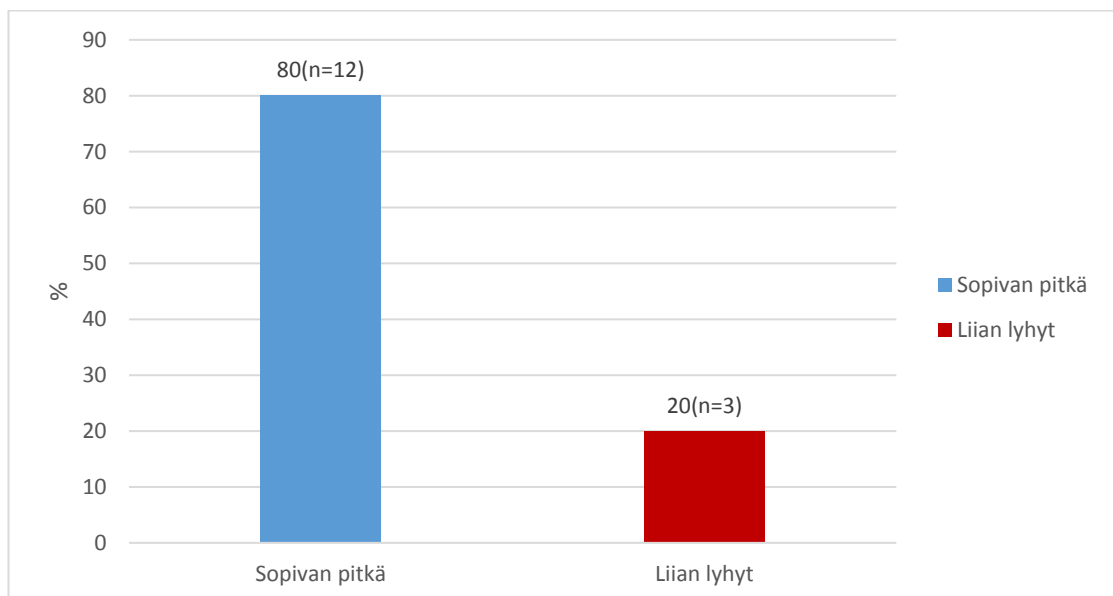
Kuvio 10. Arvioi tuntisuunnitelman selkeys (N=15)

Ohjevideon selkeyttä ja hyödyllisyyttä arvioitaessa, yli puolet, eli kymmenen kyselyyn vastanneista ohjaajista oli kokenut ohjevideon melko selkeäksi ja hyödylliseksi. Kolmen ohjaajan vastausten perusteella ohjevideo oli ollut erittäin selkeä ja hyödyllinen, ja yksi vastaajista ei ollut osannut sanoa. (Kuvio 11.)

Kuvio 11. Arvioi ohjevideon selkeys ja hyödyllisyys (n=15)

Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin ohjaukseen varattu aika oli ollut 12:sta ohjaajan mielestä sopivan pitkä. Kolme ohjaajaa olivat kuitenkin kokeneet varatun ajan liian lyhyeksi. (Kuvio 12.)

Kuvio 12. Oliko Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptiin varattu aika (n=15)

Taulukkoon 9. on koottu perheluistelukonseptin sisällön kehittämiseen liittyvät, aikaisemmin tutkimustuloksissa mainitut, pääpointit. Seuraohjaajien ohjeistaminen ja neuvominen paikan päällä oli yhden ohjaajan mielestä selkeä kehityskohta. Toisena kehitysehdotuksena kahden ohjaajan vastausten mukaan tarinoihin ja seikkailuihin tulisi saada lisää variaatioita. Kaksi vastaajaa olivat sitä mieltä, että tehtävissä tulisi olla enemmän haastetta ja eriyttämisen mahdollisuuksia. Eniten vastauksissa painotettiin leikkien määrän lisäämistä. Neljä ohjaajaa olivat sitä mieltä, että leikkejä tulisi olla enemmän ja monipuolisesti. Kahden ohjaajan mielestä tapahtumissa tapahtumarasteilla tulisi olla selkeämmät, toisistaan erottuvammat rajaukset.

Taulukko 9. Mitä kehitettävää perheluistelukonseptin sisällössä on (N=15)

Perheluistelukonseptin sisällön kehitysehdotukset:	
Parempi informaatio seuraohjaajille tapahtumapaikalla	7%
Lisää vaihtoehtoja tarinoihin/seikkailuihin	13%
Haastavampia tehtäviä	13%
Enemmän leikkejä	27%
Selvemmät rajat tapahtumarasteille	13%

Ohjaajien puhelinhaastatteluihin osallistui neljä henkilöä. Kaikki neljä olivat Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia tapahtumissa ohjanneita, eri seuroja edustavia, ohjaajia. Taulukkoon 10. on koottu haastatteluista saadut kehitysehdotukset. Kahden ohjaajan mukaan seura sai näkyvyyttä tapahtuman myötä. Yhden mielestä tapahtuma ei tuonut seuralle näkyvyyttä lainkaan. Konsepti oli otettu käyttöön kahden haastatteluun vastanneen ohjaajan seurassa. Toinen ohjaajista oli itse käyttänyt konseptia luistelukouluohjauksessaan. Ohjaajan, jonka seuroissa konseptia ei oltu otettu käyttöön, luistelukoulun aikuislapsiryhmä -konsepti oli tuotteistettu jo niin hyvin, että siihen ei tarvittu enää muutoksia. Kaksi ohjaajaa kokivat radan olleen kohtalaisen selkeä. Yhden mielestä rata oli välttävästi toteutettavissa. Kenenkään ohjaajan mielestä leikkejä ei tulisi olla enempää. Tuntisuunnitelma koettiin melko selkeäksi ja erittäin selkeäksi. Ohjevideo oli kaikkien vastaajien mielestä erittäin hyvä, sekä ohjaukseen varattu aika oli täysin sopiva.

Taulukko 10. Haastateltujen ohjaajien kehitysehdotukset (N=4)

Näkyvyys	-Seura tuo oman standin
Yleinen sisältö	-Vanhemmille enemmän ohjeistusta lasten tukemiseen ja auttamiseen
Rata	-Tarkemmin alueen rajausta ja radan merkinnät -Seuralta rekvisiittaa mukaan
Leikit	-Tarkempi alueen rajausta -Ohjaajille enemmän valtuutta muokata ja soveltaa leikkejä
Muuta	-Selkeämmät kuulutukset

7 Pohdinta

Tutkimuksen pääkohteena oli Koko Suomi Luisteleeprojektin Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuotteistuminen Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luisteleeprojektin tapahtumakiertueen seuraajaajien näkökulmasta. Tämän opinnäytetyön tekijä oli Suomen Taitoluisteluliiton tapahtumatuottaja harjoittelija, joka on ollut mukana konseptin kehittämis-, toteuttamis- ja tämän työn kautta jatkokehittämisen vaiheissa. Tekijä on työskennellyt Suomen Taitoluisteluliitossa elokuusta 2016 lähtien, ja on työkokemuksensa myötä sisäistänyt organisaation taustaan liittyvät tiedot: vision, mission ja strategiat sekä tiedot kyseisestä toimialasta ja organisaation eri työympäristöistä. Tekijä tutustui myös muihin perheluistelukonseptin kaltaisiin, lasten liikuntaa lisääviin konsepteihin. Näitä ovat esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n On PoP -liikkuu kiertue, sekä Suomen Hiihtoliiton Tuiskun Lumilajikoulu.

Jatkokehittääkseen tuotetta ja lisätäkseen sen käytettävyyttä seurojen luistelukouluissa, on tutkimustulosten analysoinnissa pääpaino tutkimusongelmissa (Ojasalo ym. 2009, 95). Analyysin pohjalta jatkokehitetään ja suunnitellaan perheluistelukonseptin käytännön toimenpiteet. Tutkimuksessa on myös hyödynnetty strukturoitua haastattelua (Hemmi, Rautahaimo, & Turunen 15.9.2017) kyselytutkimuksen tuloksia täydentävänä menetelmänä.

Pohdintaosio on jaoteltu seuraavasti:

1. Kyselytutkimuksen tutkimustulosten tarkastelua
2. Jatkokehitysehdotukset ja käytännön toimenpiteet Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin kehittämisessä
3. Kehittämisen prosessin arviointi ja luotettavuus

7.1 Kyselytutkimuksen tutkimustulosten pohdinta

Opinnäytetyössä tehdyn tutkimuksen perusteella, keskeisimpinä tuloksina pidettiin seuraajatoimijoiden ja ohjaajien mielipiteitä tapahtumien tuomasta näkyvyydestä seuroille, tuotteen käyttöönoton määrää sekä sisällön osa-alueiden kehittämiseen liittyvää tietoa. Etenkin konseptin sisällön kehittämisestä saatu tieto oli erittäin arvokasta.

Tutkimustuloksista valittiin tarkempaan tarkasteluun tutkimusongelmien ja tutkimuksen tavoitteiden pohjalta seuraavat alueet:

- tapahtumakiertueen vaikuttavuus seurojen näkyvyyteen
- tapahtumaan osallistuneiden asiakkaiden kommentit
- perheluistelun tilannekartoitus ja käyttöönotto kiertueelle osallistuneissa seuroissa

- perheluistelukonseptin sisältö yleisesti
- radan toimivuus käytännössä
- leikkien kehittämiskohteet
- ohjaaminen
- haastattelu.

Ensimmäisen tutkimusongelman avulla pyrittiin selvittämään sitä, kuinka paljon tapahtumat toivat seuroille näkyvyyttä. Suomen Taitoluisteluliiton strategisten tavoitteiden; Elinvoimaisen ja maanlaajuisen seuraverkoston rakentaminen, sekä mission: luoda yhteistyössä jäsenseurojen kanssa edellytykset monipuoliselle harrastustoiminnalle ja elinikäiselle liikuntaharrastukselle, mukaisesti on tärkeää, että seurat saisivat näkyvyyttä tapahtumakiertueiden kannalta koko maassa. (Suomen Taitoluisteluliitto 2017a&b.) Yli puolet vastaajista olivat sitä mieltä, että tapahtumat toivat seuralle näkyvyyttä. Vastauksista ilmeni myös, että 10 ohjaajaa ja 12 hallituksen jäsentä, kaksi puheenjohtajaa, kaksi sihteeria ja yksi muu seurahenkilö vastasivat, että tapahtuma innosti seuraan lisää luistelukoulu- laisia ja harrastajia. Harrastajamäärän kasvun perusteella voidaan päätellä, että seurat ovat saaneet suhteellisen hyvin näkyvyyttä tapahtumien kautta.

Seurojen näkyvyyttä tapahtumissa tullaan kuitenkin lisäämään pidentämällä ohjaukseen varattua aikaa. Konseptin kesto tullaan muuttamaan 15–20 minuutin pituisesta noin 45–50 minuutin pituiseksi ohjauksjaksoksi. Näin mahdollistetaan myös se, että varhaiskasvatusten liikuntasuosituksen sisältämästä kolmesta tunnista yksi tunti täyttyy raskaalla liikunnalla, huomaamatta leikin kautta luistellen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016.) Näkyvyyden saamiseksi ei kuitenkaan riitä vain ydinpalvelun sisällön kehittäminen. Myös lisäpalveluita, eli ydinpalvelulle lisäarvoa tuovia asioita, kuten esimerkiksi markkinointia, tulee kehittää. (Sipilä 1996, 64; Toivonen 2012, 19.)

Tulevaisuudessa seurojen näkyvyyden kannalta on hyvin tärkeää miettiä myös markkinoinnin kehittämisen vaikutusta seurojen saamaan näkyvyyteen. Markkinoinnilla on iso osa konseptia ohjaavien seurojen näkyvyydestä. Aivan kuten osallistavan tuotteistamisen ja palvelumuotoilun prosesseissa, myös markkinoinnissa on siirrytty asiakaskeskeiseen ajatukseen. Markkinoinnin tarkoituksena on varmistaa konseptin asiakkaiden, eli ohjaajien, seuratoimijoiden ja itse tapahtumiin osallistuvien asiakkaiden tyytyväisyys. (Lahtinen & Isoviita 2001, 11.) Konseptin asiakastytyväisyys mitataan siinä, kuinka hyvin seurat saavat tapahtumien markkinoinnin avulla nimeään esille ja sitä kautta uusia harrastajia seuraan. Kiertueen markkinoinnissa on jo otettu huomioon seurojen maininnat, esimerkiksi kaikissa paikallismedioihin lähtevissä tiedotteissa, sosiaalisen media tapahtumaku- vauksissa, sekä sosiaalisen median eri kanavien päivityksissä. Talvikaudelle 2017–2018

pyritään ottamaan huomioon, että kaikkien mukana olevien taitoluisteluseurojen nimet tulevat paikallismedioille lähteisiin tiedotteisiin. Tapahtumaan osallistuneiden asiakkaiden kommentit ovat ensisijaisen tärkeitä palvelun kehittämisen kannalta, sillä heidän kokemuksestaan saatu tieto on konseptin kehittämisen perusta, jonka avulla konseptia voidaan keittää aivan uudelle tasolle (Hyysalo 2009, 12; Tuulaniemi 2011, 74). Vastauksista voidaan päätellä, että konsepti on suurimmaksi osaksi onnistunut välittämään sanomansa yhdessä olosta ja liikunnan merkityksestä perheen kesken. Liikunnallisten elämäntapojen säilymiseksi elinikäisesti, yhdessä tekeminen ja vuorovaikutus ovat erittäin suuressa roolissa (Karvonen ym. 2016, 85). Myös ohjaajien ammattitaitoa on kehuttu valtavasti.

Toinen tutkimusongelma oli erityisesti Taitoluisteluliitolle tärkeä selvityksen kohde. Myös tuotteistumisen ja palvelumuotoilun jatkokehityksen vaiheen onnistumisen kannalta on erityisen tärkeää tietää, kuinka hyvin seurat ovat pystyneet ottamaan konseptia käyttöönsä (Tuominen ym. 2015, 10; Tuulaniemi 2011, 245). Ristiintaulukoinnin avulla havainnollistettiin kahden muuttujan välistä yhteyttä, eli tässä tapauksessa sitä, kuinka paljon vaikutusta on sillä, että seurassa on jo perheluistelutoimintaa, siihen ovatko seurat ottaneet konseptia käyttöönsä (Heikkilä 2014). Tulosten tarkemmasta tarkastelusta selviää, että viidessä seurassa, joissa on jo valmiiksi perheluistelua, on otettu konsepti käyttöön. 18 seurassa, joissa on perheluistelua, ei ole otettu konseptia käyttöön. Yllättävää on kuitenkin se, että yhdessä seurassa, jossa ei ole perheille suunnattua luistelukoulutoimintaa tai aktiviteettia, on otettu perheluistelukonsepti käyttöön.

Luistele Mun Kaa! -perheluistelukonseptia ei ole otettu vielä käyttöön tapahtumissa mukana olleissa seuroissa niin hyvin, kuin olisi toivottu. Vastauksista selviää kuitenkin se, että seurat ovat ottamassa tuotetta pikkuhiljaa käyttöönsä. Taitoluisteluliiton tulee painottaa sitä, että mukana olevat seurat saavat vapaasti käyttää Koko Suomi Luistele -materiaaleja ja erityisesti Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptia, luistelukoulukonseptia täydentävänä ja perheluistelua lisäävänä osuutena. Yllättävää oli kuitenkin huomata, että 24 seurassa on perheille suunnattua luistelukoulua tai -aktiviteettia jossakin muodossa.

Kolmannen tutkimusongelman vastaukset olivat erityisen tärkeitä, sillä niiden avulla pystyttiin konkreettisesti saman tien muuttamaan konseptin sisältöä asiakkaita 100% palvelevaksi palveluksi. Talvikauden 2016-2017 kokeilujakson avulla pyrittiin hahmottamaan ohjaajien kokemukset palvelusta ja muokkaamaan konseptia sen mukaisesti (Kinnunen 2004, 42; Tuominen ym. 2015, 13; Tuulaniemi 2011, 67.) Sisällön soveltavuuteen ja rakenteeseen keskittyvät kysymykset oli suunnattu vain tapahtumissa ohjanneille ohjaajille.

Perheluistelukonseptin sisältö oli suurimman osan kyselyyn vastanneiden ohjaajien mielestä yleisesti melko hyvä. Yhden ohjaajan mielestä sisältö on ollut erittäin hyvä. Kahden ohjaajan mielestä konseptin sisältö on ollut välttävä tai epäonnistunut. Sisällön analysoinnin osuus antaa tutkimuksen tavoitteiden mukaisesti sisältöön liittyviä kehittämissuhteita, joiden mukaan tuote muokattiin talvikaudelle 2017–2018. Ohjaajien osallistaminen palvelun tuotteistamiseen kyselyn avulla saatiin yhdistettyä konseptin sisällön parhaat osa-alueet niin, että konseptin tuoma arvo säilyi ja rikastui prosessin edetessä (Tuominen ym. 2015, 5.)

Konseptin sisältämän radan avulla pyrittiin luomaan jokaiselle lapselle erilaisia onnistumisen kokemuksia hauskojen ja suhteellisen helppojen liikkeiden avulla. Näin voitiin edesauttaa liikunnallisten elämäntapojen ja terveen itsetunnon kehittymistä konseptin avulla. (Kirppanat 2017.) Pätevyyden kokemusten syntyminen vaikuttaa myös motoristen perustaitojen hallinta vertaisiin nähden. Mitä paremmin lapsi hallitsee motoriset perustaidot pienestä pitäen, sitä enemmän liikunta tuottaa positiivisia kokemuksia. (Autio 1997, 235; Kari 2016.) Rata onkin suunniteltu motorisia perustaitoja: tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoja (Gallahue & Donnelly 2003, 54; Haywood & Getchell 2005, 175; Jaakkola 2010, 77; Numminen 2005, 114) kehittäväksi kokonaisuudeksi. Ohjaajat kokivat radan toimivan melko hyvin. Se, miksi rata ei ole toiminut ohjaajien mielestä tapahtumissa, johtuu todennäköisesti ohjaajista riippumattomista muuttujista, kuten esimerkiksi sääolosuhteiden muutoksista, aikataulun muutoksista tai tapahtumapaikan haastavuudesta.

Radan toimivuuden hyvissä puolissa tuli esille, radan idea ja siinä kerrottava tarina yhdistettynä hauskaan jääseikkailuun. Hauskuuden ja innostavuuden yhdistäminen vahingossa opittuun on jälleen erittäin tärkeä asia varhaiskasvatusten liikuntasuosituksen toteutumisen ja elinikäisen liikunnallisen elämäntavan toteutumisessa jatkumona (Kari 2016, 24). Myös haastavuus ja sen kautta tuleva mielekkyys ovat erittäin tärkeitä ominaisuuksia hyvän konseptin sisällössä. Jälleen hyvissä kommentteissa tuli myös esille yhdessä innostuminen luistelusta, mikä on erittäin tärkeä teema Suomi 100 -juhlavuoden sekä perheliikunnan näkökulmasta. Perheliikunnan tärkeyden korostuminen radassa on erittäin hieno huomio ohjaajilta, sillä perheen merkitys alle kouluikäisen lapsen liikunnassa ja siitä innostumisessa on valtavan suuri. Lapset, jotka saavat vanhempiansa kanssa ja heidän kautta erilaisia virikkeitä, löytävät helpommin omat mieltymyksen kohteensa liikunnasta, jotka säilyvät parhaimmalla tapauksella koko aikuisiän. (Määttä ym. 2017, 72; Zimmer 2001, 88; Arvonen 2004; 57). Radassa kehitettäviksi nousivat muun muassa: alueen selkeä raja- ja eriyttäminen eli vaikeammat tehtävät edistyneemmille luistelijoille.

Leikkien toimivuudesta saadut tiedot ovat konseptin kehittämisen kannalta erityisen tärkeitä, sillä liikunnalliset leikit tarjoavat monia tilanteita, mitkä vaikuttavat lapsen kokonaisvaltaiseen kehittymiseen valtavasti. Lapsilta vaaditaan leikeissä huomaamatta muun muassa vuorovaikutusta, konfliktien selvittämistä ja toisten mielipiteiden huomioon ottamista. (Karvonen ym. 2003, 66; Zimmer 2001, 28). Tuloksissa esitettiin ristiintaulukoinnin avulla: tulisiko leikkejä olla enemmän, kuinka monta ja minkälaisia. Suurimmaksi osaksi ohjaajat olivat sitä mieltä, että leikkienlukumäärä oli sopiva. Keskiarvolta leikkejä tulisi kuitenkin olla vastausten perusteella noin 4 kappaletta enemmän. Luonteeltaan ne voisivat olla liikkettä lisääviä ja monipuolisia. Leikkien lisääminen mahdollistaa eriyttämisen ja jokaisen osallistujan luistelutason huomioon ottamisen (Jaakkola 2013, 301). Tärkeintä leikeissä on kuitenkin niiden mielekkyys ja toimivuus kohderyhmän kannalta. Lapsen psyykkisen ja sosiaalisen kasvamisen kannalta on hyvin tärkeää, että leikit tuottavat onnistumisen kokemuksia ja luovat pätevyyden- sekä ryhmään kuulumisen tunteita (Arvonen 2004, 53; Karvonen ym. 2003, 85; Sääkslahti 2015, 109).

Ohjaamiseen eli konseptin sisältämien tuotekuvausten ja materiaalien eli ulkoisen tuotteistamisen tuotosten tarpeellisuudesta ja hyödynnettävyydestä saatu palaute on tärkeää palvelun lanseeraus -vaiheen onnistumisen mittaamisen kannalta (Sipilä 1996, 47; Tuominen ym. 2015, 5; Tuulaniemi 2011, 131). Tuntisuunnitelma ja ohjevideo oltiin koettu melko selkeäksi tai jopa erittäin selkeäksi. Erityisesti ohjevideo oltiin koettu hyödylliseksi ja tuntisuunnitelmaa erinomaisesti tukevaksi. Konseptin ohjaamiseen varattu aika oli koettu sopivan pitkäksi.

Kvalitatiivista kyselytutkimusta tarkentamaan valittiin kvalitatiivinen strukturoitu haastattelumenetelmä (Ojansalo ym. 96). Haastattelusta saadut vastaukset vastasivat suurimmaksi osaksi kyselytutkimuksesta saatuja vastauksia. Yllättävää oli kuitenkin se, että kaikkien ohjaajien mielestä ohjevideo oli ollut erittäin selkeä. Haastattelun avulla saatiin myös hyviä uusia kehitysehdotuksia. Hyvänä esimerkkinä tästä on se, että seurat saisivat mahdollisuuden tuoda ohjaukseen omaa rekvisiittaa mukaan. Haastattelu oli yllättävän toimiva keino kerätä tietoa nopeasti ja tehokkaasti. Sen avulla voitiin myös esittää tarkentavia lisäkysymyksiä tarvittaessa. (Hirsjärvi ym. 200, 164; Ojansalo ym. 2009, 95-96.)

7.2 Jatkokehitysehdotukset Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptiin

Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin jatkokehittämisen tavoitteena oli Tuomisen ym. (2015, 7) ja Toivosen (2012, 3) mukaisesti:

- saada palvelusta tasalaatuisempi
- luoda palvelusta toistettava
- tehostaa sisäistä tiedonjakoa ja yhteistyötä

- helpottaa palvelun markkinointia ja myyntiä
- luoda ymmärrys konseptin roolista ja sen linkittymisestä
- lisätä asiakaslähtöisyyttä
- helpottaa konseptin jatkokehittämistä ja uudistamista.

Suomen Luisteluliitto ja Suomen Taitoluisteluliitto jatkoivat yhteistyötä Ice Skating Tour -tapahtumakiertueen merkeissä. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia muutettiin kyselytutkimuksesta ja strukturoidusta haastattelusta saatujen palautteiden mukaisesti (Liite 7.), tasalaatuisuuden ja toistettavuuden saavuttamiseksi, asiakaslähtöisyyden avulla. Taulukkoon 11. on koottu kaikki tutkimuksesta saadut kehitysehdotukset ja niiden toteuttamisajankohdat.

Seuran näkyvyyden lisäämiseksi seurojen luistelijaille annettiin mahdollisuus esiintyä kiertueen tapahtumissa. Konseptin ohjaukseen varattua aikaa pidennettiin. Aikaisemmin ohjaukseen oli varattu vain noin 15-20 minuuttia. Uuteen ohjeistukseen talvikaudelle 2017-2018 lisättiin 30 minuuttia. Ohjaukseen varattiin siis yhteensä noin 50-45 minuuttia.

Tuntisuunnitelmaan lisättiin kehitysehdotusten perusteella kuusi uutta leikkiä. Kolme ensimmäistä leikkiä ovat: Liikennepoliisi-, Hullunkuriset junat- ja Kuka eka Korvatunturilla -leikki. Uudet leikit luotiin liikettä lisääviksi ja monipuolisesti eriytettäväksi leikeiksi ohjaajilta saadun palautteen mukaisesti. Liikkeen lisäämiseksi tuntisuunnitelman loppuun lisättiin myös kolme uutta hippaleikkiä: Lumiukkotanssi -hippa, Autohippa sekä Jääpuikko ja auringonsäde -hippa. Leikit suunniteltiin Taitoluisteluliiton koulutusmateriaaleja soveltaen. Uusien ja haastavampien seikkailujen ja leikkien muodostumiseksi, ohjaajille annettiin täysin vapaat kädet tuntisuunnitelman soveltamiseen. Pienet värilliset kartiot lisättiin ohjaukset välineisiin leikkialueen rajaamisen selkeyttämiseksi.

Taulukko 11. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin kehittämisehdotukset

Osakokonaisuus	Jatkokehitysehdotus	Milloin voidaan toteuttaa?
Seuran saama näkyvyys Sisältö/Käytännön toteutus	Seuran luistelijat esiintymään	Talvikausi 2018
Seuran saama näkyvyys Sisältö/Käytännön toteutus	Enemmän aikaa konseptin ohjaukselle	Talvikausi 2018
Sisältö	Lisää vaihtoehtoja tarinoin/leikkailuihin	Talvikausi 2018
Sisältö	Haastavampia tehtäviä/radan tehtävien eriyttäminen	Talvikausi 2017-2017 &/tai vuosi 2018
Sisältö	Enemmän leikkejä	Talvikausi 2017-2017 &/tai vuosi 2018

Sisältö	Hippaleikkejä, matkimisleikkejä, nopeuskilpailuja -Luonteeltaan liikettä lisääviä ja monipuolisia leikkejä - Esim. Liikennepoliisi -leikki	Talvikausi 2017-2018
Sisältö/Käytännön toteutus	Selvemmin rajattu leikki-alue	Talvikausi 2017-2018

Jatkokehittämisehdotusten perusteella luotu uusi versio Luistele mun kaa! -jääseikkailusta otettiin käyttöön marraskuussa 2017. Jotta konseptia voidaan tulevaisuudessa räätälöidä ja kehittää edelleen asiakkaiden, eli ohjaajien ja osallistujien toiveiden mukaisiksi (Sipilä 1996, 12). Talvikaudelle 2017-2018 suunniteltiin uusi, hieman lyhyempi palautelomake (Liite 8.). Palautelomakkeen avulla saadaan nopeasti kattavaa tietoa tapahtumista ohjaajien palautteen perusteella (Hirsjärvi ym. 2009, 195). Palautekyselyä suunniteltaessa kiinnitettiin huomiota kyselyn pituuteen ja kysymysten asetteluun (Valli 2001, 100). Kyselystä päätettiin tehdä erittäin lyhyt ja nopeasti vastattava, jotta vastauksia saataisiin mahdollisimman paljon.

7.3 Kehittämisen prosessin luotettavuus ja arviointi

Opinnäytetyö aloitettiin elokuussa 2016. Koko prosessi kesti yhteensä yhden vuoden ja kolme kuukautta: elokuusta 2016, marraskuulle 2017. Tutkimuksen aineiston keruu toteutettiin kesä-, heinä- ja elokuun 2017 aikana. Ensimmäisen kerran kyselyn vastausajaksi asetettiin neljä viikkoa, mikä tuntui sopivalta ajalta kesälomat huomioon ottaen. Neljän viikon aikana vastaajille lähetettiin kaksi muistutusviestiä kyselyyn vastaamisesta. Lomake avattiin uudelleen vielä elokuussa, seuratoimijoiden palatessa kesälomilta. Kyselyn ajankohtana kesä-, elokuu ei ollut paras ajankohta kesälomien takia. Toisaalta elokuussa lähetettynä, kyselyyn saatiin hurjasti enemmän vastauksia, kuin aikaisempaan vastausajankohtana.

Tutkimus säilyi ajankohtaisena koko prosessin ajan, sillä Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin ohjausta päätettiin jatkaa Ice Skating Tour -tapahtumakiertueella talvikauden 2016-2017 jälkeen myös kaudella 2017-2018. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin kehittäminen oli erittäin ajankohtaista Suomen Taitoluisteluliiton kannalta. Tutkimusta työsti elokuusta 2016 asti lähes viikoittain.

Opinnäytetyöprosessi tutki ja toi vastaukset kaikkiin tutkimusongelmiin ja lopputulos oli onnistunut. Tutkimusmenetelmät koettiin koko prosessin ajan toimiviksi. Kyselyn ajankohta olisi tullut valita tarkemmin, kesälomaa edeltävälle ajankohdalle. Kyselylomakkeen olisi

voinut myös lähettää heti tapahtuman jälkeen, mutta kiertueen alettua tutkimusprosessi ei ollut vielä edennyt tarpeeksi pitkälle. Vastauksia olisi myös varmasti saatu enemmän, jos ohjaajille ja seuratoimijoille olisi tehty laajempi haastattelu. Kohderyhmää saatiin kuitenkin suhteellisen hyvin osallistumaan kyselylomakkeen täyttämiseen ja haastatteluihin, sekä sitä kautta konseptin tuotteistamisen prosessiin. Kyselyn tavoitteena oli saavuttaa noin 100 ohjaajaa ja 68 seuratyöntekijää. Kyselyyn vastasi 20:stä seurasta 15 ohjaajaa ja 18 seuratyöntekijää. Vastausprosentti oli siis 15 ohjaajien kohdalla ja 26 seuratoimijoiden osalta. Vastausprosentti oli tutkimuksen tulosten kannalta riittävä. Vastausprosenttiin vaikuttaa erityisesti se, kuinka tärkeänä kohderyhmä pitää tutkimusta (Heikkilä 2014, 66). Tutkimuksen luotettavuutta horjuttaa hieman se, että osalla vastaajista tapahtumien ohjauksesta oli mennyt yli seitsemän kuukautta. Tämä ei kuitenkaan ilmennyt vastauksissa millään tavalla. Strukturoidun haastattelun avulla saatiin erittäin hyvin lisäaineistoa ja vahvistusta kyselytutkimuksen vastauksiin. Haastattelun tulokset kirjattiin täysin luottamuksellisesti ja asianmukaisesti, ilman että tutkijan omat mielipiteet vaikuttivat tutkimustuloksiin (Heikkilä 2008, 31).

Ohjaajilla ja seuratoimijoilla oli mahdollisuus vastata tutkimuksiin täysin anonyymeina, eikä heidän henkilöllisyyksiään ole mahdollista jäljittää. Vastaajan henkilöllisyys ei myöskään käy ilmi tutkimustuloksista. Vastaajilla oli mahdollisuus jättää omat yhteystietonsa kyselylomakkeen loppuun, jolloin heillä oli mahdollisuus osallistua kansainvälisten luistelukilpailuiden lippujen arvontaan. Liput arvottiin kaikkien vastaajien kesken. Kyselylomakkeesta kävi ilmi, että arvontaan ilmoitettuja yhteystietoja ei tulla yhdistämään kyselytutkimuksen vastauksiin. Kaikki kyselyn vastaukset käsiteltiin luottamuksellisesti. Kysely oli jaettu kahteen osaan: seuratoimijat vastasivat yhteentoista ensimmäiseen kohtaan, kun taas ohjaajat saivat mahdollisuuden vastata kaikkiin kyselyn kysymyksiin. Kyselyyn vastaaminen oli kaikille vapaaehtoista.

Kyselylomake testattiin ennen kohderyhmälle lähettämistä, Taitoluisteluliiton Seuraverkosto -työryhmällä, minkä myötä voitiin poissulkea mahdolliset vääринymmärrykset kysymyksissä. Kyselyn yhteydessä lähetettiin saatekirje, joka helpotti ja selkeytti vastaamista. Haastavaa LYYTI -palvelun käytössä oli se, että vastaukset olivat erittäin vaikeasti luettavissa. Tulosten analysointi vaati todella paljon ylimääräistä mekaanista työtä. Jatkossa tutkimuksia tehdessäni, tulen käyttämään joitain muita työkaluja kyselylomakkeen rakentamiseen, sekä tulosten analysointiin. Näitä voivat olla esimerkiksi webropol -työkalu, tai SSPS -järjestelmä tulosten analysointiin.

Tutkimuksen teorian tieto kulki mukana koko tutkimusprosessin ajan. Teoriatiedon pohjalta pystyttiin helposti muodostamaan konseptin tuotteistamisessa käytetyn prosessin kokonaiskuva, sekä jatkamaan tuotteen jatkokehittämistä. Teoriatietoa hyödynnettiin heti tutkimuksen alusta alkaen suunnitteluvaiheesta toteuttamisen vaiheeseen. Teoriatietoa täydennettiin koko prosessin ajan, sekä siihen löytyi koko ajan uusia näkökulmia ja ajankohtaista tietoa. Lähteiden käytössä luotettavuutta jouduttiin peilaamaan suhteellisen paljon. Tuoreita ja luotettavia lähteitä pyrittiin käyttämään koko tutkimusprosessin ajan. Nettilähteissä tui kuitenkin olla erityisen tarkkana luotettavuuden suhteen. Niiden kirjoittajaan ja asiasisältöön tuli perehtyä todella huolellisesti. Ajankohtaista kirjallisuutta löydettiin runsaasti lähialueen kirjastoista. Myös keskeisiä perusteoksia käytettiin mahdollisimman paljon. Kirjojen ajankohtaisia teoksia oli yhtä helppo käyttää, kuin nettilähteitä.

Tutkimus oli koko prosessin ajan erittäin mielenkiintoinen ja ajankohtainen, sillä tutkimuksella kehitettiin Suomen Taitoluisteluliiton valtionkanslian hanketta niin, että se jää elämään vielä hankevuoden jälkeen. Kehittäminen kohdistui hyvin vahvasti omaan työhöni, sillä olen itse ollut tuotteen suunnittelu, toteutus ja kehittämisvaiheessa, sekä tulen konkreettisesti käyttämään työssäni tutkimuksen pohjalta uudistettua konseptia. Pääsen käytännössä itse kokemaan tuotteen kehittämisprosessin onnistuvuuden sekä hyödyllisyyden. Oma työnkuvani laajeni ja muuttui valtavasti prosessin edetessä. Työnimikkeeni muuttui projektiharjoittelijasta tapahtumatuottajaharjoittelijaksi, edistäen liiton hankkeen kehittämisprosessia. Tutkimusprosessin edetessä oma asiantuntemukseni kasvoi valtavasti. Oma asiantuntijuutta ja teoriaan pohjautuvaa tietotaitoa päästiin hyödyntämään konseptin kehittämiseen liittyvissä keskusteluissa ja käytännön toteutuksissa.

Toimeksiantajan kanssa oli todella vaivatonta työskennellä koko opinnäytetyöprosessin ajan. Yhteyshenkilöitä oli erittäin helppo lähestyä konseptin kehittämiseen liittyvissä asioissa sekä mielipiteiden vaihto onnistui hyvin mutkattomasti puolin ja toisin. He olivat myös hyvin kiinnostuneita tutkimuksesta ja antoivat hyvin tarvittavaa tukea sekä myös erittäin paljon vastuuta ja vapautta, koko prosessin ajan. Liiton yhteyshenkilöiden kanssa koettiin, että tutkimus tuotti liiton kannalta toivottua jälkeä ja lopputulos oli juuri sellainen kuin oli odotettu.

Kyselyn ja haastattelun pohjalta selvisi, mitä Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptissa on kehitettävää, jotta se vastaisi asiakkaiden, eli ohjaajien, seuratoimijoiden sekä tapahtumiin osallistuneiden tarpeita, toiveita ja odotuksia. Kehitysideoista suurin osa pystyttiin korjaamaan välittömästi talvikaudelle 2017-2018. Tulosten perusteella luotiin Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin uusi versio, joka otettiin käyttöön heti marraskuussa 2017, ennen opinnäytetyöprosessin loppumista.

Lähteet

Arantola, H. 2008. Customer insight. WSOY pro. Helsinki.

Arvonen, S. 2004. Porukalla. Edita Prima Oy. Helsinki.

Autio, T. 1997. Liiku ja leiki. Motorisia perusharjoitteita lapsille. 2. painos. VK-kustannus. Lahti.

Gallahue, D.L & Donally, F.C. 2003. Developmental physical education for all children. 4. Painos. Human Kinetics. Champaign.

Grönroos, C. 2009. Palvelujen johtaminen ja markkinointi. WSOY pro. Helsinki.

Haywood, K. M. & Getchell, N. 2005. Life Span Motor Development. Human Kinetics. Champaign.

Heikkilä, T. 2014. Muuttujien väliset riippuvuudet. Luettavissa: <http://www.tilastollinentutkimus.fi/5.SPSS/Riippuvuudet.pdf>. Luettu: 4.11.2017.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. 9. Uudistettu painos. Edita Publishing Oy. Helsinki.

Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. 7. uudistettu painos. Edita Publishing Oy. Helsinki.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Kariston Kirjapaino Oy. Hämeenlinna.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2015. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Graudeamus. Helsinki.

Hyysalo, 2009. Käyttäjä tuotekehityksessä. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu.

Jaakkola, T. 2014. Krokotiilijuoksu – ja 234 muuta toimintaideaa motoristen taitojen kehittämiseen. PS-kustannus. Jyväskylä.

- Jaakkola, T., Liukkonen, J. & Sääkslahti, A. 2013. Liikuntapedagogiikka. Bookwell Oy. Juva.
- Jaakkola, T. 2010. Liikuntataitojen oppiminen ja taitoharjoittelu. PS-kustannus. Jyväskylä.
- Jaakkola, E. Orava M. & Varjonen V. 2009. Palvelujen tuotteistamisesta kilpailuetua. Luettavissa: https://www.tekes.fi/globalassets/julkaisut/palvelujen_tuotteistamisesta_kilpailuetua.pdf. Luettu: 10.8.2017.
- Kari, J. 2016. Liikunnallinen elämäntapa syntyy kokemuksellisesti oppien. Liikunta & Tiede 53. 5/2016. 23-24. Luettavissa: http://www.lts.fi/sites/default/files/page_attachment/lt_5-16_22-26_lowres.pdf. Luettu 20.7.2017.
- Karvonen, L., Nikander, R. & Piirainen, A., 2016. Fyysisen aktiivisuuden merkitys elämäntilassa. Liikunta & Tiede 53 (1), s. 68-74. Luettavissa: <http://www.lts.fi/julkaisut/liikunta-ja-tiede/julkaisut/liikunta-ja-tiede/2016/1/tutkimusartikkelit/fyysisen-aktiivisu>. Luettu: 20.7.2017.
- Karvonen P., Siren-Tiusanen, H. & Vuorinen, R. 2013. Varhaisvuosien liikunta. VK – Kustannus Oy. Jyväskylä.
- Kinnunen, R. 2006. Palvelujen suunnittelu. WSOY. Helsinki.
- Kirppanat 2017. Liikunnan merkitys kasvavalle lapselle. Luettavissa: <http://www.kirppanat.fi/tietoa/pienet-lapset/liikunnan-merkitys-kasvavalle-lapselle/>. Luettu 20.7.2017.
- Lahtinen, J. & Isoviita, A. 2001. Asiakaspalvelun ja markkinoinnin perusteet. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.
- Laukkanen, A., Finni, T., Pesola, A. & Sääkslahti A. 2013. Reipas liikunta takaa lasten motoristen perustaitojen kehityksen – mutta kevyttäkin tarvitaan! Liikunta & Tiede 50 (6), 47–52. Luettavissa: http://www.lts.fi/sites/default/files/page_attachment/lt_6-13_tutkimusartikkelit_laukkanen_lowres.pdf. Luettu: 16.7.2017.
- Helsingin Sanomat. 2017. Laura Lepistö: Lapset eivät ole motorisesti niin hyviä kuin ennen. Luettavissa: <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000005399788.html>. Luettu: 1.11.2017.

- Likitalo, H. & Rissanen, R. 1998. Tutkimusmenetelmät. Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun julkaisut D 8/1998. Hakapaino Oy. Helsinki.
- Luukkonen, E. & Sääkslahti, A. 2002. Liikunnan salaisuudet. WSOY. Porvoo.
- Lyytinen, P., Korhonen, M. & Lyytinen, H. 1995. Näkökulmia kehityspsykologiaan. WSOY. Porvoo.
- Magill, R. A. 2007. Motor learning and Control. Concepts and Applications. 8. Painos. McGraw-Hill. Boston.
- Määttä, S., Nuutinen, T., Ray C., Eriksson, J.G., Weiderpass, E. & Roos, E. 2014. Vanhempien tuen ja koulutustason yhteys lasten liikuntaan. Liikunta & Tiede 51 (6), 71-77.
- Numminen, P. 2005. Avaa ovi lapsen maailmaan. Pilot- kustannus Oy. Tampere.
- Numminen, P. 1996. Kuperkeikka varhaiskasvatuksen liikunnan didaktiikkaan. Gummerus kirjapaino Oy. Saarijärvi.
- Ojanen, R. 2013. Liike on tärkeä. Opetushallitus. Luettavissa: http://www.edu.fi/kouluikäisen_terveyden_polku/liike_on_tarkea. Luettu: 19.7.2017.
- Ojasalo K., Moilanen, T. & Ritalahti, J., 2009. Kehittämistyön menetelmät. WSOY pro Oy. Helsinki.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016. Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset. Luettavissa: <http://minedu.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-263-410-8>. Luettu: 16.7.2017.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016a. Lasten liikuntasuositukset: vähintään kolme tuntia liikuntaa päivässä. Luettavissa: http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/lasten-liikuntasuositukset-vahintaan-kolme-tuntia-liikuntaa-paivassa. Luettu: 16.7.2017.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016. Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä. Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset 2016. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:21. Luettavissa: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75405/OKM21.pdf>. Luettu: 16.7.2017.

Paalasmaa, L. 5.6.2017. Tapahtumapäällikkö. Suomen Luisteluliitto ry. Turku.

Pankrazi, R.P. 2001. Dynamic physical education for elementary school children. 13. painos. Allyn and Bacon. Boston.

Parantainen, J. 2013. Tuotepäällikön pelastuspakkaus. Talentum Media Oy. Liettua.

Parantainen, J. 2014. Tuotteistaminen, Talentum Media Oy. Viro.

Piirainen, H. 2015. Tämä Urheilusanomien juttu vaikutti hallitusohjelmaan – lue kauhutarina lasten liikuntapommista tästä. Luettavissa: http://www.iltasanomat.fi/urheilu/art-1426675666362.html?fb_action_ids=10207075922167186&fb_action_types=og.shares&fb_ref=www-share. Luettu: 1.11.2017.

Robson, C. 1995. Real world reseach. A resourse for social seientists and prctioner-researchers. 5. painos. Oxford. Blackwell.

Sipilä, J. 1996. Asiantuntijapalvelujen tuotteistaminen, WSOY. Porvoo.

Sunnari, E. 3.6.2017. Kehityspäällikkö. Suomen Taitoluisteliliitto ry. Helsinki.

Sosiaali- ja terveysministeriö, Opetusministeriö & Nuori Suomi ry 2005. Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:17. Luettavissa: http://www.ukkinstituutti.fi/filebank/1721-Varhaiskasvatuksen_liikunnan_suosituksset_2005.pdf. Luettu: 16.7.2017.

Suomen Luisteluliitto ry 2017. Ice Skating Tour. Luettavissa: <https://www.luisteluliitto.fi/ice-skating-tour/>. Luettu: 13.10.2017.

Suomen Sydänliitto ry 2017. Liikuntasuositus lapselle. Luettavissa: <http://www.neuvokasperhe.fi/lapsen-liikuntasuositus>. Luettu: 17.7.2017.

Suomen Taitoluisteluliitto ry 2017a. Liitto. Luettavissa: <https://www.stll.fi/liitto/>. Luettu: 13.10.2017.

Suomen Taitoluisteluliitto ry 2017b. Toimintasuunnitelma 2017. Luettavissa: https://www.stll.fi/wp-content/uploads/sites/4/2017/01/Toimintasuunnitelma_2017_Final.pdf. Luettu: 13.10.2017.

Sääkslahti, A. 2015. Liikunta varhaiskasvatuksessa. PS-kustannus. Jyväskylä.

Tammelin, T., Iljukov, S. & Parkkari, J. 2015. Kasvuikäisten liikunta. Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim, 2015,131(18),1707-12. Luettavissa: <http://duodecim-lehti.fi/lehti/2015/18/duo12429>. Luettu: 18.7.2017.

Tilastokeskus 2004. Internet tutkijan työkaluna. Taru Berndtson & Jouni Lounasmaa. Luettavissa: http://www.stat.fi/tup/tietoaika/tilaajat/ta_06_04_internet_tyokalu.html. Luettu: 11.9.2017.

TEKO – tervekoululainen. Huomio liikunnan kokonaismäärään. UKK-instituutti. Luettavissa: <http://www.tervekoululainen.fi/elementit/fyysinenaktiivisuus/liikunnanvaikutukset/liikunnanmaara>. Luettu: 28.7.2017.

Terveysverkko. Liikunnan vaikutukset elinjärjestelmittain. Suomen Terveysliikuntainstituutti Oy. Luettavissa: <http://www.terveysverkko.fi/tietopankki/terveysliikunta/liikunnan-vaikutukset-elinjarjestelmittain/#Hermosto>. Luettu: 19.7.2017.

Toivonen, M. 2012. Asiantuntijapalveluiden tuotteistaminen. CIMO workshop. Luettavissa: http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/24934_Asiantuntijapalveluiden_tuotteistaminen_Toivonen_05062012.pdf. Luettu: 6.11.2017.

Tuominen, T., Järvi, K., Lehtonen, M., Valtanen, J. & Martinsuo, M. 2015. Palvelujen tuotteistamisen käsikirja. Aalto-yliopiston julkaisusarja TIEDE+TEKNOLOGIA 5/2015. Unigrafia Oy. Helsinki. Luettavissa: <https://aalto.doc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/16523/isbn9789526062181.pdf>. Luettu: 10.8.2017.

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Talentum Media Oy. Hämeenlinna.

Hemmi, A., Rautaheimo, H. & Turunen R. 15.9.2017. Taitoluisteluseurojen ohjaajat. Helsinki.

UKK -instituutti. 2008. TEKO - terve koululainen. Liikunnan vaikutukset. Luettavissa: <http://www.tervekoululainen.fi/elementit/fyysinenaktiivisuus/liikunnanvaikutukset>. Luettu: 18.7.2017.

UKK -instituutti 2014. Liikuntaa harrastava lapsi tai nuori liikkuu todennäköisemmin myös aikuisena. Luettavissa: http://www.ukkinstituutti.fi/tietoa_terveysliikunnasta/liikunnan_vaiikutukset/ikakaudet/liikunta_vaikuttaa_lasten_ja_nuorten_kehitykseen. Luettu: 19.7.2017.

Valli, R. 2001. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa J. Aaltola & R. Valli (toim.). Ikkunoita tutkimusmetodeihin I – metodin valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. PS-Kustannus. Jyväskylä.

Valtion liikuntaneuvosto, 2014. Valtion liikuntaneuvoston lausunto opetussuunnitelman perusteista (OPS 2016). Luettavissa: http://www.liikuntaneuvosto.fi/files/321/OPS_lausunto_lopullinen.pdf Luettu: 27.9.2017.

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Tammi. Vammala.

Villanen, J. 2016. Tuotteista tähtituotteita. Kauppakamari. Helsinki.

Viertuaaliammattikorkeakoulu, 2017. Ristiintaulukointi. Luettavissa: <http://www2.amk.fi/mater/tutkimusmenetelmat/kvantitat/kuvailu/risti.htm>. Luettu 4.11.2017.

Zimmer, R. 2001. Liikuntakasvatuksen käsikirja. LK-KIRJAT. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin tuntisuunnitelma

Luistele Mun Kaa! -tuntisuunnitelma

TEEMA: Matka Suomen ympäri!

Orientoidutaan teemaan keskustelemalla Suomen eri kaupungeista. Kuka on käynyt Linnanmäellä Helsingissä? Tai Särkänniemessä Tampereella? Entäs joulupukin pajassa Rovaniemellä? Leikitään, että oma keho on Suomen kartta, ja etsitään kaupungit omasta kehosta. Tarkoituksena on päästä käymään eri tasoissa turvallisesti paikallaan. Kun kartta on selvillä, on aika lähteä matkaan!

1. Jäähän totuttelu

5 min

Matka aloitetaan Linnanmäen hassusta talosta Vekkulasta. Ohjaaja kehottaa kaikkia tulemaan kanssaan jälle polvilleen/istumaan, koska Vekkulaan on asennettu uusi liukas lattia. Kysellään lapsilta, miltä lattia (=jää) tuntuu, miltä se haisee, miltä kuulostaa? Mitä kaikkea jäällä voi tehdä? Vaikka jää onkin liukas, niin eihän se ole yhtään pelottava?

Ohjaaja voi kannustaa kokeilemaan erilaisia tapoja liikkua näin jäällä. Esimerkiksi kontaten. Jäätä voi myös kokeilla taputtaa.

2. Ylösnouseminen

10 min

Jäähän totuttelun jälkeen ohjaaja voi todeta, että nyt pitäisi jotenkin päästä nousemaan jäältä ylös, jotta päästään tutkimaan Vekkulaa tarkemmin.

Kaikki nousevat ohjaajan johdolla ylös vaihe vaiheelta, muista mielikuvat!

- Ensin mennään konttausasentoon
- Nostetaan toinen polvi ylös (Vekkulan pellen iso kenkä), jolloin päädytään puolipolviseisontaan eli vaikkapa prinssiasentoon
- Prinssiasennosta on helppoa nousta ylös nostamalla toinen polvi ylös (Vekkulan pellen toinen iso kenkä) ja työntämällä (Vekkulan pellen isoa punaista) nenää eteenpäin

Vanhemmille kerrotaan, miten lasta avustetaan. Ei kainaloista, vaan käsi-käsi -otteella lapsen etupuolelta. Kannattaa myös todeta, että mikäli lapsi haluaa tukea nousemista käsillä, niin kädet kannattaa ohjata polven päälle, ei jäähän. Lasta voi avustaa myös lapsen takaa pitämällä luistin tukevasti jäässä kiinni, mikä helpottaa lapsen nousemista ylös.

Ohjaaja käy nopeasti läpi kaatumisen perusteet ensimmäisellä kerralla: taaksepäin kaatuminen tapahtuu kyykkyasennon kautta jälle istumaan. Leukaa painetaan rintaan, jotta pää ei osu jäähän. Aikuisille kannattaa korostaa, että ranteilla ei tulisi ottaa vastaan.

Yhdessä voidaan kokeilla erilaisia tapoja edetä esimerkiksi tanssien, tömistäen.

3. Eteneminen radan muodossa

15 min

Seuraavaksi lähdetään matkaamaan Helsingistä Tampereelle (ankkakävelyllä)! Jotta luistimet voivat nähdä matkamaisemia, käännetään luistinten kärjet ulos, mutta pidetään kannat yhdessä. Kädet laitetaan sivuille ja lähdetään etenemään niin, että kannat moikkaavat toisiaan jokaisella askeleella, kun taas varpaat katselevat uteliaina, mitä matka tuo tullessaan! Matkatavaraksi pakataan lumikökkäre, jota lapset voivat kuljettaa luistinten välissä. Muista korostaa polvien joustoja, ja muista hauskat mielikuvat, esimerkiksi Vekkulasta tutut pellepolvet!

Jätetään matkatavarat säilöön ohjaajan osoittamaan pisteeseen ja jatketaan matkaa Riihimäeltä junalla. Nyt edetään lapsi-vanhempipareittain, niin että vanhempi asettuu lapsen taakse ja ottaa tukevasti kiinni lapset lantiosta (=lantio-ote). Jos kyseessä on pieni luistelija, vanhemman voi ohjata laittamaan kädet yläkautta (=lantio-ote yläkautta). Vanhemmille voidaan vinkata, että lasta on aina parempi avustaa lantio-otteilla kuin roikottaa kainaloista. Lapsi voi tehdä käsillään pyörivää liikettä ja äänellä junamaisesti!

Seuraavalla radan pisteellä astutaan junasta ulos (isot askeleet) ja siirrytään matkaamaan autolla kohti Tamperetta. Autoa kuitenkin pitää peruuttaa, joten lapsi kääntyy taaksepäin ja vanhempi avustaa käsi-käsi-otteella (=vanhempi ja lapsi ovat vastakkain ja vanhempi laittaa kädet kämmenpuoli ylöspäin. Lapsi ottaa vanhemmat käsistä kiinni, niin että lapsen kädet jäävät päällimmäisiksi). Nyt kantojen sijaan varpaat moikkaavat toisiaan, ja kannat katselevat maisemia.

Vihdoin saavutaan Tampereen Särkänniemeen! Huvipuiston laitteet pyörivät siellä hurjaa vauhtia (lapset ja vanhemmat askeltavat paikoillaan ympäri jalkojaan nostellen). Voi keksiä erilaisia omia huvipuistolaitteita tai vaikkapa yhdessä aikuisen kanssa yhteistä laitetta.

Hurjien laitteiden jälkeen on aika jatkaa matkaa Rovaniemelle! Matkalla on niin kylmä, että leikkijät jäätyvät jääpuikoiksi (pystyasennossa pieni liuku kahdella jalalla). Vanhempia voi neuvoa avustamaan lasta käsi-kainalo-otteella tai kyynärvarsiotteella. Tie on myös hyvin liukas, joten matkaajat kaatuvat ja nousevat ylös merkityllä pisteellä.

Joulupukin tervehtimisen jälkeen on aika aloittaa matka takaisin kohti Helsinkiä lentokoneella: edetään ankkakävelyllä niin, että kädet levitetään isoiksi lentokoneen siiviksi. Taitavammat voivat edetä jäällä kaarrellen kuin lentokoneet.

Rata (esim. merkkikartioin) voidaan rakentaa myös pienempään tilaan esimerkiksi puolikkaalle kentälle tai kentän päätyyn. Tällöin vain kuljettavat pisteet on hyvä sijoitella alueella sik-sakin tapaan, jotta saadaan etäisyyttä etenemiseen.

Taikaläpöleikki

Taikaläpöleikki leikitään lapsi-vanhempipareittain. Kun (Vekkulan pellen) taikaläpö koskettaa, tehdään kaatuminen ja nouseaan ylös. Rooleja voidaan vaihtaa tai vuorotella kumpi saa osoittaa taikaläpöllä.

Vekkulan peilit: Ohjaaja kysyy, muistavatko lapset, että Vekkulassa on hassuja peilejä? Vanhemmat ja lapset asettuvat kahteen riviin niin, että lapsi- ja vanhempi-parit ovat vastakkain. Ohjaaja antaa liikkeitä vanhempien rivin takaa siten, että lapset näkevät liikkeitä, mutta vanhemmat eivät. Vanhempien tehtävänä on tehdä liikkeitä lapselta matkimalla. Liikkeet voivat olla esimerkiksi paikoillaan tömistelyä, sahaamista, twistailua, hiipimistä jne. Muista yhdistellä erilaisia käsiä liikkeisiin!

Ylösnousemiskisa:

Kumpi ensin ylhäällä, lapsi vai vanhempi!?

Kompassi ja hanska -leikki

Hanskaleikki leikitään lapsi-vanhempipareittain. Matkalla tarvitaan kipeästi kompassia! Toinen parista on kompassi, joka pyörii paikoillaan jalkojaan nostellen, kunnes toinen sanoo stop. (Vanhemman) Hanska heitetään siihen suuntaan, mihin kompassi on pysähtynyt. Vanhempi ja lapsi hakevat hanskan yhdessä takaisin määrätyllä etenemistyyllillä. Ennen kuin hanskan saa poimia, kaadutaan pepulleen ja nousee ylös.

Robotti ja insinööri -leikki

Joulupukin pajassa on hassuja robotteja (lapset), joita insinöörien (vanhemmat) pitää korjata. Robotit osaavat kulkea hienosti eteenpäin, mutta esteen (viiva jäässä, alueen raja, lumikökkäreet tms.) tullessa vastaan ne eivät osaa kääntyä, vaan jäävät paikoilleen marssimaan ja sanovat vain piipiip, kunnes insinööri tulee korjaamaan ne ja kääntää robotin toiseen etenemissuuntaan.

2017 KOKO SUOMI LUISTELEE

Liite 2. Kyselylomake

2.7.2017

Luistele mun kaa! -palautekysely/ Opinnäytetyö

Ilmoittautumisen esikatselutila

Attention by Lyyti (<http://www.lyyti.com/f/>)

Hei!

Suuret kiitokset osallistumisestanne 27.10.2017 - 8.3.2017 järjestetylle Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistele -kiertueelle!

Koko Suomi Luistele -kiertue tavoitti talven 2016-2017 aikana noin. 100 000 henkilöä yli 70 paikkakunnan ja yli 90 tapahtuman voimin.

Jatkamme tapahtumakiertueella Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptilla myös tulevana vuosina, sekä pyrimme kehittämään Koko Suomi Luistele -konseptia entisestään.

Seuraavassa kyselyssä selvitetään Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti - tuotteen tuotteistumista, vaikuttavuutta kiertueella mukana olleisiin seuroihin ja sitä, miten konseptia voidaan parantaa ja kehittää tulevaa kiertuetta varten.

Kaikkien kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan All Event -lippupaketti kahdelle hengelle lokakuun 2017 Finlandia Trophyyhin.

Kiitos jo etukäteen vastauksistasi ja suuresta panoksestasi suomalaisten luistelutaidon säilyttämiseksi!

Olin mukana

Ohjaajana

https://www.lyyti.fi/preview/Luistelemunkaa_palautekysely/fi

1/12

Kysely sisältää pakollisia kysymyksiä, jotka on merkitty tähdellä.

Seura *

Valitse:

Rooli seurassa *

- Puheenjohtaja
- Hallituksen jäsen
- Sihteeri
- Valmentaja/Ohjaaja
- Seuratoimija
- Muu

Muu, mikä?

Koko Suomi Luistele -kiertue

Vastasiko tapahtuma odotuksianne/seuranne odotuksia

.

- 1 Ei ollenkaan
- 2 Jonkin verran
- 3 En osaa sanoa
- 4 Melko paljon
- 5 Erittäin paljon

Arvioi, innostiko tapahtuma lisää luistelukoululaisia/harrastajia seuraanne

.

- Kyllä
- Ei

Osallistuisitteko tapahtumaan uudelleen

.

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit ei, miksi

Arvioi, oliko tapahtuma kokonaisuudessaan osallistujien kannalta innostava? *

- Kyllä
 Ei

Vapaa palaute

Arvioi, saiko seuranne näkyvyyttä tapahtuman myötä?

Miten seuranne näkyvyyttä tapahtumassa olisi voinut lisätä?

Listaa alle tapahtumaan osallistuneiden asiakkaiden kommentteja (esim. kuultuja tai suoria palautteita):

Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti

Onko seurassanne ollut aikaisemmin perheille suunnattua luistelukouluryhmää/-aktiiviteettia

•

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Jos vastasit kyllä, minkälaista

Jos vastasit ei, kerro miksi ei

Onko Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti otettu käyttöön seuranne luistelukoulussa

•

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit ei, voisitteko jatkossa käyttää Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia luistelukoulussanne

Jos vastasit kyllä, onko tuotetta muokattu

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit kyllä, miten

Onko Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia käytetty seurassanne muualla kuin luistelukoulussa

•

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Jos vastasit kyllä, missä

Arvioi, kasvoiko perheluistelun suosio seurassanne tapahtuman jälkeen?

•

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Vapaa palaute

Sisältö

Perheluistelukonseptin sisältö

•

- 1 Epäonnistunut
- 2 Välttävä
- 3 En osaa sanoa

- 4 Melko hyvä
- 5 Erittäin hyvä

Mitä hyvää Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin sisällössä on

•

Mitä kehitettävää Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin sisällössä on

•

Perheluistelukonseptin tuntukselliset olivat

Jäähän totuttelu,
Ylösnouseminen,
Eteneminen radan muodossa ja
Leikit

Olivatko tuntukselliset kohderyhmälle

•

- 1 Epäsopivat
- 2 Jotenkin sopivat
- 3 En osaa sanoa
- 4 Melko sopivat
- 5 Täysin sopivat

Mikä oli mielestäsi toimivin/aktiivisin osa-alue Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptissa

•

- Jäähän totuttelu
- Ylösnouseminen
- Eteneminen radan muodossa
- Leikit

Vapaa palaute sisällöstä

Eteneminen radan muodossa

Radan toimivuus tapahtumassa

.

- 1 Epäselvä/vaikea toteuttaa
- 2 Välttävästi toteutettavissa
- 3 En osaa sanoa
- 4 Kohtalaisen selkeä
- 5 Selkeä/hyvin toteutettavissa

Mikä toimi hyvin

Mikä kaipaisi kehitystä

Leikit

Mitä seuraavista leikeistä käytitte tapahtumassa

(voit valita vaihtoehtoista useamman kuin yhden)

•

- Taikakäsileikki
- Vekkulan peilit
- Ylösnousemiskisa
- Kompassi ja hanska -leikki
- Robotti ja insinööri -leikki

Mikä toimi parhaiten

•

- Taikakäsileikki
- Vekkulan peilit
- Ylösnousemiskisa:
- Kompassi ja hanska -leikki
- Robotti ja insinööri -leikki

Leikkien kuvaukset

Taikakäsileikki

Taikakäsileikki leikitään lapsi-vanhempipareittain. Kun (Vekkulan pellen) taikakäsi koskettaa, tehdään kaatuminen ja nouseaan ylös. Rooleja voidaan vaihtaa tai vuorotella kumpi saa osoittaa taikakädellä.

Vekkulan peilit

Ohjaaja kysyy, muistavatko lapset, että Vekkulassa on hassuja peilejä? Vanhemmat ja lapset asettuvat kahteen riviin niin, että lapsi- ja vanhempiparit ovat vastakkain. Ohjaaja antaa liikkeitä vanhempien rivin takaa siten, että lapset näkevät liikkeet, mutta vanhemmat eivät. Vanhempien tehtävänä on tehdä liikkeitä lapselta matkimalla. Liikkeet voivat olla esimerkiksi paikoillaan tömistelyä, sahaamista, twistailua, hiipimistä jne. Muista yhdistellä erilaisia käsiä liikkeisiin!

Ylösnousemiskisa:

Kumpi ensin ylhäällä, lapsi vai vanhempi!?

Kompassi ja hanska -leikki

Hanskaleikki leikitään lapsi-vanhempipareittain. Matkalla tarvitaan kipeästi kompassia! Toinen parista on kompassi, joka pyörii paikoillaan jalkojaan nostellen, kunnes toinen sanoo stop. (Vanhemman) Hanska heitetään siihen suuntaan, mihin kompassi on pysähtynyt. Vanhempi ja lapsi hakevat hanskan yhdessä takaisin määrätyllä etenemistyyllillä. Ennen kuin hanskan saa poimia, kaadutaan pepulleen ja nouseaan ylös.

Robotti ja insinööri -leikki

Joulupukin pajassa on hassuja robotteja (lapset), joita insinöörien (vanhemmat) pitää korjata. Robotit osaavat kulkea hienosti eteenpäin, mutta esteen (viiva jäässä, alueen raja, lumikökkäreet tms.) tullessa vastaan ne eivät osaa kääntyä, vaan jäävät paikoilleen marssimaan ja sanovat vain piipiipiip, kunnes insinööri tulee korjaamaan ne ja kääntää robotin toiseen etenemissuuntaan.

Olisiko leikkejä pitänyt olla mielestäsi enemmän

•

Kyllä

Ei

Jos vastasit kyllä, kuinka monta

1

2

3

4

5

Yli 5

Millaisia?

Muita kehitysehdotuksia/ideoita leikkeihin tai leikkien organisointiin

Ohjaaminen

Oliko Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia helppo ohjata

•

- Kyllä
- Ei

Vapaa palaute

Innostuivatko lapset Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptista tapahtumassa

•

- Kyllä
- Ei

Oliko Luistele mun kaa! -perheluistelukonsepti helppo sisäistää tuntisuunnitelman ja ohjevideon avulla

•

- Kyllä
- Ei

Vapaa palaute *

Arvioi tuntisuunnitelman selkeys

•

- 1 Heikko
- 2 Välttävä
- 3 En osaa sanoa
- 4 Melko selkeä
- 5 Erittäin selkeä

Vapaa palaute

Arvioi ohjevideon selkeys ja hyödyllisyys

•

- 1 Heikko
- 2 Välttävä
- 3 En osaa sanoa
- 4 Melko hyvä
- 5 Erittäin hyvä

Vapaa palaute

Oliko Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptiin varattu aika

•

- Sopivan pitkä
- Liian lyhyt

Kuinka kauan ehditte ohjata Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia tapahtumissa

Haluaisitko ohjata Luistele Mun Kaa! -perheluistelukonseptia jatkossa

•

- Kyllä
- Ei

Muuta kehitettävää, kommentteja ym.

Finlandia Trophy -lippuarvonta

Mikäli haluat osallistua Finlandia Trophyn kahden All Event -lippupaketin arvontaan, jätä yhteystietosi tähän

Tietoja ei yhdistetä kyselyn vastauksiin.

Etunimi

Sukunimi

Sähköposti

« TAKAISIN

JATKA »

Liite 3. Saatekirje

Hei,

Olen Haaga-Helian ammattikorkeakoulun liikunnan- ja vapaa-ajan koulutusohjelman (Vierumäen yksikön) opiskelija. Olen erikoistunut liikuntapalveluihin ja tuotteistamiseen. Teen opinnäytetyöni Koko Suomi Luistele -kiertueen Luistele Mun kaa! -perheluistelukonseptin kehittämisestä ja tuotteistamisesta, kiertueella mukana olleiden seurojen ohjaajien ja toimijoiden palautteen perusteella.

Opinnäytetyön tutkimuksen tavoitteena on selvittää miten Luistele Mun kaa! -perheluistelukonsepti -tuote on tuotteistunut, vaikuttanut kiertueella mukana olleisiin seuroihin ja miten sitä voidaan parantaa ja kehittää tulevaa kiertuetta varten. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Suomen Taitoluisteluliitto ry.

Kyselyyn vastaaminen vie noin 5 minuuttia.

Kysely suoritetaan nimettömänä, eikä arvontaa varten jätettyjä yhteystietoja yhdistetä kyselyn vastauksiin.

Kyselyn vastauksia käsitellään luottamuksellisesti.

Kyselyn tuloksia käytetään Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opintosuunnitelman mukaisen opinnäytetyön tekemiseen, sekä Suomen Taitoluisteluliiton Koko Suomi Luistele -kiertueen, Luistele Mun kaa! - perheluistelukonseptin kehittämiseen.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan All Event -lippupaketti kahdelle hengelle loka-kuun 2017 Finlandia Trophyyn!

Vastauksesi ovat erityisen tärkeitä!

Vastaathan kyselyyn 2.7.2017 mennessä.

Linkki kyselyyn: https://www.lyyti.fi/reg/Luistelemunkaa_palautekysely

Kiitos jo etukäteen vastauksistasi!

Aurinkoista kesää!

Ystävällisin terveisin,

Ida Kivisilta

Ida Kivisilta

Projektiharjoittelija / Project Intern

Suomen Taitoluisteluliitto ry / Finnish Figure Skating Association

Radiokatu 20, 00240 Helsinki, Finland

ida.kivisilta@stll.fi

+358 400 718 218

www.stll.fi

Liite 4. Ohjevideot

Luistele Mun Kaa! -osuuden ohjevideot

Huomioithan, että videot ovat suuntaa-antavia ja niiden tarkoitus on antaa ideoita ja virikkeitä Luistele mun kaa! -osion ohjaamiseen. Kaikenlainen Matka Suomen ympäri -teemaan sopiva luovuus, hauskanpito ja hulluttelu on ehdottomasti sallittu! Tärkeää ohjaajille on heittäytyä rohkeasti teemaan, innostaa muut mukaan ja pitää hauskaa yhdessä jäällä aikuisten ja lasten kanssa.

Aikaa Luistele mun kaa! -osion vetämiseen on varattu n. 15-20 minuuttia. Käytettävissä oleva tarkka aika vaihtelee tapahtumakohtaisesti tilanteen mukaan ja tarkka toteutustapa riippuu mm. tapahtumapaikan jään koosta ja osallistujien määrästä. Ohjattavaan Luistele mun kaa! – Matka Suomen ympäri -kokonaisuuteen voi käytettävissä olevasta ajasta ja tilanteesta riippuen valita joustavasti mukaan myös yhden tai useamman teemaan sopivan leikin alla olevista vaihtoehdoista. Kunkin leikin voi vetää lyhyempänä tai pidempänä versiona, tilanteen mukaan soveltaen. Tarkemmat tiedot löytyvät yllä olevasta tuntuunittelusta.

Luistele Mun Kaa! – Matka Suomen ympäri -demo: <https://youtu.be/VIUVLPmTtw4>

Vekkula-talon Pellen taikakäsi -leikki: <https://youtu.be/5YrkY5FTWX4>

Vekkula-talon peili -leikki: <https://youtu.be/dtbPeouTJEM>

Ylösousemiskisa: <https://youtu.be/thLKIgnMeqk>

Kompassi ja hanska -leikki: <https://youtu.be/OS03hRmojGE>

Robotti ja insinööri -leikki: <https://youtu.be/5dH23-iLLhw>

Avustaminen: <https://youtu.be/pZ8YxGh2zDY>

Luistinten sitominen: https://youtu.be/_7FSRlxL1Bc

Liite 5. Toinen sähköpostiviesti

Hei!

Upeaa saada teidän seuranne mukaan luisteluttamaan koko Suomea ja tekemään loisteliasta suomalaisen luistelun juhluvuotta – yhdessä!

Koko Suomi Luistelee -projekti jalkautuu talvikauden 2016-2017 aikana 70 paikkakunnalle 80 tapahtuman välityksellä.

Taitoluisteluseurat ovat vahvasti mukana Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistelee -kiertueella, 54 tapahtumassa 43 seuran voimin, toteuttamassa Suomen Taitoluisteluliiton kehittämää uutta perheille suunnattua Luistele mun kaa! -osiota – hienoa!

Uunituoreet Koko Suomi Luistelee -nettisivut ovat nyt aenneet. Nettisivuiltamme www.koko-suomiluistelee.fi löytyy mm. koko kiertueen aikataulu, tarkat tapahtumapaikat sekä kellonajat. Kussakin tapahtumassa on paikan päällä STLL:n edustajana vähintään yksi Koko Suomi Luistelee -projektitiimin edustaja: Annastiina Hemmi, Ida Kivisilta ja/tai Eeva Sunnari.

Ohessa tiedoksenne vielä kertauksena Koko Suomi Luistelee – Luistele mun kaa! -projekti- ja konseptikuvaus, tarkempi esimerkkiaikataulu tapahtumapäivän kulusta, Luistele Mun Kaa! -osion tuntisuunnitelma ja ohjevideot, sekä muuta tärkeää infoa tapahtumista. Liitteenä myös Koko Suomi Luistelee -logo, jonka toivomme teidän laittavan seuranne nettisivuille banneriksi (ja banneriin eli kuvaan hyperlinkiksi www.kokosuomiluistelee.fi). Toivomme myös, että toisitte esille tapahtumaa omissa kanavissanne.

Välitättehän tämän viestin liitteineen myös Koko Suomi Luistelee -tapahtumiin osallistuville seuranne ohjaajille ja varmistatthän, että ko. ohjaajat perehtyvät materiaaleihin ja Luistele mun kaa! -osion toteutukseen ajatuksella hyvissä ajoin.

Kiitos & palataan vielä asiaan lähempänä tapahtuma-ajankohtaa!

Innostunein yhteistyöterveisin,

Suomen taitoluisteluliiton Koko Suomi Luistelee -projektitiimi,

Eeva Sunnari, Ida Kivisilta ja Annastiina Hemmi

Eeva Sunnari

Projektipäällikkö / Project Manager

Suomen Taitoluisteluliitto ry / Finnish Figure Skating Association

Radiokatu 20, 00093 VALO, Finland

eeva.sunnari@stll.fi

+358 40 575 3033

www.stll.fi

www.kokosuomiluistelee.fi

#kokosuomiluistelee

#helsinki2017

2017 **KOKO SUOMI LUISTELEE**

 WORLD FIGURE SKATING

CHAMPIONSHIPS HELSINKI 2017

Sähköpostin liitteet:

1. Koko Suomi Luistelee 2017

Osana Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -hanketta, Koko Suomi Luistelee -projekti aktivoi suomalaisia nauttimaan jäällä liikkumisesta. Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 2017 huipentumina järjestetään myös pikaluistelun junioreiden MM-kisat sekä taitoluistelun MM-kisat Helsingissä.

Juhluvuoden 2017 teemana on Yhdessä. Suomen Luisteluliiton 19. kertaa järjestettävä Ice Skating Tour -kiertue täydentyy talvikaudella 2016-2017 Suomen Taitoluisteluliiton Koko Suomi Luistelee -sisällöllä. Ice Skating Tour feat Koko Suomi Luistelee -kiertueen tavoitteena on innostaa kaikenikäisiä ja -taustaisia yhteisiin ulkoiluhetkiin luistelun parissa n. 70:llä eri paikkakunnalla ympäri Suomen marraskuusta 2016 maaliskuulle 2017. Kiertueen lisäksi Helsingissä järjestetään yhteistyössä taitoluistelun MM 2017 -kilpailuiden ja Helsingin Kaupungin Liikuntaviraston kanssa Koko Suomi Luistelee Helsingissä -tapahtumia.

Tapahtumakiertueen klo 18-20 pidettävissä iltatilaisuuksissa tuodaan taitoluistelua esille mm. uudenlaisen perheille suunnatun Luistele mun kaa! -osuuden välityksellä. Paikallisilla taitoluistelu-seuroilla on mahdollisuus olla mukana tapahtumissa mm. Luistele mun kaa! -osuuden vetäjinä sekä aktivaattoreina mm. kiertueen iltatapahtumien rusettiluistelutyylisissä luisteluvalssi-osioissa.

Luistele mun kaa!

Matka Suomen ympäri -teemaan rakennettu Luistele mun kaa! -osuus tarjoaa koko perheelle matkan kynnyksen tutustumismatkan luistelun alkeisiin. Luistele mun kaa! -osuudessa annetaan vanhemmille työkaluja opettaa luistelun alkeet omille lapsilleen, jotka eivät vielä etene itse jäällä.

Yhteisten leikkien ja hauskojen liikuntahetkien kautta tarjotaan vanhemmille ja lapsille helppo ja turvallinen mahdollisuus tutustua lajiin ja saada yhdessä mukavia kokemuksia jäällä liikkumisesta, ja rohkaistaan ja neuvotaan vanhempia tukemaan lastensa luistelemaan oppimista.

Konseptin nimi:

- “Luistele mun kaa!”

Mitä uutta?

- Vanhempia opetetaan opettamaan luistelun alkeet omille lapsilleen

Kohderyhmä:

- 4-6-vuotiaat (/ taitotaso: eivät vielä osaa edetä jäällä yksin) ja heidän vanhempansa

Teema:

- Matka Suomen ympäri!

Sisältö (kesto n. 15-20min):

- Jäähän totuttelu ja kaatuminen
- Ylösnouseminen
- Eteneminen radan muodossa

Miten seura hyötyy osallistumisesta:

- tapahtumassa tavoitetaan suuri määrä lapsia ja perheitä – taitoluistelun yhteinen näkyvyys
- laaja näkyvyys potentiaalisten uusien jäsenten, yhteistyökumppaneiden ja kunnan suuntaan sekä oiva mahdollisuus markkinoida seuran toimintaa ja tapahtumia
- valmis materiaali etukäteen (tuntuunitelma ja ohjevideo ohjaajille) ja paikanpäällä STLL:n henkilö avustamassa
- mahdollisuus jatkokehittää Luistele mun kaa! -konseptia oman seuran toiminnassa
- helppo mahdollisuus paikallisen seurayhteistyön kehittämiseen

Mitä osallistuminen edellyttää seuralta:

- sitoutuminen tapahtuman Luistele mun kaa! -osuuden toteuttamiseen yhdessä kiertueorganisaation kanssa
- mieluiten 3-4, vähintään 2, reipasta, aktiivista ja oma-aloitteista ohjaajaa vetämään Luistele mun kaa! -osuus iltatapahtumassa ja toimimaan aktivaattoreina luisteluvälssi-osiossa yhteistyössä muiden seurojen kanssa
- ohjaajien perehdyttäminen materiaaliin etukäteen
- tuomaan esille tapahtumaa omissa kanavissaan

2017 KOKO SUOMI LUISTELEE

2. Luistele mun kaa tuntisuunnitelma ja videolinkit ks. liite 3.

Koko Suomi Luistele -kiertueen aikataulu ja muuta tärkeää infoa

Tapahtumapäivän aikataulurunko*:

Aamupäivä:

Klo 9:00-14:00

Koululaisluistelutapahtuma

- Koululaisluistelu on kiertueorganisaation organisoima, seuran on mahdollista tuoda toimintaansa esille myös aamupäivän ohjelmassa, mutta ohjaajia tarvitaan vasta iltatapahtumaan.

ILTA:

Kaikille avoin perheluistelutapahtuma, jossa paikallisen seuran ohjaajat Luistele mun kaa! -osion vetäjinä

Klo 18:00-20:00

Klo 17.00

Seurahenkilöiden ja Suomen Taitoluisteluliiton henkilöiden tapaaminen tapahtumapaikalla

Klo 17.00-17.30

Seurahenkilöiden info

18.00-18.30

Tapahtuma alkaa!

Alkulämmittelyt ja kiertueorganisaation järjestämää ohjelmaa

Noin klo 18.25

Luistele mun kaa! -osio alkaa (*seurasta vähintään 3-4 ohjaajaa vetäjinä*)

18.30-18.45

Luistele mun kaa! -osio (*alue n. puolet jääkentästä*) ja kiertueorganisaation järjestämää muuta ohjelmaa (*toisella puolella jääkenttää*).

Klo 18.45-19.30

Kiertueorganisaation järjestämää ohjelmaa

Klo 19.30-19.40

Kahvi/ Kaakaotauko

Klo 19.40-20.00

Kiertueorganisaation järjestämää ohjelmaa

*poikkeuksina mm. pyhäpäiviin tms. ajoittuvat tapahtumat, jolloin vain perhetapahtuma, pääosin iltapäiväajankohtana.

Lopullinen kiertueaikataulu sekä tarkat tapahtumapaikat ja -kellonajat löytyvät Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistelee -kiertueen nettisivuilta: <http://www.kokosuomiluistelee.fi/>

Tärkeää tietää:

- Tapahtuman kalustoon kuuluu Lucky Skate -lainaamo, josta osallistujat voivat käydä lainaamassa taitoluistimia. Tämän pisteen läheisyydessä sijaitsee myös Koko Suomi Luistelee -kuvaustaulu (ks. alla oleva Finlandia Trophystä otettu kuva, jossa mukana myös Ida Kivisilta ja Annastiina Hemmi), jossa ihmiset voivat käydä ottamassa yhteisvalokuvia ja osallistua Koko Suomi Luistelee -kiertueen some -kilpailuun.

Luistinlineaamon yhteydessä seuroilla on mahdollisuus tuoda toimintaansa esille ja käyttää pistettä ns. ”omana ständinään”.

Tälle pisteelle toivoisimme seurasta ohjaajien lisäksi yhden henkilön.

- Kaikki tapahtumiin osallistuvat ohjaajat saavat Koko Suomi Luistelee -pipon
- Suomen Taitoluisteluliiton kiertueorganisaation yhteystiedot:

Projektipäällikkö
Eeva Sunnari

eeva.sunnari@stll.fi

[+358 40 575 3033](tel:+358405753033)

Projektiharjoittelija

Annastiina Hemmi

annastiina.hemmi@stll.fi

[+358 040 518 6724](tel:+3580405186724)

Projektiharjoittelija

Ida Kivisilta

ida.kivisilta@stll.fi

[+358 400 718 218](tel:+358400718218)

2017 KOKO SUOMI LUISTEE

Liite 6. Tutkimuksen toteutus

KUUKAUSI	VIIKKO	TEHTÄVÄ
Elokuu 2016		-Suomen Taitoluisteluliiton seuraverkosto työryhmän kokouksessa perheluistelukonseptin sisällön kehittäminen
Syyskuu 2016	Vko 35	-Aiheen ideointi Taitoluisteluliitossa
Syyskuu 2016	Vko 36	-Aiheen ideointi Haaga-Helian (AMK) puolella
Syyskuu 2016- Joulukuu 2016	Vko 36-45	- Aiheen rajaus ja teoriapohjaan tutustuminen - Tutkimuksen suunnittelu
Joulukuu 2016	Vko 45	- Suunnitelman palautus ja tarkempi aikatauluttaminen
Lokakuu 2016- Maaliskuu 2017	Vko 43-10	-Suomen Luisteluliiton ja Suomen Taitoluisteluliiton yhteistyössä järjestetty Ice Skating Tour feat. Koko Suomi Luistelee -tapahtumakiertue
Tammikuu 2017-Huhtikuu 2017	Vko 2-14	-Teoriaosuuden kokoaminen -Tutkimuksen hahmottelu -Kyselyn luonnostelu
Huhtikuu 2017	Vko 14-16	-LYYTI -palveluun tutustuminen -Tutkimusongelmien kokoaminen -Tutkimuskirjallisuuteen perehtyminen -Kyselyn luonnostelu ja valmistelu esittämistä varten
Huhtikuu 2017	Vko 16	-Suomen Taitoluisteluliiton seuraverkosto työryhmän kokouksessa tutkimuksen esittely ja suunnittelu - Teoriaosuuden kokoaminen
Huhtikuu 2017- Toukokuu 2017	Vko 16-18	-Kyselyn ensimmäisen version työstö -Kyselyn kehittäminen Taitoluisteluliitossa -Teoriaosuuden kokoaminen
Toukokuu 2017	Vko 18	- Saatekirjeen teko
Toukokuu 2017-Kesäkuu 2017	Vko 19-22	- Kyselyn testaus koeryhmällä - Kyselyn kehittäminen koeryhmän palautteiden pohjalta -Kyselyn viimeistely
Kesäkuu 2017	Vko 23 (8.6.2017)	- Kyselyn lähetys LYYTI -palvelun kautta
Heinäkuu 2017	Vko 26 (2.7.2017)	- Kyselyn 1. muistutus
Heinäkuu 2017	Vko 27 (6.7.2017)	-Kyselyn 2. Muistutus
Heinäkuu 2017	Vko 28 (16.7.2017)	- Kyselyn sulkeutuminen

Heinäkuu 2017	Vko 28 (pe 14.7-16.7.)	-Teoriaosuuden työstö
Heinäkuu 2017	Vko 29 (ma-to)	- Teoriaosuuden työstö
Elokuu 2017	Vko 33 (ke 16.8.2017)	- Kyselyn viimeinen lähetys
Elokuu 2017	Vko 35 (31.8.2017)	- Kyselyn sulkeutuminen kokonaan
Heinäkuu 2017- Elokuu 2017	Vko 30-32	-Teoriaosuuden työstö
Elokuu 2017- Syyskuu2017	Vko 32-35	- Teoriaosuuden työstö -Kyselyn tulosten analysointi
Syyskuu 2017- Lokakuu 2017	Vko 35-37	- Työstö esipalautusta 13.10.2017 varten
Syyskuu 2017	Vko 38	Strukturoidut haastattelut
Syyskuu 2017- Lokakuu 2017	Vko 39-41	-Haastattelun tulosten analysointi - Työstö esipalautusta 13.10.2017 varten
Lokakuu 2017	Vko 41	-Esipalautus 13.10.2017
Loka-, marras- kuu 2017		-Työn muokkaus esipalautuksesta saadun palaut- teen avulla
Marraskuu 2017	Vko 44	- Uuden Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin käyttöönotto talvikaudelle 2017-2018

Luistele Mun Kaa! -jääseikkailu Tuntisuunnitelma

TEEMA: Matka Suomen ympäri!

Esimerkkimatka on suunniteltu Helsingistä, Riihimäen ja Tampereen kautta Rovaniemelle joulupukin luokse. **Tuntisuunnitelmaa saa mielellään soveltaa oman paikkakunnan mukaisesti ja keksiä mielenkiintoisen matkan tervehtimään pukkia Korvatunturille eri kulkuvälineitä apuna käyttäen.** Ohjauksessa tulee kuitenkin säilyä Matka Suomen ympäri -teema. Ohjauksessa saa halutessaan käyttää seuransa omaa luistelukoulu- ja rekvisiit-tä. Suunnitelmaa saa myös ehdottomasti muokata, muuttaa ja vaikeuttaa tilanteen mu-kaan. Ohjaajien kannattaa miettiä muutamia vaikeampia osuuksia, jos tapahtumapaikalle sattuu vain vauhdikkaampia luistelijoita. **Omaa luovuutta saa käyttää mielinmäärin!**

Orientoidutaan teemaan keskustelemalla Suomen eri kaupungeista. **Missä me olemme tällä hetkellä?** Kuka on käynyt Linnanmäellä Helsingissä? Tai Särkänniemessä Tampe-reella? Entäs joulupukin pajassa Rovaniemellä? Leikitään, että oma keho on Suomen kartta, ja etsitään kaupungit omasta kehosta. Tarkoituksena on päästä käymään eri ta-soissa turvallisesti paikallaan. Kun kartta on selvillä, on aika lähteä matkaan!

1. Jäähän totuttelu

5 min

Matka aloitetaan Linnanmäen hassusta talosta *Vekkulasta* tai **jostain paikalli- sesti tunnetusta kohteesta, jonka lapset tietävät.** Ohjaaja kehottaa kaikkia tu- lemaan kanssaan jäälle polvilleen/istumaan, koska *Vekkulaan*/paikallisesti tunnet- tuun kohteeseen on asennettu uusi liukas lattia. Kysellään lapsilta, miltä lattia (=jää) tuntuu, miltä se haisee, miltä kuulostaa? Mitä kaikkea jäällä voi tehdä? Vaikka jää onkin liukas, niin eihän se ole yhtään pelottava?

Ohjaaja voi kannustaa kokeilemaan erilaisia tapoja liikkua näin jäällä. Esimerkiksi kontaten. Jäätä voi myös kokeilla taputtaa, rapsuttaa tai kutittaa.

2. Ylösouseminen

10 min

Jäähän totuttelun jälkeen ohjaaja voi todeta, että nyt pitäisi jotenkin päästä nouse- maan jäältä ylös, jotta päästään tutkimaan *Vekkulaal* paikallista kohdetta tar- kemmin.

Kaikki nousevat ohjaajan johdolla ylös vaihe vaiheelta, muista mielikuvat!

- Ensin mennään konttausasentoon
- Nostetaan toinen polvi ylös (*Vekkulan* pellen iso kenkä), jolloin päädytään puolipolviseisontaan eli vaikkapa prinssiasentoon
- Prinssiasennosta on helppoa nousta ylös nostamalla toinen polvi ylös (*Vek- kulan* pellen toinen iso kenkä) ja työntämällä (*Vekkulan* pellen isoa pu- naista) nenää eteenpäin

Vanhemmille kerrotaan, miten lasta avustetaan. Ei kainaloista, vaan käsi-käsi -otteella lapsen etupuolelta. Kannattaa myös todeta, että mikäli lapsi haluaa tukea nousemista käsillä, niin kädet kannattaa ohjata polven päälle, ei jäähän. Lasta voi avustaa myös lapsen takaa pitämällä luistin tukevasti jäässä kiinni, mikä helpottaa lapsen nousemista ylös.

Ohjaaja käy nopeasti läpi kaatumisen perusteet ensimmäisellä kerralla: taaksepäin kaatuminen tapahtuu kyykkyasennon kautta jäälle istumaan. Leukaa painetaan rintaan, jotta pää ei osu jäähän. Aikuisille kannattaa korostaa, että ranteilla ei tulisi ottaa vastaan.

Yhdessä voidaan kokeilla erilaisia tapoja edetä esimerkiksi hiipien, tanssien tai tömistäen.

3. Eteneminen radan muodossa

15 min

Seuraavaksi lähdetään matkaamaan (Helsingistä Tampereelle) **tapahtuman paikkakunnalta, toiselle tunnetulle paikkakunnalle** (ankkakävelyllä)! Jotta luistimet voivat nähdä matkamaisemia, käännetään luistinten kärjet ulos, mutta pidetään kannat yhdessä. Kädet laitetaan sivuille ja lähdetään etenemään niin, että kannat moikkaavat toisiaan jokaisella askeleella, kun taas varpaat katselevat uteliaina, mitä matka tuo tullessaan! Matkatavaraksi pakataan lumikökkäre, jota lapset voivat kuljettaa luistinten välissä. Muista korostaa polvien joustoja, ja muista hauskat mielikuvat, esimerkiksi *Vekkulasta* tutut pellepolve!

Jätetään matkatavarat säilöön ohjaajan osoittamaan pisteeseen ja jatketaan matkaa (Riihimäeltä) paikkakunnalta junalla. Nyt edetään lapsi-vanhempipareittain, niin että vanhempi asettuu lapsen taakse ja ottaa tukevasti kiinni lapset lantiosta (=lantio-ote). Jos kyseessä on pieni luistelija, vanhemman voi ohjata laittamaan kädet yläkautta (=lantio-ote yläkautta). Vanhemmille voidaan vinkata, että lasta on aina parempi avustaa lantio-otteilla kuin roikottaa kainaloista. Lapsi voi tehdä käsillään pyörivää liikettä ja äännellä junamaisesti!

Seuraavalla radan pisteellä astutaan junasta ulos (isot askeleet) ja siirrytään matkaamaan autolla kohti seuraavaa paikkakuntaa (Tampere/ Tamperetta/ muuta paikkakuntaa). Autoa kuitenkin pitää peruuttaa, joten lapsi kääntyy taaksepäin ja vanhempi avustaa käsi-käsi-otteella (=vanhempi ja lapsi ovat vastakkain ja vanhempi laittaa kädet kämmenpuoli ylöspäin. Lapsi ottaa vanhemmat käsistä kiinni, niin että lapsen kädet jäävät päällimmäisiksi). Nyt kantojen sijaan varpaat moikkaavat toisiaan, ja kannat katselevat maisemia.

Vihdoin saavutaan huvipuistoon (Tampereen Särkänniemeeseen/ muulle paikkakunnalle)! Huvipuiston laitteet pyörivät siellä hurjaa vauhtia (lapset ja vanhemmat askeltavat paikoillaan ympäri jalkojaan nostellen). Voi keksiä erilaisia omia huvipuistolaitteita tai vaikkapa yhdessä aikuisen kanssa yhteistä laitetta.

Hurjien laitteiden jälkeen on aika jatkaa matkaa Rovaniemelle! Matkalla on niin kylmä, että leikkijät jäätyvät jääpuikoiksi (pystyasennossa pieni liuku kahdella jallalla). Vanhempia voi neuvoa avustamaan lasta käsi-kainalo-otteella tai kyynärvarsiotteella. Tie on myös hyvin liukas, joten matkaaajat kaatuvat ja nousevat ylös merkityillä pisteellä.

Joulupukin tervehtimisen jälkeen on aika aloittaa matka takaisin kohti kotia (Helsinkiä/**kotipaikkakuntaa**) lentokoneella: edetään ankkakävelyllä niin, että kädet levitetään isoiksi lentokoneen siiviksi. Taitavammat voivat edetä jäällä kaarrellen kuin lentokoneet.

Rata (esim. merkkikartioin) voidaan rakentaa myös pienempään tilaan esimerkiksi puolikkaalle kentälle tai kentän pätyyn. Tällöin vain kuljettavat pisteet on hyvä sijoitella alueella sik-sakin tapaan, jotta saadaan etäisyyttä etenemiseen. Yleensä Ice Skating Tour -tapahtumakiertueen tapahtumissa Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin käytössä on $\frac{1}{3}$ kentästä. Kuntoluistelun aikana ohjaukseen on varattu kentän keskialue, eli hieman keskiympyrää isompi alue.

Kuntoluistelun aikana saa jatkaa seikkailua, tai keksiä uusia seikkailuja. Alla on listattu myös leikkejä, joita saa käyttää niin klo 18.25-18.45, kuin kuntoluistelun aikana klo 19.00-19.30.

Oman luovuuden saa jälleen tuoda esille. Leikkejä saa muokkailta ja keksiä uusia kohderyhmän mukaan.

Taikakäsileikki

Taikakäsileikki leikitään lapsi-vanhempi-pareittain. Kun (Vekkulan pellen) taikakäsi koskettaa, tehdään kaatuminen ja nouseaan ylös. Rooleja voidaan vaihtaa tai vuorotella kumpi saa osoittaa taikakädellä.

Vekkulan peilit

Ohjaaja kysyy, muistavatko lapset, että Vekkulassa on hassuja peilejä? Vanhemmat ja lapset asettuvat kahteen riviin siten, että lapsi- ja vanhempi-parit ovat vastakkain. Ohjaaja antaa liikkeitä vanhempien rivin takaa siten, että lapset näkevät liikkeet, mutta vanhemmat eivät. Vanhempien tehtävänä on tehdä liikkeitä lapselta matkimalla. Liikkeet voivat olla esimerkiksi paikoillaan tömistelyä, sahaamista, twistailua, hiipimistä jne. Muista yhdistellä erilaisia käsiä liikkeisiin!

Ylönousemiskisa

Kumpi ensin ylhäällä, lapsi vai vanhempi?

Kompassi ja hanska -leikki

Hanskaleikki leikitään lapsi-vanhempi-pareittain. Matkalla tarvitaan kipeästi kompassia! Toinen parista on kompassi, joka pyörii paikoillaan jalkojaan nostellen, kunnes toinen sanoo stop. (Vanhemman) Hanska heitetään siihen suuntaan, mihin kompassi on pysähtynyt. Vanhempi ja lapsi hakevat hanskan yhdessä takaisin määrättyllä etenemistyyliillä. Ennen kuin hanskan saa poimia, kaadutaan pepulleen ja nouseaan ylös.

Robotti ja insinööri -leikki

Joulupukin pajassa on hassuja robotteja (lapset), joita insinöörien (vanhemmat) pitää korjata. Robotit osaavat kulkea hienosti eteenpäin, mutta esteen (viiva jäässä, alueen raja, lumikökkäreet tms.) tullessa vastaan ne eivät osaa kääntyä, vaan jäävät paikoilleen marssimaan ja sanovat vain piipiipiip, kunnes insinööri tulee korjamaan ne ja kääntää robotin toiseen etenemissuuntaan.

Liikennepoliisi-leikki

Matkalla kotiin vastaan tulee liikennepoliiseja. Ohjaaja toimii ensin liikennepoliisina. Kaikki autokuskit (lapset ja aikuiset) lähtevät seuraamaan liikennepoliisia. Kun poliisi nostaa molemmat kädet ylös huutaen "stop", autojen täytyy pysähtyä. Kun liikennepoliisi laskee kädet alas vartalon viereen, autokuskit saavat jatkaa

matkaansa. Ohjaajan esimerkin jälkeen lapset ja aikuiset voivat toimia koko ryhmälle liikennepoliiseina. Tämän jälkeen aikuis-lapsi-parit voivat leikkiä keskenään liikennepoliisia. Lapset ja aikuiset saavat vuorotellen toimia liikennepoliiseina. Toinen parista on liikennepoliisi ja toinen autokuski. Autokuski/autokuskit (aikuiset) seuraavat liikennepoliisia (lasta), ja tottelevat tämän pysäytyskehotuksia. Liikennepoliisi voi edetä eteen- tai taaksepäin luistelulla.

Vaikeampi variaatio liikennepoliisista edistyneimmille ryhmille: Ohjaaja on liikennepoliisi, joka kertoo, minkälaisella merkillä pitää pysähtyä. Merkki voi olla esimerkiksi molempien käsien nosto ylös, kyykkyyn meno jne. Luistellaan ympyrässä ja kaikki autokuskit yrittävät pysäyttää merkistä vauhtinsa mahdollisimman nopeasti niin, että pysähtyminen tapahtuisi yhtä aikaa. Leikkiä voidaan vaikeuttaa siten, että lisätään annettuja tehtäviä, esim. tasahyppy, kyykkyliuku.

Hullunkuriset junat -leikki

Lähdetään junaretkelle kotiinpäin tai mummolaan ym. Junat voidaan ensin muodostaa radasta tutulla tavalla: lapsi-vanhempi-pareittain, niin että vanhempi asettuu lapsen taakse ja ottaa tukevasti kiinni lapset lantiosta (=lantio-ote tai lantio-ote yläkautta). Etummaisena oleva lapsi on veturi ja jälkimmäisenä oleva aikuinen on junanvaunu. Tämän jälkeen voidaan kokeilla muodostaa koko ryhmästä aivan valtavasti pitkä juna, joka lähtee liikkeelle hullunkurisesti tempuilleen:

- juna voi kiemurrella ja kaarrella hassusti ympäri aluetta
- vastaan tulee tunneli (kaikkien täytyy mennä niin alas kyykkyy, kuin mahdollista samalla eteenpäin luistellen.)
- junaan on tankattu hyppybensaa (kaikkien täytyy edetä hyppien eteenpäin.)
- junan täytyy kulkea ihan hiljaa tai todella kovaaäänisesti ennen asemaa (edetään hiipien tai marssien eteenpäin)
- junan vauhti kiihtyy alamäessä (ohjaaja kehottaa kaikkia pitämään lujaa kiinni, sillä juna lähtee kiihdyttämään, jolloin luistelutahtia kiihdytetään)
- juna joutuu väärälle raiteelle, jolloin se täytyy peruuttaa takaisin oikealle raiteelle (takaperin kävelyä samalla peruuttamisesta aiheutuvaa ääntä pitäen: ”piip””piip””piip”)
- Lapsilta voidaan myös kysyä, millä eri tavoilla juna voisi liikkua eteenpäin

Vaikean variaation Junaleikistä saa myös pienen viestikisan avulla. Tällöin junille määritellään alueen sisällä joku tietty matka, joka tulee kulkea mahdollisimman nopeasti. Ensimmäinen joukkue määrättyssä maalissa voittaa. Junien etenemistapaa varioimalla voidaan tuoda vielä lisähaastetta leikkiin. Junien tulee esimerkiksi edetä maaliin hyppien, ilman että juna katkeaa.

Kuka eka Korvatunturilla -leikki

Kulkuvälineet: jalkaisin, lentokoneella, autolla, mopolla tai pyöräillen. Jalkaisin liikutaan luistellen tai ankkakävellen, lentokoneella mentäessä kaarrellaan, autolla liikuttaessa otetaan edestä ratista kiinni ja edetään välillä kyykyssä, mopolla hurjastellessa edetään potkulautapotkuilla (toinen jalka jäässä, toinen potkuttaa vauhtia) ja pyöräillessä edetään piparkakuilla. Lapset ja aikuiset luistelevat alueella, ohjaaja antaa käskyjä, miten edetään Korvatunturille, jolloin lapsi-vanhempi-parit etenevät eri kulkuvälineillä yhdessä. Kun ohjaaja esimerkiksi huutaa: Korvatunturille mennään lentokoneella, lapset ja aikuiset kurvailevat alueella kuin lentokoneet.

Lapsi-vanhempi-parit voivat tämän jälkeen leikkiä yhdessä leikkiä ns. seuraa johtajaa -leikin tyypillisesti siten, että lapsi päättää, miten kuljetaan ja aikuinen seuraa lapsen liikkeitä. Osia voidaan muuttaa siten, että lapsi seuraa aikuisen liikkeitä.

Vaikeampi variaatio Korvatunturi -leikistä edistyneimmille ryhmille: (Sovellus leikistä maa-meri-laiva) Kulkuvälineet: lentokoneella, mopolla tai pyöräillen. Sovitaan alueella, missä on lentokoneparkki, pyörätelineet ja mopoparkki. Leikin alussa ohjaaja toteaa, että Korvatunturille mennään esimerkiksi lentokoneella, jolloin kaarrellaan mahdollisimman nopeasti lentokoneiden laskupaikalle.

Hippaleikit

Lumiukkotanssi-hippa

Valitaan 1-3 kiinniottajaa, jotka yrittävät saada muita kiinni. Kun hippa saa kiinni jonkun, kiinnijääneen on jäätävä paikalleen tekemään jotakin tanssiliikettä. Liikkeelle saa lähteä vasta, kun joku toinen luistelija on tullut tekemään samaa tanssiliikettä noin kolme kertaa kiinnisaadun etupuolelle ja täten "pelastanut" hänet. Hippa yrittää ottaa mahdollisimman monta luistelijaa kiinni ja peli päättyy, jos kaikki saadaan jäämään tanssimaan lumiukkotanssia. Hippaa voidaan myös vaihtaa kesken pelin, jos loppua ei synny. Hippaleikkiä voidaan muunnella esimerkiksi liikkumistapaa vaihtamalla. Lapsi-vanhempi-parit voivat edetä yhdessä. Kun jäänyt pari saa kiinniotettavan parin toisen osan (esimerkiksi lapsi saa toisen parin aikuisen kiinni), tulee kiinnijäädyn parin jäädä tanssimaan yhdessä lumiukkotanssia, kunnes jokin pari pelastaa heidät matkimalla kiinnijääneen parin tanssiliikkeitä.

Autohippa

Kaikilla pareilla tai yksittäisillä luistelijoilla on tötteröt tai hanska rintakehän edessä, suorilla käsillä, rattina. Muutamalla luistelijalla tai parilla ei ole rattia vaan he ovat alussa hippoja. Kun hippa saa ratillisen luistelijan kiinni, vaihtaa ratti omistajaa ja kiinniotetusta tulee uusi hippa. Koko ajan leikin aikana tehdään autoliukuja.

Jääpuikko ja auringonsäde -hippa

Valitaan yksi tai useampi jäädyttäjä, jolle annetaan esimerkiksi värikäs tötterö tai ohjaajan hanska ym. merkiksi. Lisäksi valitaan yksi tai useampi auringonsäde, joille annetaan myös merkit, mutta erilaiset tai eri väriset kuin jäädyttäjillä. Kaikki muut menevät karkuun. Kun jäädyttäjä koskee kiinniotettavan selkään, pitää pysähtyä ja jäätyä paikalleen jääpuikoksi. Ainoastaan auringonsäde voi sulattaa jääpuikon koskettamalla tätä, jolloin kiinni jäänyt voi jatkaa matkaansa. Tätä leikkiä voidaan myös leikkiä vanhempi-lapsi-pareittain.

2017 KOKO SUOMI LUISTELEE

Luistele Mun Kaa! -jääseikkailun ohjevideot

Huomioithan, että videot ovat suuntaa-antavia ja niiden tarkoitus on antaa ideoita ja virikkeitä Luistele mun kaa! -jääseikkailun ohjaamiseen. Kaikenlainen Matka Suomen ympäri -teemaan sopiva luovuus, hauskanpito ja hulluttelu on ehdottomasti sallittu! Tärkeää ohjajille on heittäytyä rohkeasti teemaan, innostaa muut mukaan ja pitää hauskaa yhdessä jäällä aikuisten ja lasten kanssa.

Aikaa Luistele mun kaa! -jääseikkailun ohjaamiseen on varattu n. 15-20 minuuttia. Käytävissä oleva tarkka aika vaihtelee tapahtumakohtaisesti tilanteen mukaan ja tarkka toteutustapa riippuu mm. tapahtumapaikan jään koosta ja osallistujien määrästä. Ohjattavaan Luistele mun kaa! – Matka Suomen ympäri -kokonaisuuteen voi käytettävissä olevasta ajasta ja tilanteesta riippuen valita joustavasti mukaan myös yhden tai useamman teemaan sopivan leikin edellä esitellyistä vaihtoehtoista. Kunkin leikin voi vetää lyhyempänä tai pidempänä versiona, tilanteen mukaan soveltaen. Tarkemmat tiedot löytyvät yllä olevasta tuntisuunnitelmasta. Ohjevideot Luistele mun kaa! –jääseikkailun sekä leikkien ohjaamiseen löytyvät seuraavien linkkien kautta:

Luistele Mun Kaa! – Matka Suomen ympäri -demo: <https://youtu.be/VIUVLPmTtw4>

Vekkula-talon Pellen taikakäsi -leikki: <https://youtu.be/5YrkY5FTWX4>

Vekkula-talon peili -leikki: <https://youtu.be/dtbPeouTjEM>

Ylösnousemiskisa: <https://youtu.be/thLKIgnMeqk>

Kompassi ja hanska -leikki: <https://youtu.be/OS03hRmojGE>

Robotti ja insinööri -leikki: <https://youtu.be/5dH23-iLLhw>

Avustaminen: <https://youtu.be/pZ8YxGh2zDY>

Luistinten sitominen: <https://youtu.be/7FSRlxL1Bc>

Liite 8. Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin palautelomake 2017-2018

18.11.2017

Luistele mun kaa! -palautekysely 2017-2018

Attention by Lyyti (<http://www.lyyti.com/fi/>)

Valitse 'Seurahenkilö', mikäli olit seuran puolelta mukana järjestelyissä, mutta et ohjaamassa itse tapahtumaa.

Valitse 'Ohjaaja', mikäli olit mukana tapahtumassa myös ohjaajana.

Olin mukana

Valitse

Seurahenkilönä

Ohjaajana

JATKA »

Attention by Lyyti (<http://www.lyyti.com/fi/>)

Hei!

Suuret kiitokset osallistumisestanne 7.11.2017 - 1.3.2018 järjestetyille Ice Skating Tour - tapahtumakiertueelle!

Seuraavassa kyselyssä selvitetään sitä, miten Luistele mun kaa! - perheluistelukonseptia voidaan parantaa ja kehittää entisestään.

Vastaaminen vie aikaa noin 5-10 minuuttia.

Kiitos jo etukäteen vastauksistasi ja suuresta panoksestasi suomalaisten luistelutaidon säilyttämiseksi!

Olin mukana

Ohjaajana

Kysely sisältää pakollisia kysymyksiä, jotka on merkitty tähdellä.

Seura *

Valitse:

Rooli seurassa *

- Puheenjohtaja
- Hallituksen jäsen

- Sihteeri
- Valmentaja/Ohjaaja
- Seuratoimija
- Muu

Muu, mikä?

Koko Suomi Luistele -kiertue

Vastasiko tapahtuma odotuksianne/seuranne odotuksia

.

- 1 Ei ollenkaan
- 2 Jonkin verran
- 3 En osaa sanoa
- 4 Melko paljon
- 5 Erittäin paljon

Arvioi, innostiko tapahtuma lisää luistelukoululaisia/harrastajia seuraanne

.

- Kyllä
- Ei

Osallistuisitteko tapahtumaan uudelleen

.

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit ei, miksi

Arvioi, saiko seuranne näkyvyyttä tapahtuman myötä?

Listaa alle tapahtumaan osallistuneiden asiakkaiden kommentteja (esim. kuultuja tai suoria palautteita):

Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptin sisältö

Mikä toimi hyvin

Mikä kaipaisi kehitystä

Olisiko leikkejä pitänyt olla mielestäsi enemmän

•

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit kyllä, kuinka monta

- 1
- 2
- 3

- 4
- 5
- Yli 5

Millaisia?

Muita kehitysehdotuksia/ideoita leikkeihin tai leikkien organisointiin

Innostuivatko lapset Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptista tapahtumassa

•

- Kyllä
- Ei

Arvioi tuntisuunnitelman selkeys

•

- 1 Heikko
- 2 Välttävä
- 3 En osaa sanoa
- 4 Melko selkeä
- 5 Erittäin selkeä

Vapaa palaute

Oliko Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptiin varattu aika

- Sopivan pitkä
- Liian lyhyt

Kuinka kauan ehditte ohjata Luistele mun kaa! -perheluistelukonseptia tapahtumissa

Haluaisitko ohjata Luistele Mun Kaa! -perheluistelukonseptia jatkossa

- Kyllä
- Ei

Muuta kehitettävää, kommentteja ym.

« TAKAISIN

JATKA »